

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Finanční řízení ve vybraném podniku

Bc. Petra Šimonková

Diplomová práce

2022

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Petra Šimonková**
Osobní číslo: **E20677**
Studijní program: **N0413A050009 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a management podniku**
Téma práce: **Finanční řízení ve vybraném podniku**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je na základě finanční analýzy posoudit finanční řízení ve vybraném podniku a navrhnout případná zlepšení.

Osnova:

- Základní pojmy, metody a ukazatele finanční analýzy.
- Charakteristika a finanční analýza vybraného podniku.
- Aplikace vybraných ukazatelů, hodnocení dotací.
- Zhodnocení a návrhy zlepšení v hospodaření podniku.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BOARDMAN, A. E., GREENBERG, D. H., VINING, A. R., WEIMER, D. L. Cost-benefit analysis: concepts and practise. 5th edition. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, 2018, 594 s., ISBN 978-1-108-41599-6.
- KALOUDA, F. Finanční a cost-benefit analýza podniku. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. 236 s., ISBN 978-80-7380-778-8.
- KISELÁKOVÁ, D., ŠOLTÉS, M. Modely řízení finanční výkonnosti v teorii a praxi malých a středních podniků. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0680-6, 185 stran.
- KOVANICOVÁ, D. Abeceda účetních znalostí pro každého. 20., aktualiz. vyd. Praha: Bova Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-169-5, 412 stran.
- PEVNÁ, J. Vybrané kapitoly z finančního řízení firmy.. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017. 151s., ISBN 978-80-245-2225-8.
- RUČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Finanční řízení. 152 s., ISBN 978-80-271-2028-4.
- VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance. 479 s., ISBN 978-80-271-1701-7.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. et Ing. Renáta Myšková, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2022**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

Ing. Michaela Kotková Strítěská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Práci s názvem Finanční řízení ve vybraném podniku jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 25. 4. 2022

Bc. Petra Šimonková v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala doc. Ing. et Ing. Renátě Myškové, Ph.D. za odborné vedení práce, čas a cenné rady při konzultacích, které mi věnovala při zpracování práce.

Dále bych chtěla také poděkovat mým kolegům z ekonomického oddělení Povodí Labe, státního podniku v Hradci Králové za poskytnuté materiály a informace.

ANOTACE

Diplomová práce se zaměřuje na oblast finančního řízení a finanční analýzy podniku. Z hlediska teorie je nejdříve popsáno finanční řízení a finanční analýza, jejich význam, cíle a metody. Velká pozornost je dále věnována dotacím, jako významnému zdroji financování a postupu jejich získání. Je blíže i popsána dotační politika Evropské unie.

Z hlediska praxe jsou použity vybrané metody finanční analýzy na státní podnik Povodí Labe. Diplomová práce analyzuje období 2016 až 2020 a hodnotí i využití získaných dotací v tomto období.

V závěru diplomové práce jsou zhodnoceny výsledky analýzy a navržena doporučení pro zlepšení finanční situace podniku s využitím dotací.

KLÍČOVÁ SLOVA

finanční řízení, finanční analýza, zdroje financování, dotace, operační program

TITLE

Financial management in a selected company

ANNOTATION

The diploma thesis focuses on the area of financial management and financial analysis of a company. In terms of theory, financial management and financial analysis, their importance, goals and methods are first described. Great attention is also paid to subsidies, as an important source of funding and the process of obtaining them. The subsidy policy of the European Union is described in more detail. In terms of practice, selected methods of financial analysis are used for the state enterprise Elbe River Basin. The diploma thesis analyzes the period 2016 to 2020 and evaluates the use of subsidies obtained in this period. At the end of the diploma thesis, the results of the analysis are evaluated and recommendations for improving the financial situation of the company with the use of subsidies are proposed.

KEYWORDS

financial management, financial analysis, sources of financing, subsidies, operational program

Obsah

Seznam obrázků, grafů a tabulek	8
Seznam použitých zkratk	10
Úvod	12
1 Finanční řízení	13
1.1 Cíle finančního řízení	13
1.2 Finanční analýza	14
1.2.1 Přístupy finanční analýzy	15
1.2.2 Metody finanční analýzy	15
1.3 Zdroje financování	21
1.3.1 Interní zdroje financování	21
1.3.2 Externí zdroje financování	23
1.3.3 Dotace jako zdroj financování	23
2 Dotace	26
2.1 Druhy dotací	26
2.2 Získání dotace	28
3 Fondy Evropské unie jako možný zdroj financování	31
3.1 Fondy EU v České republice	31
3.2 Strukturální a investiční fondy	32
4 Operační programy a možnosti jejich využití podnikatelskými subjekty	34
4.1 Programové období	35
4.2 Operační programy ve vodním hospodářství	35
4.2.1 Dotační program 129 260 – Podpora prevence před povodněmi	36
4.2.2 Dotační program 129 290 – Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích	37
4.2.3 Dotační program 129 360 – Podpora prevence před povodněmi IV	37
5 Charakteristika vybrané společnosti	38
5.1 Územní působnost	38
5.2 Poslání a cíle podniku	39
5.3 Organizační struktura státního podniku Povodí Labe	40
5.4 Majetek a zdroje podniku a jejich ocenění	43
6 Finanční analýza vybraného podniku	46
6.1 Horizontální analýza	46
6.2 Vertikální analýza	54

6.3	Analýza poměrových ukazatelů	59
6.4	Analýza rozdílových ukazatelů	63
6.5	Vliv dotací na hospodaření podniku.....	64
6.5.1	Oprava koryta velká strouha, Pardubice.....	69
6.5.2	MVN Tutleky, rekonstrukce vodního díla.....	71
7	Zhodnocení, návrhy a opatření	74
Závěr.....		79
Zdroje		81
Seznam příloh.....		84

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Obrázek 1: Finanční cíle podniku	14
Obrázek 2: Kategorizace zisku	17
Obrázek 3: Obecné členění dotací	27
Obrázek 4: Alokace finančních prostředků pro ČR	32
Obrázek 5: Objem prostředků dle OP pro programové období 2014-2020	35
Obrázek 6: Územní působnost Povodí Labe	39
Obrázek 7: Organizační schéma Povodí Labe, státního podniku	40
Graf 1: Vývoj průměrného evidenčního stavu pracovníků v letech 2016-2020	41
Graf 2: Počet zaměstnanců na základních organizačních stupních 2016-2020	42
Graf 3: Věková struktura zaměstnanců Povodí Labe v období 2016-2020	43
Graf 4: Horizontální analýza vybraných položek aktiv za období 2016-2020	47
Graf 5: Změna dlouhodobého majetku a oběžných aktiv za období 2016-2020	48
Graf 6: Horizontální analýza vybraných položek pasiv za období 2016-2020	49
Graf 7: Změna vlastního kapitálu a cizích zdrojů za období 2016-2020	50
Graf 8: Horizontální analýza výkonové spotřeby za období 2016-2020	51
Graf 9: Horizontální analýza vybraných výnosů za období 2016-2020	52
Graf 10: Výnosy za období 2016-2020	53
Graf 11: Horizontální analýza nákladů a výnosů celkem v období 2016-2020	54
Graf 12: Vertikální analýza aktiv za období 2016-2020	56
Graf 13: Vertikální analýza pasiv za období 2016-2020	57
Graf 14: Vertikální analýza nákladů za období 2016-2020	58
Graf 15: Struktura hospodářského výsledku za období 2016-2020	59
Graf 16: Vývoj ukazatelů rentability v období 2016-2020	60
Graf 17: Ukazatele aktivity za období 2016-2020	61
Graf 18: Ukazatele likvidity za období 2016-2020	62
Graf 19: Vývoj zadluženosti v letech 2016-2020	63
Graf 20: Vývoj čistého pracovního kapitálu za období 2016-2020	64

Graf 21: Získané dotace v období 2016-2020	65
Graf 22: Druhy získaných dotací za období 2016-2020	66
Graf 23: Skladba zdrojů financování investic v období 2016-2020	67
Graf 24: Financování oprav hmotného majetku v období 2016-2020	68
Graf 25: Porovnání vybraných ukazatelů v období 2016-2020	75
Graf 26: Vývoj odběru povrchové vody v období 2016-2020	76
Tabulka 1: Počet zaměstnanců a mzdové náklady s. p. za období 2016-2020	41
Tabulka 2: Horizontální analýza rozvahy za období 2016-2020	46
Tabulka 3: Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát za období 2016-2020	50
Tabulka 4: Výkonová spotřeba v období 2016-2020	52
Tabulka 5: Horizontální analýza nákladů za období 2016-20	53
Tabulka 6: Horizontální analýza výnosů za období 2016-2020	53
Tabulka 7: Vertikální analýza rozvahy v % za období 2016-2020	55
Tabulka 8: Vertikální analýza výkazů zisku a ztrát za období 2016-2020	58
Tabulka 9: Ukazatele rentability za období 2016-2020	60
Tabulka 10: Ukazatele aktivity za období 2016-2020	61
Tabulka 11: Ukazatele likvidity za období 2016-2020	61
Tabulka 12: Ukazatele zadluženosti za období 2016-2020	62
Tabulka 13: Čistý pracovní kapitál za období 2016-2020	63
Tabulka 14: Financování neinvestiční dotace-oprava Velká Strouha, Pardubice	70
Tabulka 15: Financování MVT Tutleky, rekonstrukce vodního díla	72
Tabulka 16: Tržby za výrobu elektrické energie za období 2016-2020	76

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BÚ	Běžný účet
ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DOD	Dodavatelé
DPH	Daň z přidané hodnoty
DVT	Drobný vodní tok
EU	Evropská unie
EAC	Zisk pro akcionáře
EAT	Zisk po zdanění
EBT	Zisk před zdaněním
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBITDA	Zisk před zdaněním, úroky a odpisy
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
ESF	Evropský sociální fond
EÚS	Evropská územní spolupráce
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FS	Fond soudržnosti
MF	Ministerstvo financí
MVE	Malá vodní elektrárna
MVN	Malá vodní nádrž
MZe	Ministerstvo zemědělství
OP	Operační program
OPD	Operační program Doprava
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OPŽP	Operační program Životního prostředí
OPTAK	Operační program Podnikání a technologie pro konkurenceschopnost
OPVTV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PPO	Protipovodňové opatření

ROA	Rentabilita aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
VD	Vodní dílo
ZORP	Zákon o rozpočtových pravidlech
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa

ÚVOD

Diplomová práce se zaměřuje na oblast finančního řízení a finanční analýzy podniku. V současném velmi konkurenčním ekonomickém prostředí je kvalitní řízení společnosti předpokladem pro její úspěšné fungování. Finanční řízení představuje významnou činnost podnikového managementu a patří mezi hlavní činnosti každého podniku bez ohledu na jeho charakter, velikost nebo zaměření. Trvalé zhodnocování vloženého kapitálu je základním posláním finančního řízení. Součástí finančního řízení je také finanční analýza, která vyhodnotí finanční zdraví podniku a pomůže při dalším rozhodování o vývoji podniku.

Finanční analýza podává důležité informace o hospodaření podniku, vyhodnotí silné a slabé stránky finanční situace a tvoří základ řízení každé společnosti. Tvorbou finanční analýzy se zabývá finanční manažer a vrcholové vedení společnosti. Úspěšný podnik potřebuje rozvíjet své schopnosti, přidávat nové výkony, učit se novým dovednostem a stát se skutečně dobrým v tom, co je pro podnikovou kulturu nové a prospěšné. Správný manažer by měl znát příčiny úspěšnosti podnikání, aby mohl vést firmu správným směrem. Rychlejší rozvoj společnosti v současné době lze zajistit i získáním finančních prostředků z fondů Evropské unie. Finanční analýza dává údajům z účetních výkazů důležitý význam a její vhodnou interpretací manažer správně rozhodne o budoucím vývoji společnosti. **Cílem této práce je na základě finanční analýzy posoudit finanční řízení vybraného podniku a navrhnout případné zlepšení.**

Z hlediska teorie je pozornost diplomové práce zaměřena na finanční řízení a finanční analýzu, na jejich význam a cíle, dále velkou pozornost ve své práci věnuji dotacím, jako významnému zdroji financování a samotnému postupu jejich získání. Dotace se v poslední době staly pro podniky velmi oblíbenou možností financování. Blíže je i popsána dotační politika Evropské unie. Fondy EU jsou uvedeny jako možnost čerpání finančních prostředků, vybrány jsou operační programy, ze kterých společnost čerpala finanční prostředky na dlouhodobý majetek, jeho pořízení a na metody finanční analýzy, které budou použity na vybraný podnik pro zhodnocení hospodaření a finanční situace.

Z hlediska praxe je nejdříve blíže specifikována společnost Povodí Labe. Použity jsou některé metody finanční analýzy a dále se pozornost soustřeďuje na dotace a jejich využití. Důležité údaje a data byly získány konzultacemi s ekonomickým oddělením společnosti, z výročních zpráv a účetních závěrek.

V závěru diplomové práce jsou hodnoceny výsledky finanční a poměrové analýzy, celkové hospodaření podniku a využití dotací a jsou navržena doporučení pro zlepšení finančního řízení podniku s dalším využitím dotačního financování.

1 FINANČNÍ ŘÍZENÍ

Finanční řízení je nedílnou součástí všech aktivit podniku, jde vlastně o výběr optimální varianty získávání zdrojů financování a jejich užití z hlediska základních finančních cílů podniku. Hlavním úkolem finančního řízení je zajištění dostatku finančních zdrojů a umístění těchto zdrojů tak, aby byly efektivně využity a přitom byla dosažena rovnováha mezi finanční výkonností (rentabilitou), kapitálovou strukturou (zadlužeností) a solventností (likviditou). [2]

Finanční řízení má v podstatě tři základní funkce. První z nich je financování, jde o získávání peněz a kapitálu z různých zdrojů a rozhodování o jeho struktuře. Další funkcí je investování, spočívá v rozdělení peněz a kapitálu do různých forem nepeněžního majetku a rozdělování zisku je třetí funkcí finančního řízení.

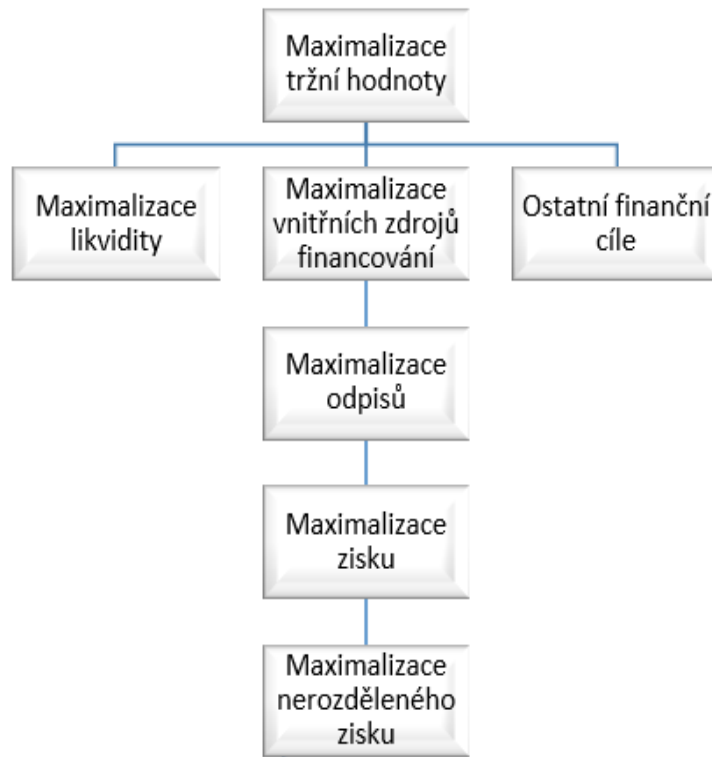
Součástí finančního řízení je měření a hodnocení finanční výkonnosti podniku prostřednictvím finanční analýzy a finanční plánování. [26] Finanční analýza a plánování pohybu peněžních prostředků, kapitálu a finančních zdrojů jsou předpokladem dosažení finančních cílů.

Finanční manažeři potřebují pro svá rozhodování informace o majetku podniku, o jeho struktuře, dále o nákladech, výnosech a zisku a o vývoji peněžních příjmů a výdajů.

1.1 CÍLE FINANČNÍHO ŘÍZENÍ

Součástí ekonomických cílů podniku jsou i finanční cíle, jde o cíle představující hlavní kritérium vyhodnocení celkové úspěšnosti podnikání. Maximalizace zisku společnosti byla dříve považována za hlavní ekonomický cíl, v průběhu vývoje podnikání se ale postupně stala hlavním dlouhodobým finančním cílem spíše tržní hodnota podniku a snaha o její maximalizaci, jde o objektivnější ukazatel měření úspěchu společnosti. [32] Součástí maximalizace tržní hodnoty jsou i další finanční cíle (obrázek 1), mezi které patří maximalizace vnitřních zdrojů financování, a to maximalizací odpisů, maximalizací zisku a maximalizací nerozděleného zisku. Odpisy a nerozdělený zisk je určen jako důležitý zdroj pro reinvestice.

Maximalizace likvidity je další finanční cíl neboli důležitý úkol pro finanční management k udržení platební schopnosti podniku a k zajištění schopnosti splácet své závazky.

Obrázek 1: Finanční cíle podniku

Zdroj: [14]

1.2 FINANČNÍ ANALÝZA

V současné době patří sestavování finanční analýzy a zároveň vyhodnocování finančních ukazatelů k běžným činnostem podniku. Ve své podstatě je finanční analýza soubor nástrojů k interpretaci účetních výkazů z hlediska finanční situace, kde základními zdroji informací jsou výkazy účetní závěrky – rozvaha, výkaz zisku a ztrát, výkaz cash flow a příloha k účetní závěrce.

Účelem finanční analýzy je zhodnocení celkové finanční situace a jednotlivých stránek podnikatelské činnosti – zhodnocení vloženého kapitálu, využití majetku, schopnost splácet závazky ve splatnosti a zhodnocení zadluženosti. Vytvoření finančního plánu jako nedílné součásti finančního řízení je podstatou finanční analýzy. Dobrá finanční analýza snižuje pravděpodobnost rizika chybného rozhodování managementu. [34]

Cílem finanční analýzy je poznat, zda se jedná o finančně zdravou společnost, která nemá problémy se svou schopností hradit splatné závazky a perspektivou dlouhodobé platební schopnosti. Umožňuje nám samostatně hodnotit likviditu, aktivitu nebo rentabilitu. Právě přeměna nepeněžních aktiv na peněžní prostředky pro včasnou úhradu, v požadované podobě a na požadovaném místě se označuje jako likvidita. Rentabilita znamená dosažení zisku pomocí

investovaného kapitálu, jinak řečeno-kapitál bude zhodnocen tak, že vytvoří dostatečný přebytek výnosů nad náklady. Likvidita a rentabilita ovlivňuje finanční zdraví. [17]

Údaje z finanční analýzy jsou cenné jak pro podnik, tak i pro zákazníky, kteří získávají lepší obraz o firmě, s kterou obchodují nebo u které nakupují.

1.2.1 PŘÍSTUPY FINANČNÍ ANALÝZY

Pro posouzení ekonomické situace podniku se přistupuje ze dvou hledisek. Technická a fundamentální analýza jsou dva základní přístupy u finanční analýzy, a právě kombinace obou přístupů se doporučuje pro dosažení nejlepších výsledků finanční analýzy. Problémem je dostupnost potřebných informací, proto se těmto metodám většinou věnují zkušení analytici.

Technická analýza je metoda využívající matematické, statistické a další kvantitativní metody ke zpracování dat. Většinou vychází z delších časových řad, vstupní data bývají přesně specifikována a závěry se tvoří na základě matematických výpočtů, kam patří finanční ukazatelé. [31]

Fundamentální analýza je spíše kvalitativní povahy a vychází z dokonalých znalostí podniku, zkušeností a odhadů kvalifikovaných odborníků. Tato metoda zkoumá účetní data podniku, makroekonomické údaje a co nejvíce informací, poskytujících dostatek údajů pro hodnocení výkonnosti podniku. Vstupní data jsou zpracována standardizovanými, ale i specifickými metodami, včetně expertních soudů. [10]

1.2.2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Mezi nejčastěji používané metody finanční analýzy patří analýza absolutních ukazatelů, poměrových ukazatelů, rozdílových ukazatelů a analýza fondů finančních prostředků. V teoretické části diplomové práce jsou popsány absolutní, poměrové a rozdílové ukazatele, které následně budou použity a vyhodnoceny v praktické části.

Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele jsou ukazatele okamžikové (stavové) a využívají se k analýze vývojových trendů a k procentnímu rozboru. Analýzou rozvahy pomocí horizontálních a vertikálních ukazatelů získáme základní obraz o struktuře majetku a způsobu jejich krytí. [1]

Horizontální analýza (analýza trendů)

Horizontální analýza porovnává změny hodnot ukazatelů ve výkazech finančního účetnictví v čase, zpravidla ve vztahu k předešlému účetnímu období. Pro získání správných informací z této analýzy je třeba mít k dispozici dostatečně dlouhou časovou řadu údajů, vyloučit působení náhodných vlivů a zajistit tím srovnatelnost údajů. [17]

Vertikální analýza (procentní analýza)

Vertikální analýza sleduje strukturu rozvahy, výkazu zisku a ztrát nebo výkazu o peněžních tocích ve vztahu k určité základně. Vyjadřuje v procentech podíl jednotlivé položky finančních výkazů k jedné zvolené základně. Zvolenou základnou se rozumí celková výše aktiv, resp. pasiv. Výkazy sestavené tímto způsobem lze označit jako výkazy sestavené ve společném rozměru. [5]

Analýza poměrových ukazatelů

Základním nástrojem rozboru finanční situace podniku je analýza poměrových ukazatelů, které získáme z výkazů finančního účetnictví, a jsou dostupné externím uživatelům finanční analýzy. Jde o ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Tyto ukazatele počítáme jako poměr jedné či více položek z účetních výkazů k jiné položce, případně skupině položek z těchto výkazů.

UKAZATELE RENTABILITY

Rentabilita je forma vyjádření míry zisku z podnikání. Ukazatele rentability můžeme označit i jako ukazatele výnosnosti nebo návratnosti. Hodnotí efektivitu využití kapitálu vloženého do podnikání a jejich výši a další vývoj ovlivňují právě ukazatele likvidity, aktivity a zadluženosti [13]. V rámci finanční analýzy existuje celá řada ukazatelů rentability, které poměřují různé kategorie zisku (obrázek 2), respektive cash flow k vloženému kapitálu.

EAC	vyplacené dividendy za prioritní akcie		
EAT		daň z příjmu z běžné a mimořádné činnosti	
EBT			nákladové úroky
EBIT			
			odpisy
EBITDA			

Obrázek 2: Kategorizace zisku

Zdroj: [24]

EAC (EARNING AVAILABLE FOR COMMON STOCKHOLDERS) – zisk pro akcionáře;

EAT (Earnings after Taxes) – EBT minus (1- efektivní sazba daně z příjmu, tj. skutečné daňové zatížení);

EBT (Earnings before Taxes) – EBIT minus nákladové úroky (finanční náklady, tj. úroky z cizího kapitálu);

EBIT (Earnings before Interest and Taxes) – EBITDA minus odpisy (zahrnuje i náklady dlouhodobých výrobních faktorů, tj. odpisy);

EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) – zisk před úroky, odpisy a zdaněním (veškeré výnosy minus náklady krátkodobých faktorů). [17]

Rentabilita aktiv– Return on Assets (ROA)

Tento ukazatel je považován za klíčové měřítko rentability, ROA vyjadřuje návratnost vloženého kapitálu ve formě aktiv neboli výdělečnou schopnost vloženého kapitálu, bez ohledu na to, zda byl financován z vlastního kapitálu či z cizích zdrojů. Při výpočtu je použit hrubý zisk (EBIT) neboli provozní výsledek hospodaření, protože aktiva byla financována jak vlastními, tak cizími zdroji.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (1)$$

Rentabilita vlastního kapitálu – Return on Equity (ROE)

ROE vyjadřuje, kolik čistého zisku připadá na 1 Kč kapitálu investovaného akcionářem. Jde o měření efektivnosti využití kapitálu vlastníků, zda jim kapitál přináší dostatečný výnos, zda se využívá s intenzitou odpovídající velikosti jejich investičního rizika. [32]

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní kapitál} \quad (2)$$

Rentabilita tržeb – Return on Sales (ROS)

ROS vyjadřuje schopnost firmy dosahovat zisk při určité úrovni tržeb, převážně se používají tržby tvořící provozní výsledek hospodaření. Ukazatel vyjadřuje, jak velký zisk firma vytvoří při jedné koruně tržeb. Pokud použijeme v čitateli EBIT, ukazatel ROS není zkreslen daněmi nebo úroky.

$$ROS = \frac{\text{EAT nebo EBIT}}{\text{tržby}} \quad (3)$$

UKAZATELE AKTIVITY

Ukazatelé aktivity měří efektivnost podnikové činnosti, jak využívá a nakládá s jednotlivými částmi majetku, za předpokladu optimálního nasazení a využití majetku. Ukazatel celkového obratu je celkový ukazatel aktivity, který má přímý vliv na celkovou rentabilitu podniku. Smyslem rozkladu ukazatelů aktivity je primárně stanovení kapitálové přiměřenosti firmy a intenzity využití majetku. [26]

Obrat aktiv je celkové využití aktiv neboli informace kolikrát se celková aktiva obrátí za rok (počet obrátek).

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}} \quad (4)$$

Obrat dlouhodobého majetku měří efektivnost využití jednotlivých částí dlouhodobého majetku. Udává, kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí v tržby za rok. Při využití tohoto ukazatele v rámci mezipodnikového srovnání je nutno vzít v úvahu míru odepsanosti aktiv a způsoby odepisování. [3] Hodnota ukazatele je lepší vyšší odepsaností majetku.

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (5)$$

Obrat zásob je ukazatel podobný obratu aktiv, jen místo aktiv jsou použity zásoby a udává nám, jak jsou dlouho oběžná aktiva vázána ve formě zásob, neboli kolikrát jsou zásoby nakoupeny a prodány.

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (6)$$

Doba obratu zásob je ukazatel, který udává převedení obratu na časový údaj, přesně řečeno na dny. Jde o období ukazatele obratu zásob, ale v této podobě ukazatel lépe vysvětluje, jak firma zásoby skladuje.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \times 360 = \frac{360}{\text{obrat zásob}} \quad (7)$$

Obchodní deficit je možné stanovit porovnáním doby obratu pohledávek a závazků z obchodního styku, tedy zda firma úvěruje své zákazníky či obráceně zda dodavatelé financují provoz podniku. Určení obchodního deficitu je důležité pro stanovení kapitálové potřeby ve finančním řízení. [12]

$$\text{Obchodní deficit} = \frac{\text{pohledávky z obchodního styku}}{\text{tržby}/365} - \frac{\text{závazky z obchodního styku}}{\text{tržby}/365} \quad (8)$$

UKAZATELE LIKVIDITY

Likvidita je míra schopnosti a připravenosti podniku hradit své krátkodobé závazky včas, v plné výši a do dne jejich splatnosti. Stupeň likvidity je určen stupněm likvidnosti aktiv. [11] Vysoká likvidita volné peněžní prostředky podniku nedovolí investovat a přichází tím o budoucí zisk a dochází ke snížení jeho výnosnosti. Ovšem není dobrá ani nízká hladina likvidity, kdy je mnoho peněz investováno nebo je nedostatek nakoupených zásob a firma nemá volné peněžní prostředky k udržení své činnosti. Ukazatele likvidity se dělí na tři skupiny.

Běžná likvidita ukazuje, zda firma, když promění veškerá aktiva na hotovost, bude schopna uhradit závazky a uspokojit věřitele. Doporučené hodnoty jsou v intervalu 1,5 – 2,5. Platební schopnost si firma zachovává vyšší hodnotou ukazatele.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (9)$$

Pohotová neboli rychlá likvidita vychází z běžné likvidity, ale odečtou se zásoby od běžných aktiv, které jsou nejobtížněji přeměnitelné, nejsou obvykle prodejné a zkreslují výsledek tohoto ukazatele. Doporučená hodnota je v rozmezí 1 – 1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (10)$$

Okamžitá (hotovostní) likvidita snižuje i riziko pohledávek, zahrnuje jen nejvíce likvidní položky (peněžní prostředky v pokladně a na účtech) a tím nejlépe hodnotí platební schopnost podniku. Likvidita je zajištěna alespoň při hodnotě 0,2 [15]

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (11)$$

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI

Analyzují složení finančních zdrojů společnosti. Ukazatele hledají optimální strukturu vlastního a cizího kapitálu. Pro společnost by financování jen vlastními zdroji znamenalo pokles celkové rentability vloženého kapitálu a na druhou stranu použití jen cizích zdrojů by přineslo problémy s jejich získáním.

Celková zadluženost je hlavní ukazatel zadluženosti. Jde o poměr celkových závazků a celkových aktiv firmy. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je v rozmezí 30–60 %. [14]

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}} \quad (12)$$

Míra zadluženosti porovnává cizí zdroje proti vlastním.

Ukazatel úrokového krytí nám dává informace o tom, kolikrát převyšuje zisk placené úroky. Zisk vyprodukovaný cizím kapitálem by měl pokrýt náklady na vypůjčený kapitál. Je-li ukazatel roven 1, znamená to, že na zaplacení úroků je potřeba celý zisk a na akcionáře nic nezbyde. [32]

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{úroky}} \quad (13)$$

UKAZATELE TRŽNÍ HODNOTY

Ukazatele jsou kombinací účetních a tržních hodnot, představují reálné ocenění podniku jako celku na trhu, jde o informace, jak majitelé a investoři vidí budoucnost podniku. I přesto, že se firma hodnotí na základě minulých vykazovaných údajů, tak ukazatele tržní hodnoty zahrnují i rizikovost odvětví, kde firma je a predikují i její vývoj do budoucna.

Analýza rozdílových ukazatelů

Čistý pracovní kapitál je nejvýznamnější rozdílový ukazatel a jde o rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Jinak řečeno jde o zůstatek provozních prostředků firmy po uhrazení všech svých krátkodobých závazků. Čistý pracovní kapitál je část oběžného majetku, která je financována dlouhodobými zdroji.

1.3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Podnikové finance jako zdroje financování podnikatelských aktivit lze chápat jako peněžní prostředky na financování aktivit v krátkém časovém horizontu a kapitál jako dlouhodobý zdroj financování podnikových aktivit. [24] Zdroje financování lze rozdělit podle doby, po kterou jsou zdroje podniku k dispozici na dlouhodobé a krátkodobé. Dlouhodobé zdroje financování mohou být interní a externí. Mezi interní zdroje nejčastěji patří odpisy, rezervní fondy, rezervy a nerozdělený zisk. Pro financování podnikových investic jsou interní zdroje základním zdrojem, jde o zdroje vznikající na základě vnitřní činnosti podniku. [6] Externí zdroje financování jsou například úvěry, leasing nebo dotace formou finanční podpory od státu a Evropské unie, jejichž využití se v posledních letech stalo velmi výhodným zdrojem financování rozvoje podniku.

1.3.1 INTERNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Odpisy

Majetek eviduje a odepisuje účetní jednotka, jenž má k němu vlastnické právo, jiné právo nebo hospodaří s majetkem státu. Dlouhodobý majetek se fyzicky i morálně opotřebovává, v závislosti na své povaze [13]. Odpisy představují v podniku peněžní vyjádření opotřebení dlouhodobého majetku za určité období. Odpisy jsou jednou z významných položek v nákladech podniku, jsou sice nákladem, ale nejsou peněžním výdajem v daném čase. Jde o nepeněžní náklad, který snižuje celkový i nerozdělený zisk podniku. Odpisy jsou tedy přirozeným a stabilním interním finančním zdrojem pro obnovu nebo rozšíření dlouhodobého majetku podniku. Odpisy jsou významné i z hlediska daňové politiky a dělíme je tedy na daňové a účetní.

Daňové odpisy jsou jednotné pro stejné druhy majetku a upravuje je zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví maximální možnou výši odpisů pro jednotlivé druhy majetku, kterou si účetní jednotka může uplatnit do daňových nákladů a snížit celkové daňové zatížení. [38]

Účetní odpisy jsou peněžním vyjádřením opotřebení dlouhodobého (hmotného a nehmotného) majetku, které trvale snižují ocenění tohoto majetku a vstupují do nákladů. Trvalé snížení hodnoty majetku opotřebením se účtuje pomocí opravného účtu – Oprávky k dlouhodobému majetku, kde se sčítá opotřebení příslušného majetku za celou dobu jeho užívání. [13] Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek účetní jednotka odepisuje s ohledem na

opotrebení majetku, které odpovídá běžným podmínkám užívání. Účetní jednotky mají dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů povinnost sestavit odpisový plán a musí jej aktualizovat v závislosti na předpokladu používání a předpokladu změn používání majetku. [40] Sestavený odpisový plán účetní jednotkou (podle času, doby upotřebitelnosti nebo vztahu k výkonům) je podkladem pro vyčíslení opravek odpisovaného majetku v průběhu užívání a účetní jednotka v něm sama určí metody odpisování. Účetní odpisy sestavují účetní jednotky, které jsou povinny vést účetnictví, kde je třeba nejdříve vypočítat celkovou výši účetních a celkovou výši daňových odpisů. Při uplatnění menších účetních odpisů než daňových, je třeba pro výpočet základu daně zvýšit daňové výdaje a snížíme tím základ daně, jde o položku snižující základ daně. Pokud daňové odpisy jsou menší než účetní, je naopak třeba základ daně o příslušný rozdíl zvýšit, hovoříme o položce zvyšující základ daně. [30] Majetek se odepisuje lineárně nebo zrychleně. Lineárním (rovnoměrným) odpisováním se do nákladů každý rok započítá stejná hodnota odpisů. Zrychlené odpisování účetní jednotce umožňuje odpisovat v počátečních letech vyšší hodnotu než u rovnoměrných odpisů, ale zároveň výše odpisů se ke konci odpisování stále snižuje. Zrychlené odepisování má degresivní průběh.

Od roku 2021 lze využít i **mimořádné odpisy**, týkají se pouze majetku, který byl pořízen od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2021 a může je uplatnit poplatník, který je jeho prvním odpisovatelem. U 1 odpisové skupiny lze rovnoměrně odepsat v průběhu 12 měsíců 100 % vstupní ceny hmotného majetku. Majetek spadající do 2 odpisové skupiny lze odepsat během 24 měsíců, přičemž v 1 roce lze uplatnit rovnoměrný odpis do výše 60 % vstupní ceny a ve 2 roce odpisování zbylých 40 % vstupní ceny. [7] Za prvního odpisovatele hmotného majetku se považuje poplatník, jenž si jako první pořídil nový hmotný majetek, který doposud nebyl používán k určenému účelu nebo si majetek pořídil či vyrobil ve vlastní režii.

Rezervy

Rezervy jsou účelově vytvořené zdroje financování na krytí finančně náročných výdajů, vytvářejí se na vrub nákladů a snižují výsledek hospodaření. V rozvaze společnost zahrnuje rezervy mezi cizí zdroje, jelikož představují budoucí závazky společnosti. [24] Společnost si zvolí, na jaké výdaje bude rezervy vytvářet, v jaké výši a za jakých podmínek, v závěrečných pracích roku je nutné zhodnotit, zda není nutné rezervu čerpat nebo zrušit, například majetek na který byla rezerva vytvořena, již neexistuje. Tvorba rezerv není vždy daňově uznatelným nákladem, rozlišujeme tedy rezervy zákonné a ostatní.

Nerozdělený zisk

Kladný rozdíl mezi podnikovými výnosy a náklady je zisk, který tvoří součást vlastního kapitálu podniku. U některých společností je nerozdělený zisk část výsledku hospodaření po zdanění, která není použita na jiný účel. [16] Nerozdělený zisk lze použít k samofinancování rozvoje podniku, navyšuje se jím vlastní kapitál podniku a dochází k tzv. zjevnému financování, je uveden v rozvaze podniku. Opačně může nastat situace tzv. skrytého financování. Vlastní kapitál se nezvyšuje, v rozvaze tyto rezervy nejsou vyčíslené a dochází tím ke snížení vykazovaného zisku.

1.3.2 EXTERNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Pro financování investic většího rozsahu využívá společnost externí zdroje financování, jako jsou například dlouhodobé dodavatelské nebo bankovní úvěry, leasing nebo dotace. Česká republika podporuje podniky mnoha způsoby. Podporu lze dělit na přímou a nepřímou. [24] Přímá podpora zahrnuje cenově zvýhodněné záruky za bankovní úvěry, úvěry se sníženou úrokovou sazbou, finanční příspěvky a dotace týkající se rozvoje ekonomiky. Do nepřímé podpory můžeme zahrnout legislativní úpravy podnikání a informační služby pro podnikatele, kde významnou úlohu v podpoře podnikání mají instituce jako například Hospodářská komora, Czech Trade nebo CzechInvest.

Dotace formou finanční podpory ze strany státu nebo z Evropské unie mohou být významným zdrojem financování zejména pro pořízení dlouhodobého majetku a při dodržení podmínek stanovených poskytovatelem dotace se mohou tyto získané finanční prostředky stát výhodným zdrojem financování rozvoje podniku. V následující kapitole se zaměřím na dotace a na fondy EU.

1.3.3 DOTACE JAKO ZDROJ FINANCOVÁNÍ

Hmotný a nehmotný majetek si účetní jednotka může pořídit několika způsoby. Jedná se o pořízení majetku koupí za hotové, na fakturu, ve vlastní režii (dohotovení majetku vytvořeného vlastní činností), získání majetku bezúplatně (přijetí daru, dědictví), formou finančního leasingu nebo poskytnutím dotace, a právě dotacím v této diplomové práci věnuji více prostoru.

Dotace jako externí zdroj financování bývají velmi často využívány na pořízení dlouhodobého majetku. Dlouhodobý majetek představuje jednu z nejvýznamnějších složek každé účetní jednotky. Bez majetku by nebylo možné vykonávat činnost, je také základní složkou pro tvorbu výsledku hospodaření – zejména zisku. Informace o užitečnosti majetku,

jeho struktura a opotřebení jsou důležité pro potenciální investory, odběratele, dodavatele, banky, ale i zaměstnance, kteří tyto údaje použijí při svém rozhodování. Dlouhodobý majetek se člení na 3 základní typy – hmotný, nehmotný a finanční. Hmotný dlouhodobý majetek se dále člení na movitý a nemovitý.

Správně stanovená vstupní cena je jeden z rozhodujících faktorů pro bezchybné uplatňování odpisů. Vstupní cenou u majetku pořízeného za úplatu je cena pořizovací. [13] Pořizovací cena je taková cena, za kterou byl majetek pořízen včetně nákladů souvisejících s jeho pořízením. Jde o cenu dohodnutou nebo zaplacenou dodavateli majetku, tedy o cenu, za kterou byl majetek skutečně nakoupen. Vstupní cenou u majetku pořízeného ve vlastní režii jsou vlastní náklady vytvořené vlastní činností, což jsou přímé i nepřímé náklady vztahující se k výrobě nebo k oceňované činnosti. [30] Soubor hmotných movitých věcí se zařazuje do odpisové skupiny podle hlavního funkčního předmětu. O dotaci nelze účtovat dříve, než na ni bude nepochybný nárok. Dotace jsou v případě dodržení všech podmínek nevratné a všeobecně platí, že se neinvestiční dotace účtují do výnosů podniku. V případě investiční dotace u daňového subjektu, který vede daňovou evidenci je vstupní cenou majetku pořízeného s dotací rozdíl pořizovací ceny a přijaté dotace. U nově pořízeného majetku a technického zhodnocení, na něž je poskytnuta dotace ze státního rozpočtu, státních fondů nebo z fondů EU se snižuje vstupní cena o tuto poskytnutou dotaci.

Investiční dotace (dotace na pořízení dlouhodobého majetku) se neúčtují jednorázově do výnosů.

Postup a příklad účtování dotace na pořízení stroje v pořizovací ceně 350 000 Kč, kdy účetní jednotce byla přiznána dotace ve výši 100 000 Kč:

1. Nárok na dotaci ve výši 100 000 Kč: 346 (Dotace) / 042 (Pořízení DHM)
2. Přijatá faktura (pořízení stroje) ve výši 350 000 Kč: 042 (Pořízení DHM) / 321 (Dodavatelé)
3. Úhrada faktury za nákup stroje ve výši 350 000 Kč: 321 (Dodavatelé) / 221 (Bankovní účty)
4. Přijetí dotace na bankovní účet ve výši 100 000 Kč: 221 (Bankovní účty) / 346 (Dotace)
5. Zařazení stroje do užívání ve výši 250 000 Kč: 022 (DHM) / 042 (Pořízení DHM).

Provozní (neinvestiční) dotace slouží k podpoře činností (ke krytí provozních nákladů), účtují se ve věcné a časové souvislosti do provozních výnosů, aby v účetních obdobích nevznikl zisk ani ztráta.

Postup a příklad účtování dotace na provozní náklady ve výši 30 000 Kč:

1. Nárok na dotaci ve výši 30 000 Kč: 346 (Dotace) / 648 (Jiné provozní výnosy)

2. Příjem dotace na bankovní účet ve výši 30 000 Kč: 221 (Bankovní účty) / 346 (Dotace)
3. Faktura za provedené práce: 511 (Opravy) / 321 (Dodavatelé)
4. Úhrada faktury: 321 (Dodavatelé) / 221 (Bankovní účty).

Při různorodosti poskytování dotací je možný i případ účtování, kdy účetní jednotka má na základě žádosti právní nárok na dotaci (dotace je přiznána), ale není k rozvahovému dni známa přesná její výše. Pohledávku na dotaci lze zaúčtovat na Dohadné účty aktivní, jako částku stanovenou podle smlouvy, u kterých se očekává splatnost delší než jeden rok a které nejsou doloženy veškerými potřebnými doklady a není tedy známa jejich přesná výše. Pokud právní nárok na dotaci vzniká až následující účetní období, než byly náklady vynaloženy nebo pořízen dlouhodobý majetek, nelze o pohledávce účtovat na dohadném účtu v období vzniku těchto nákladů na uvedení dlouhodobého majetku do užívání z důvodu nejistoty, že účetní jednotka dotaci dostane.

Opravné položky k dlouhodobému majetku

Užitná hodnota majetku se opotřebením běžně snižuje a je vyjádřena odpisem majetku. Opravné položky k dlouhodobému majetku se vytváří, když je užitná hodnota zjištěná inventarizací podstatně nižší, než je jeho ocenění v účetnictví (zůstatková cena). Opravné položky nelze vytvářet na dočasné zvýšení hodnoty dlouhodobého majetku [40], účtují se jako nepřímé snížení účetní hodnoty majetku na účty z účetní skupiny 09 (Opravné položky k dlouhodobému majetku) na stanu DAL a dočasné snížení účetní hodnoty majetku účtu 559 (Tvorba opravných položek) na straně MD. Při zrušení neboli snížení opravné položky (pokud pominou důvody tvorby opravné položky) se tato částka zaúčtuje na příslušné účty obráceně.

Vyřazení dlouhodobého majetku

Nepotřebný nebo nevyužívaný dlouhodobý majetek účetní jednotka vyřazuje z účetní evidence. Způsob vyřazení dlouhodobého majetku má vliv na způsob účtování, vyřadit lze majetek prodejem, fyzickou likvidací, vyřazením v důsledku škody a bezúplatným převodem (darováním) nebo vkladem do jiné společnosti. [36] Vyřazení majetku z účetní evidence je zaúčtováno na straně MD oprávkového účtu 07 nebo 08, kde je účtována celková cena majetku (zůstatková cena a celkové oprávkky) a na straně DAL příslušného majetkového účtu.

2 DOTACE

Dotace jsou peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. [39] Pro každou dotaci je charakteristická a povinná její účelovost, která musí být dodržena i při jejím čerpání. Jde zpravidla o nenávratnou formu podpory, na kterou není právní nárok. [8]

Dotací zdroje lze v České republice rozdělit na dvě základní skupiny podle zdroje finančních prostředků. Po vstupu ČR do Evropské unie jsou nabízeny evropské dotační programy (většinou částečně kofinancované ze státního rozpočtu ČR). Mezi fondy EU určené k realizaci Společného strategického rámce patří Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV), Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) a Evropská územní spolupráce (EÚS) a národní dotační programy (plně hrazeny ze státního rozpočtu ČR), zde jde o dotace schválené jednotlivými ministerstvy, státními fondy – Státním fondem životního prostředí, Pozemkovým fondem nebo Státním fondem kultury), územními samosprávnými celky (kraje a obce). [27]

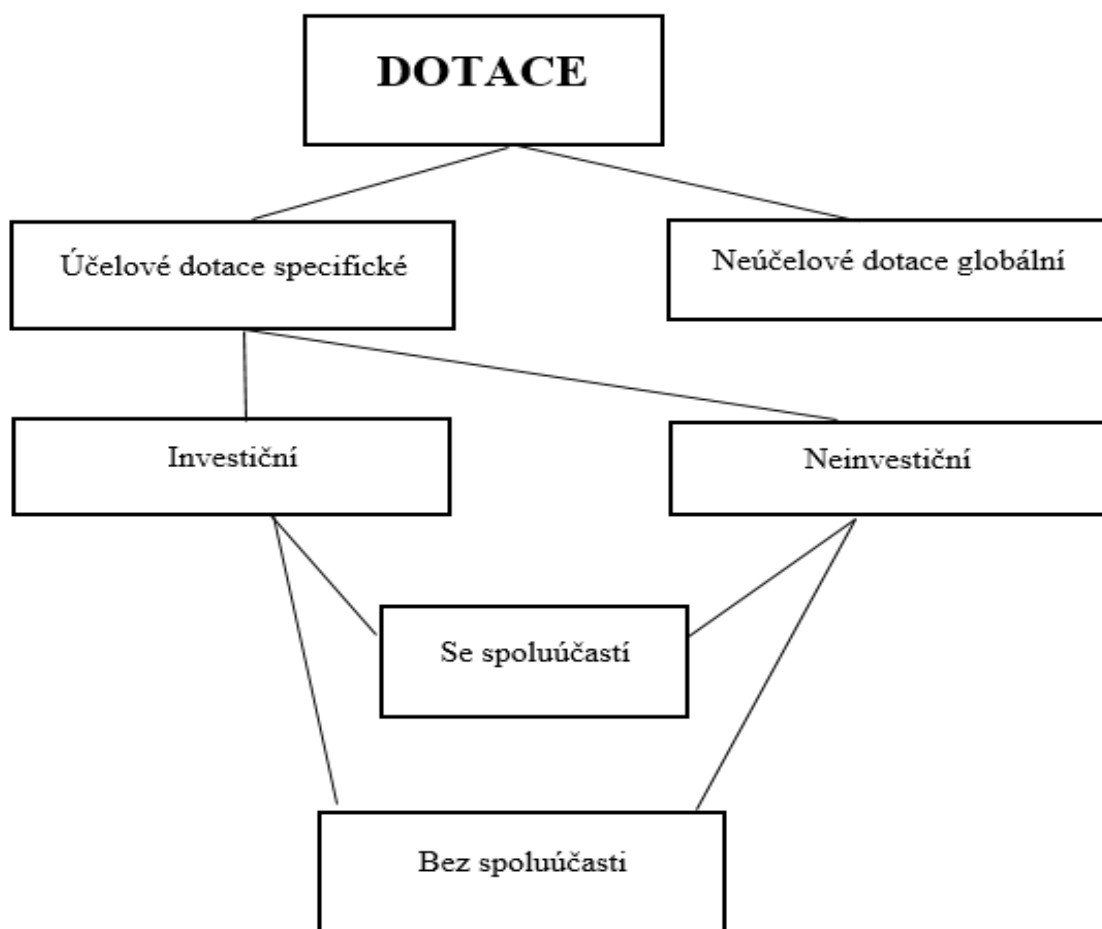
Základním právním předpisem upravující dotace je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V §7 tohoto zákona jsou uvedeny konkrétní dotace, komu a na jaký účel jsou poskytovány, pro tuto práci je podstatné ustanovení §7, odstavce a), které uvádí: *výdaje na činnost organizačních složek státu a výdaje na činnost příspěvkových organizací v jejich působnosti, kterými jsou příspěvky na provoz, dotace na financování programů a akcí (§ 12 a 13), dotace na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů, a dotace na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv.* [39] Dále tento zákon v §14 upřesňuje poskytování dotací, žádosti a rozhodnutí o poskytnutí dotace.

2.1 DRUHY DOTACÍ

Dotace dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů územních celků lze rozdělit do 3 druhů, a to podle toho, kdo určuje dotace:

- programová dotace – účel je určen poskytovatelem v programu,
- individuální dotace – účel je určen žadatelem o poskytnutí dotace,
- na základě zvláštního zákona – účel je stanoven zvláštním právním předpisem.

Na obrázku 3 je zobrazeno nejjednodušší obecné členění dotací.

Obrázek 3: Obecné členění dotací

Zdroj: vlastní zpracování

Účelové dotace, jak je podle jejich názvu patrné, jsou takové dotace, u nichž je přesně specifikována jejich účelovost. Příjemce dotace se zavazuje využít finanční prostředky na předem přesně stanový účel, na určitý konkrétní program, se spoluúčastí nebo bez ní. Jsou poskytovány jak do veřejného, tak do soukromého sektoru. Ve veřejném sektoru představují zdroj pro financování veřejných statků, které pomáhají zajistit standardní úroveň při poskytování veřejných statků (sociální zabezpečení, zdravotní péče, doprava, životní prostředí) nebo zmírnit případně zcela odstranit rozdíly mezi jednotlivými regiony. [33] V soukromém sektoru Evropská unie, stát, kraj nebo obec pomocí účelových dotací podporují činnost v konkrétních činnostech, především podporují podnikání v oborech významné pro stát, respektive pro EU, tím ale zároveň omezuje pravomoc příjemce dotace. Cílem dotací v soukromém sektoru je například zvýšení konkurenceschopnosti firem, vznik nových pracovních míst nebo vznik pozitivních externalit. Účelové dotace podléhají přísné kontrole zúčtování a jejich nevýhodou je i velká administrativní náročnost.

Neúčelové dotace nejsou předem vázány na konkrétní veřejný statek, na předem vymezené podmínky, jsou poskytovány v paušálních částkách na financování širokého rozsahu programů. Příjemce této dotace rozhoduje o jejich využití sám, podle potřeby a výhodou je její administrativní nenáročnost a z toho plynoucí nízké náklady spojené s poskytnutím dotace. Nevýhodou je však nekontrolovanost hospodaření s poskytnutými finančními prostředky. [19]

Investiční dotace neboli kapitálové dotace jsou poskytovány na finančně náročné projekty s dlouhodobým přínosem.

Neinvestiční dotace jsou poskytovány na financování běžných potřeb, většinou jde o pravidelně se opakující dotace v každém rozpočtovém období.

Dotace dále lze rozdělit na dotace bez spoluúčasti, kde není vyžadována žádná spoluúčást příjemce a na dotace se spoluúčastí, kde naopak poskytovatel dotace stanovil finanční spoluúčást příjemce dotace jako podmínku pro její poskytnutí, která se nejčastěji stanovuje v procentech z celkových nákladů dotace. U dotací se spoluúčastí příjemce dotace vždy hradí část nákladů z vlastních zdrojů, což je podmínkou této dotace, a zároveň je tím příjemce nucen k co nejefektivnějšímu využití finančních prostředků z dotace. V diplomové práci se zabývám možností využití dotací jako zdroje financování, proto popisují postup získávání a čerpání dotací.

2.2 ZÍSKÁNÍ DOTACE

Získání finančních prostředků z Evropské unie není vždy jednoduché. Jde mnohdy o složitý proces schvalování, který může některé jednotlivce, kteří chtějí dotaci získat odradit. V současné době jsou již vytvořeny elektronické dokumenty, které celý proces zjednoduší a usnadní. Pro získání dotace je nutné dodržet určitý postup.

Podnikatelský záměr

Žádosti o dotaci na projekt je možné podávat po tzv. vyhlášení výzvy – zveřejnění podmínek stanovujících pravidla typu, jaký projekt může o dotaci požádat a kolik peněz může získat. [35] Předpokladem pro schválení dotace je podnikatelský záměr. Musí být kvalitní nejen po stránce formální, ale hlavně svým pozitivním dopadem, například na životní prostředí, zvýšení konkurenceschopnosti firmy nebo vytvoření nových pracovních míst v odvětví či regionu. V záměru je třeba uvést i rozpočet a financování. Správně vypracovaným podnikatelským záměrem se žadatel vyhne možným budoucím problémům. Cíle projektu určí, v jakém programu by měl žadatel žádat o dotaci a je třeba najít vhodný program a zdroj financování.

Žádost o podporu

Realizační fáze projektu může začít podáním žádosti, zvykem bývá, začít až po schválení dotace. Žádost o podporu je hlavní dokument, který rozhodne o přidělení dotace. Žadatel by měl být seznámen se všemi požadavky, které je nutné splnit a musí sledovat příslušné řídicí orgány, kdy vypíše výzvu pro konkrétní podporovaný program. Na webových stránkách www.dotaceu.cz jsou zveřejňovány programy a jejich harmonogram výzev s dostatečným předstihem, aby se do nich žadatelé mohli zaregistrovat. [3]

Hodnocení a výběr žádostí

Posouzení žádosti probíhá ve schvalovacím procesu, kde se hodnotí hlavně formální náležitosti a zda projekt podporuje cíle konkrétního programu. Projekty jsou bodově hodnoceny, nejlepší jsou doporučeny k výběru pro přidělení finančních prostředků a následně je s nimi uzavřena smlouva. Žadatelé jsou informováni o výsledcích s vyhodnocením žádostí a všechny kroky a činnosti související s výběrovým řízením jsou zveřejněny v zápisech z jednání výběrové komise.

Realizace projektu

Sepsáním a podpisem smlouvy začíná realizace projektu, kde jsou určeny podmínky pro vlastní realizaci. Při pořizování produktů a služeb, potřebných pro realizaci projektu je třeba postupovat jako při nakládání s veřejnými prostředky. Je například nutné se řídit pravidly pro výběr dodavatelů, publikovat projekt nebo správně vést účetnictví. Porušení těchto pravidel někdy vede ke zkrácení nebo úplnému odebrání přislíbené dotace, případně vrácení části dotace. Do realizace projektu mnohdy patří i nutnost příjemce dotace vyhlásit a zadat veřejnou zakázku, což se jeví pro mnohé žadatele jako nejobtížnější podmínka celého projektu.

Monitorování projektu

Dále je třeba dodržovat veškeré ukazatele, cíle, termíny závazné pro dotaci a zasílat průběžné monitorovací zprávy. Monitorování projektu je nutné z důvodu kontroly vytyčených cílů a provádí se pomocí monitorovacích indikátorů, například nově pořízené technologie. [35] Monitorování je závazné pro každý projekt a žadatel by s tímto ukazatelem měl již počítat při sestavování podnikatelského záměru. Monitorovací zprávy je nutné mít archivované a v případě kontroly je zaslat k doložení plnění cílů, v programovém období 2014-2020 probíhá veškerá komunikace již jen elektronicky.

Žádost o platbu

Závěrečná zpráva z realizace, která shrne kompletní průběh včetně zhodnocení proběhlých kontrol je podkladem pro žádost o platbu, což je dokument na základě, kterého kontrolní orgány

vyplatí dotaci. Žádost o platbu je v podstatě souhrn všech podkladů o finančním hospodaření projektu – faktury, objednávky, smlouvy a celkové rozpočty projektu. Velká část dotací je vyplácena tak zvaně „ex post“ – až po dokončení realizační fáze projektu nebo alespoň dílčí části, do této doby je ale nutné vše hradit z vlastních zdrojů. Druhý způsob financování je „ex ante“, tj. převod prostředků na účet příjemce dotace vedený u České národní banky na základě kopie předloženého neuhrazeného daňového dokladu (faktury).

Kontrola projektu

S realizací projektu souvisí i jeho kontrola, nejčastěji bývá kontrolována projektová dokumentace, fyzický nebo finanční stav projektu. Příjemce dotace je kontrolován ze strany poskytovatele podpory, Ministerstva financí, finančních úřadů, Nejvyššího kontrolního úřadu, případně Evropské komise [4] a je povinen zajistit poskytnutí veškerých podkladů pro řádný průběh kontroly. Žadatel dotace je povinen při jednání s dodavatelem prosadit nejúspornější řešení a je povinen vrátit případně neoprávněně čerpané finanční prostředky.

Publicita projektu

Každý příjemce dotace z EU má povinnost podle pravidel povinné publicity projektu tuto informaci uveřejnit, aby veřejnost byla informována o pomoci z Evropské unie. Podmínka publicita projektu je uvedena již v žádosti o dotaci, lze ji také využít i k vlastní propagaci projektu. [28] Fotodokumentace typu „před“ a „po“ realizaci projektu patří k dnešním moderním trendům celé realizace projektu.

Udržitelnost projektu

Proplacením dotace je projekt ukončen, ale musí dostát tzv. udržitelnosti dotačních projektů, době, po kterou budou výstupy projektu využívány v praxi. K udržení výsledků projektu se příjemce podpory zavazuje již ve smlouvě o financování, kde každý operační program blíže specifikuje dobu udržitelnosti, zpravidla to bývá doba 3 až 5 let ode dne ukončení fyzické realizace projektu. Jde o období, kdy příjemce dotace musí pokračovat v činnosti podpořené dotací, například vlastnit pořízený majetek z dotace nebo zachovat podpořená pracovní místa.[4] Pokud projekt nezajistí udržitelnost, je možné udělit sankci, v krajním případě lze rozhodnout i o vrácení celé části přidělené dotace. Poctivá příprava projektu je jeho známkou udržitelnosti. Kvalitní projekt trvá dál sám, bez ohledu na dobu udržitelnosti.

Povinností účetní jednotky je v účetní závěrce zveřejnit veškeré získané dotace a podpory, jejich výši a účel, ale i nesplnění dotačních pravidel na již obdržené dotace.

3 FONDY EVROPSKÉ UNIE JAKO MOŽNÝ ZDROJ FINANCOVÁNÍ

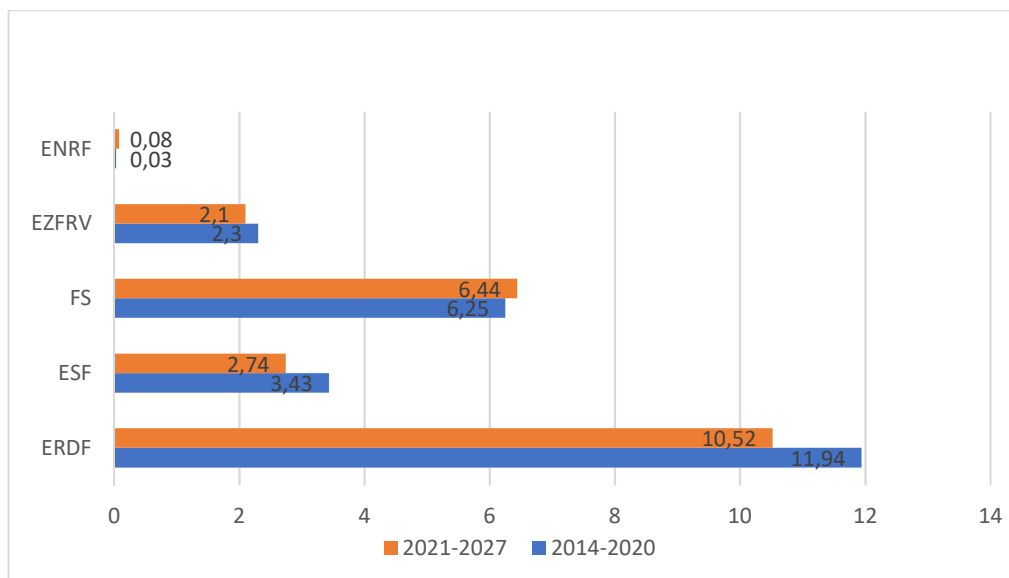
Fondy Evropské unie jsou určeny k financování politik EU, k podpoře hospodářského růstu členských států. Členy Evropské unie jsou státy s velkými rozdíly, které jsou dané jazykovými, kulturními či historickými odlišnostmi. Jejich různá ekonomická úroveň měřitelná vyšší hrubého domácího produktu je právě společným odrazem těchto rozdílů a na jejich snižování se zaměřuje evropská regionální politika. Území EU je považováno za jednu z nejlépe prosperujících světových oblastí, které právě podporou ekonomické a sociální vyspělosti jednotlivých regionů EU je vede k jejich hospodářským a sociálním přeměnám. Klíčovým finančním nástrojem této politiky jsou strukturální fondy, které prostřednictvím rozvojových programů a projektů investují finanční prostředky ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

3.1 FONDY EU V ČESKÉ REPUBLICĚ

V České republice jsou nastavena pravidla pro pět fondů, které spolu tvoří Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF).

Záměrem Evropské unie je, aby ESI fondy v maximální míře přispěly k naplnění konceptu Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. [3] Rozdělování veškerých finančních prostředků mezi členské státy EU je vždy složité, určení potřeb jednotlivých států není lehký úkol. Pro Českou republiku je tzv. Dohoda o partnerství významný dokument, který analyzuje na základě evropských, národních a regionálních strategických dokumentů současnou socioekonomickou situaci v ČR, disparity, rozvojové potřeby a potenciál. [20] Definiuje priority a očekávané výsledky vždy pro celé programové období a je klíčovým ukazatelem, kam bude směřována podpora z ESI fondů. Operační programy jsou nástrojem pro dosažení cílů a priorit. [8]

Česká republika dostala z ESI fondů na období 2014-2020 prostřednictvím 10 programů téměř 24 miliard eur. S vnitrostátním příspěvkem ve výši 7,88 miliardy eur měla ČR celkový rozpočet 32,08 miliardy eur, který investovala do různých oblastí od investic do výzkumu a inovací, ochranu životního prostředí, podporu udržitelné dopravy, podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků a zkvalitnění sociálního začlenění. [8] Obrázek 4 znázorňuje rozdělení finančních prostředků pro ČR ve dvou programových obdobích.

Obrázek 4: Alokace finančních prostředků pro ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dle [3],[28]

Legenda:

ERDF-Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF-Evropský sociální fond

FS-Fond soudržnosti

EZFRV-Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

ENRF-Evropský námořní a rybářský fond

Pro programové období 2021-2027 bylo ČR přiděleno necelých 22 miliard eur.

3.2 STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY

Mezi strukturální a investiční fondy patří pět následujících fondů, pomocí kterých je zajištěno dosažení tematických cílů. Všeobecný dohled nad ESI fondy je v kompetenci Rady pro ESI fondy, zřízené dne 23. 4. 2013 usnesením vlády č. 302. Rada ESI fondů je tzv. nadresortním odborným a poradním orgánem vlády ČR, který zajišťuje věcnou intervenci ke všem ESI fondům v České republice pro stanovené programové období. [8] Dále je v diplomové práci uveden přehled a bližší specifikace nejvýznamnějších evropských fondů.

Evropský fond pro regionální rozvoj

Největším fondem, co se týče objemu finančních prostředků, je Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), je zaměřen na modernizaci a posilování hospodářství členských států. Pomocí investic do oblastí posiluje jejich růst a konkurenceschopnost a vytváří nová pracovní místa. Podporuje investiční projekty, jako například výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží nebo budování stokových systémů. [22] Pro tuto diplomovou práci je ERDF nejvýznamnější fond, z kterého Povodí Labe získává finanční zdroje.

Evropský sociální fond

ESF podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů, je zaměřen na neinvestiční projekty, jako například rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením nebo rozvoj institucí služeb zaměstnanosti.

Fond soudržnosti

FS neboli Kohezní fond je jediný strukturální fond určen na podporu chudších států nikoliv regionů. Prostředky FS jsou poskytnuty jen členským státům, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele nepřesáhne 90 % průměru zemí Evropské unie. ČR tuto podmínku splňuje a jsou z něj podporovány investiční projekty zaměřené jen na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, například transevropské sítě, ochrana životního prostředí nebo obnovitelné zdroje energie. Jde o druhý největší fond s přidělenými finančními prostředky.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EZFRV je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny.

Evropský námořní a rybářský fond

ENRF je finanční nástroj na podporu rybolovu, který patří do společné rybářské politiky EU a zahrnuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí. [3] Financuje aktivity týkající se mořského a vnitrozemského rybolovu, například odbahňování rybníků, modernizace plavidel. Vzhledem k umístění ČR ve vnitrozemí a s ohledem na cíl programu má ČR z toho fondu omezené finanční prostředky.

Evropská unie podporuje různorodé aktivity také díky prostředkům z dalších fondů, např. z Fondu solidarity Evropské unie, z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, z Fondu evropské pomoci nejchudším osobám, z Evropského fondu pro strategické investice nebo pomocí Unijních programů například program Erasmus+, Horizon 2020 nebo LIFE.

Fondy Evropské unie neposkytují pouze dotace, ale i jiné finanční nástroje, jako moderní a efektivní způsob k získání podpory z evropského rozpočtu. Nejčastěji to jsou úvěry, záruky a kapitálové vstupy, které podporují ekonomicky životaschopné projekty.

Finanční nástroje mají proti dotacím pro příjemce podpory řadu výhod. Jsou méně náročné na administrativu a jejich vyřízení je rychlejší. Podporu finančními nástroji lze za určitých podmínek i kombinovat s dotacemi.

4 OPERAČNÍ PROGRAMY A MOŽNOSTI JEJICH VYUŽITÍ PODNIKATELSKÝMI SUBJEKTY

Operační programy jsou nejvýznamnější nástroje pro dosažení hospodářské a sociální soudržnosti EU v České republice. Finance jsou rozdělovány v rámci cyklů tzv. programových období, stanovených vždy na přesně dané období (7 let). Finanční rozpočet každého programového období je pak dále rozdělen do tzv. operačních programů (OP) – tematických dotačních celků, které spravují jednotlivá ministerstva. OP obsahují analýzy, strategie, opatření, finanční plán a implementační uspořádání. Operační program plní funkci zprostředkovatele mezi fondy EU a konkrétními žadateli o dotace.

Dotace pro ČR tak rozdělujeme do několika operačních programů, mezi nejvýznamnější OP s největším poskytováním finančních prostředků lze zařadit Operační program Doprava (OPD), dále Podnikání a technologie pro konkurenceschopnost (OPTAK), Výzkum, vývoj a vzdělávání (OPVVV), Životní prostředí (OPŽP), nebo Zaměstnanost (OPZ). [9], [18], [28]

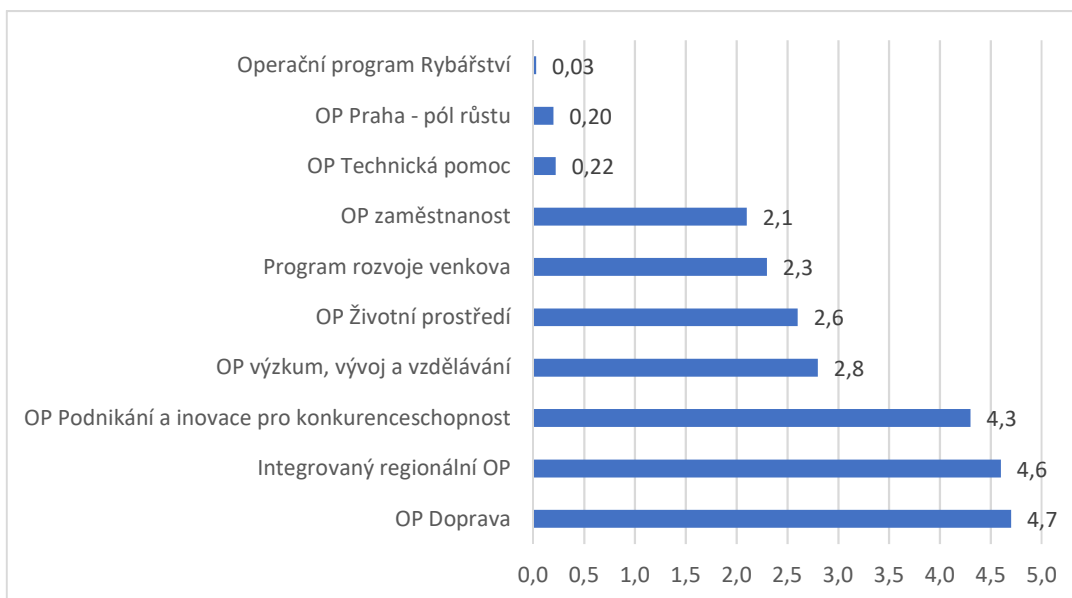
Blíže přiblížím Operační program Životního prostředí, ze kterého vybraná firma pro tuto diplomovou práci získávala dotační prostředky. Operační program Životní prostředí spolufinancuje projekty zaměřené na podporu zlepšování kvality vod a ovzduší, práci s odpady, ochranu přírody a energetické úspory. [23] Podporované aktivity jsou rozděleny do pěti prioritních os, které definují jednotlivé dotované oblasti. Prioritní osa 1 je zaměřena na zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní. Dotaci je možné získat například na budování protipovodňové ochrany. Cílem prioritní osy 2 je zlepšit kvalitu ovzduší. Dotace EU lze získat na snížení emisí a zlepšení systému sledování vývoje ovzduší. Prioritní osa 3 podporuje projekty zaměřené na nakládání s odpady. Jsou poskytovány dotace na předcházení vzniku odpadu, třídění odpadu, jeho sběr, nebo likvidaci bioodpadu. Ochrana a péče o přírodu a krajinu je cílem prioritní osy 4. Na energetické úspory veřejných budov, jako je zateplování, výměna zdrojů tepla a jiná opatření vedoucí ke snižování energetické náročnosti se soustředí poslední prioritní osa 5. [4]

Operační programy se pak dále dělí na programy podpory, které jsou více specificky zaměřené. Každý program má svůj cíl a také rozpočet, který je mezi projekty rozdělen. Největší alokace jsou zaměřeny zejména na modernizaci infrastruktury, ekologickou dopravu, podporu podnikání, investice do výzkumu a vzdělání a životního prostředí.

V diplomové práci jsou použity dotační prostředky z programového období 2014–2020.

4.1 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ

Programové období 2014-2020 je již třetím obdobím, do kterého se Česká republika zapojila. Přineslo několik změn, tou největší změnou bylo zjednodušení administrativních pravidel dotací, které měly vést ke zjednodušení a zpřehlednění čerpání finančních podpor z EU. V tomto programovém období bylo pro ČR vyčleněno z ESI fondů téměř 24 miliard eur, podrobnější rozdělení je zobrazeno na obrázku 5. Česká republika je čerpala prostřednictvím deseti tematických programů. [3]

Obrázek 5: Objem prostředků dle OP pro programové období 2014-2020

Zdroj: vlastní zpracování dle [21]

Programové období 2021-2027 přineslo další změny v rámci fondů i v alokaci prostředků pro členské státy, které se v tomto období musí vyrovnat s řadou nových výzev, například s covidovou pandemií nebo přechodem na zelenější ekonomiku. V období 2021–2027 bude kladen důraz zejména na klimatickou politiku, 30 % financí z evropských fondů by mělo směřovat na ochranu klimatu. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR připravilo 5 cílů hlavní investiční politiky EU pro toto programové období. Cíl politiky 1 Inteligentnější Česko, cíl politiky 2 Zelenější, bezuhlíkové Česko, cíl politiky 3 Propojenější Česko, cíl politiky 4 Sociálnější Česko a cíl politiky 5 Česko bližší občanům.

4.2 OPERAČNÍ PROGRAMY VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

Dotace ve vodním hospodářství obsahují programy a dotační tituly Ministerstva zemědělství. Cílem jednotlivých programů podle vodního zákona je převážně podpora činností

souvisejících s péčí o vodní zdroje a vodní díla. Jedná se o podporu výstavby vodovodů a kanalizací ve veřejném zájmu pro dosažení potřebného vybavení měst a obcí České republiky. Žadatel je povinen dodržovat ZORP a Vyhlášku Ministerstva financí č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále je Vyhláška MF). Ministerstvem zemědělství je poskytována podpora na protipovodňové a zásobní funkce rybníků, vodních nádrží a zvýšení jejich bezpečnosti, podpora staveb na ochranu před povodněmi a podpora oprav povodněmi poškozeného majetku státu, k němuž mají právo hospodaření státní podniky Povodí a Lesy ČR. Dále jde o podporu správy drobných vodních toků a podporu opatření pro zajištění realizace vodních děl podle příslušných usnesení vlády ČR. [27] Z operačních programů ve vodním hospodářství vyplývají určitá specifika, žadatelé:

- vlastníci podpory, se zavazují po dobu minimálně dalších 10 let od ukončení akce bez písemného souhlasu Ministerstva zemědělství nezměnit vlastnická práva k předmětu podpory;
- jsou povinni zajistit, že na předmětu podpory se nebude vykonávána ekonomická činnost, která by ho zvýhodňovala na trhu;
- jsou povinni zajistit ve vodní nádrži, která byla podporována dotací, že není a nebude po dobu 10 let od ukončení akce prováděn intenzivní a polointenzivní chov ryb. [27] Vybrala jsem jen některé dotační programy, které budou použity v této diplomové práci.

4.2.1 DOTAČNÍ PROGRAM 129 260 – PODPORA PREVENCE PŘED POVODNĚMI

Cílem je realizace technických protipovodňových opatření v letech 2014-2022, a to především efektivních preventivních protipovodňových opatření v záplavových územích. Budou upřednostňována opatření směřující ke zvýšení retence, tedy realizace řízených rozlivů povodní, budování poldrů a vodních nádrží s retenčními prostory. Podpora je zaměřena především na chybějící opatření v oblastech s potenciálně významným povodňovým rizikem vymezeným podle tzv. povodňové směrnice 2007/60/ES. [3] V případě navržení opatření snižující objem záplavového území, musí být zároveň navržena opatření ke zřízení retenčních prostor, pomocí kterých je snížení objemu inundací vyrovnáváno. Program je rozdělen na 4 podprogramy: 129 262 "Podpora projektové dokumentace pro územní řízení", 129 263 "Podpora projektové dokumentace pro stavební řízení", 129 264 "Podpora protipovodňových opatření s retencí" a 129 265 "Podpora protipovodňových opatření podél vodních toků". Podmínkou pro poskytnutí dotace je zvýšení objemu ochranného retenčního prostoru tak, aby navýšení tvořilo aspoň 10 % z celkového objemu nádrže před rekonstrukcí. Za uznatelné náklady v rámci tohoto dotačního programu se považují i vynaložené náklady na pořízení

dokumentace pro územní řízení, stavební povolení, provádějící dokumentace a výkupy pozemků nutných pro stavbu PPO. [27]

4.2.2 DOTAČNÍ PROGRAM 129 290 – PODPORA OPATŘENÍ NA DROBNÝCH VODNÍCH TOCÍCH A MALÝCH VODNÍCH NÁDRŽÍCH

Programu 129 290 "Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích" je realizován v letech 2016-2020 a jeho cílem je výrazné zlepšení technického stavu drobných vodních toků a malých vodních nádrží, které podpoří vodní režim krajiny, posílí retenci vody v krajině a zvětší bezpečnost při zvýšených průtocích. Opatření přispějí ke zvýšené schopnosti zadržení vody v krajině v dané lokalitě, případně ke zlepšení bezpečného odtoku z kritických míst, a tím ke zvýšení protipovodňové ochrany v případě povodní. Žadatelé jsou povinni dodržovat ZORP, Vyhlášku MF a Pravidla České republiky – Ministerstva zemědělství pro poskytování a čerpání dotací z programu 129 290. Na tento úspěšný program navazuje program 129 390 "Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích – 2. etapa", který je realizován v letech 2020-2024. [27]

4.2.3 DOTAČNÍ PROGRAM 129 360 – PODPORA PREVENCE PŘED POVODNĚMI IV

Navazuje na úspěšné předchozí etapy a cílem této čtvrté etapy je zvýšení míry ochrany před povodněmi především v oblastech s významným povodňovým rizikem v letech 2019-2024 realizací technických protipovodňových opatření s prioritou opatření uvedených v plánech pro zvládání povodňových rizik, kdy bude upřednostňována výstavba opatření podél vodních toků v intravilánu a bude přihlíženo k systémovému řešení protipovodňové ochrany v rámci povodí.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace vydává Ministerstvo zemědělství ČR, které je zřizovatelem Povodí Labe, státního podniku. Dotace jsou poskytovány dle důležitosti z hlediska zájmu státu do vyčerpání finančních limitů stanovených pro určitý program v běžném kalendářním roce.

5 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ SPOLEČNOSTI

Povodí Labe je státní podnik se sídlem v Hradci Králové. Jeho náplní je správa významných vodních toků, činnosti spojené se zjišťováním a hodnocením stavu povrchových a podzemních vod a další činnosti, které vykonávají správci povodí podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákona č. 305/2000 Sb., o povodích a souvisejících právních předpisů, včetně správy drobných vodních toků v dané oblasti povodí, jejichž správcem byl podnik určen.

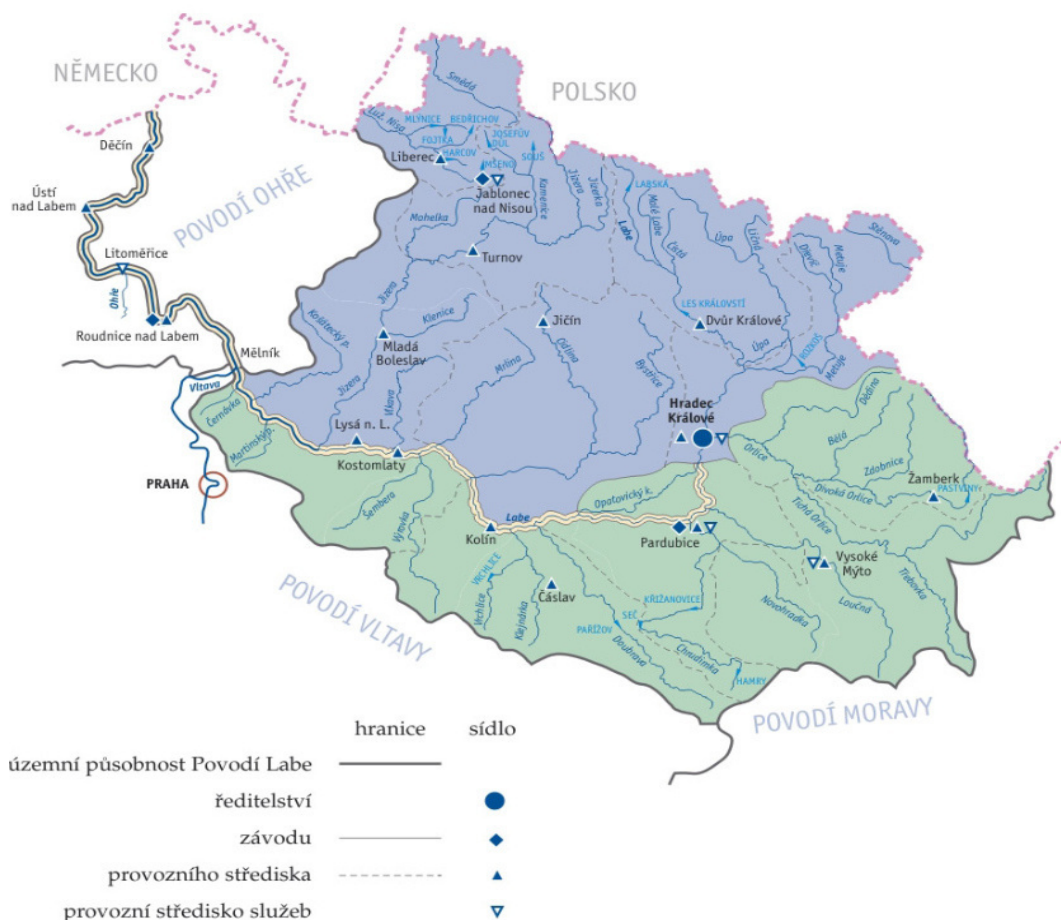
Předchůdcem podniku Povodí Labe byly v Hradci Králové Krajské vodohospodářské rozvojové a investiční středisko (1961-1965) a Okresní vodohospodářská správa (1961-1965). Ředitelství vodních toků, závod Správa povodí Labe vzniklo v letech 1966-1967 a Ředitelství vodních toků, oborový podnik, a Správa povodí Labe, oborový podnik (1967-1969), z nichž vzniklo Povodí Labe, podnik pro provoz a využití vodních toků (1969-1988; 1979-1980 vybudováno vlastní sdružené výpočetní středisko). Dále následovaly tyto organizace: Povodí Labe, Hradec Králové (1989-1990), Povodí Labe, státní příspěvková organizace (1991-1993) a Povodí Labe, a. s. (1994-2000).

Z posledně jmenovaného subjektu vznikl k 1. lednu 2001 na základě zákona č. 305/2000 Sb., o povodích, státní podnik Povodí Labe, který byl zapsán do obchodního rejstříku 23. ledna 2001. Zakládací listina však byla ministerstvem zemědělství vydána až 23. dubna téhož roku. Ta byla 12. února 2002 nahrazena novou.

5.1 ÚZEMNÍ PŮSOBNOST

Územní působnost (obrázek 6) pokrývá především oblast povodí Labe nad soutokem s Vltavou, vlastní Labe pod tímto soutokem a také povodí přítoků Odry v Libereckém a Královéhradeckém kraji. Jeho zakladatelem je Ministerstvo zemědělství.

Státní podnik Povodí Labe spravuje plochu o rozloze 14 976,1 km² (19 % plochy České republiky), z toho 94 % plochy připadá na povodí řeky Labe a 6 % na povodí řeky Odry. Z hlediska samosprávních celků plocha povodí zasahuje do 7 krajů a v nich do obvodů 62 obcí s rozšířenou působností.

Obrázek 6: Územní působnost Povodí Labe

Zdroj: [29]

5.2 POSLÁNÍ A CÍLE PODNIKU

Posláním podniku je výkon funkce správce povodí, správce významných a určených drobných vodních toků, provoz a údržba vodních děl ve vlastnictví státu, s nimiž má právo hospodařit, vytváření předpokladů a podmínek pro racionální, šetrné a ekologicky únosné využívání povrchových a podzemních vod, vodních toků a svěřeného hmotného i nehmotného majetku pro povolené nebo oprávněné účely.

Státní podnik se věnuje i akcím, které pomáhají přírodu chránit a zbytečně uměle nevyvolávat zásahy do již tak poškozené krajiny, jde například o revitalizace říčních ramen, která mnohdy zachrání ohrožené druhy vodních rostlin a živočichů. Životnímu prostředí přispívá také výrobou elektřiny z obnovitelných zdrojů. Povodí Labe provozuje celkem 20 malých vodních elektráren a jeho cílem je zvyšování výkonu, např. v roce 2019 zvýšili instalovaný výkon u elektrárny Veletov a Souš.

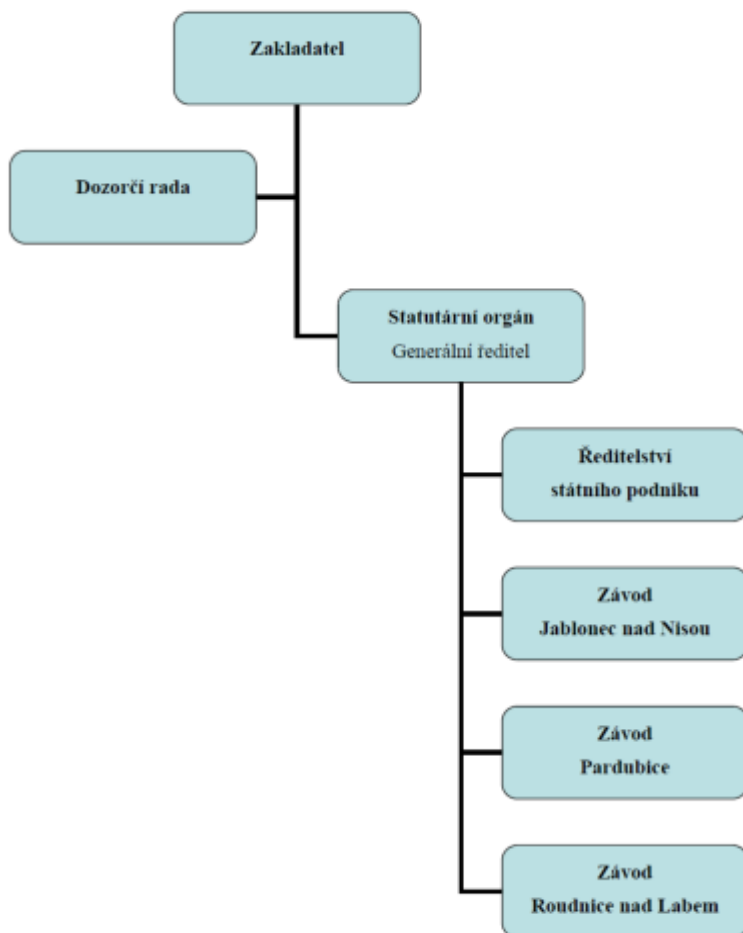
Jako vodohospodář Povodí Labe vnímá i stálou hrozbu hydrologického extrému, kterým jsou povodně. Přípravuje a realizuje investiční akce, kterými cílí do oblastí péče o vodní díla

a výstavby protipovodňových staveb, na protipovodňové prevenci využívá spolufinancování z dotačních programů. Podílí se tak velkou měrou na protipovodňové ochraně měst a obcí.

V neposlední řadě podnik musí hledět také do budoucnosti, kdy stávající zdroje vody s největší pravděpodobností nebudou stačit a bude nutné budovat nové vodní nádrže, např. Pěčín v Orlických horách. Několikaměsíční letní sucha v posledních letech již zasáhly nejen vodní ekosystémy, zemědělce, průmyslové podniky a obce, které se začaly již potýkat s nedostatkem pitné vody, a právě vodní nádrže by měly zachraňovat situaci a získanou zásobu vzácné tekutiny postupně využívat ve prospěch přírody a lidí.

5.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ LABE

Organizačně se státní podnik Povodí Labe člení na ředitelství se sídlem v Hradci Králové a tři závody – Jablonec nad Nisou, Pardubice a Roudnice nad Labem. Každý závod je regionálně členěn na provozní střediska. Na obrázku 7 je znázorněno organizační schéma Povodí Labe, státního podniku.

Obrázek 7: Organizační schéma Povodí Labe

Zdroj: [25]

Ředitelství státního podniku zabezpečuje plnění strategických úkolů, centrálně provádí nezbytné odborné činnosti i metodické a dispečerské řízení všech organizačních útvarů Povodí Labe. Jednotlivé organizační útvary ředitelství mají působnost v rámci celého státního podniku.

Závod 1 se sídlem v Jablonci Nad Nisou spravuje v současné době celkem 5 058,4 km vodních toků a provozuje 100 jezů a 12 přehrad.

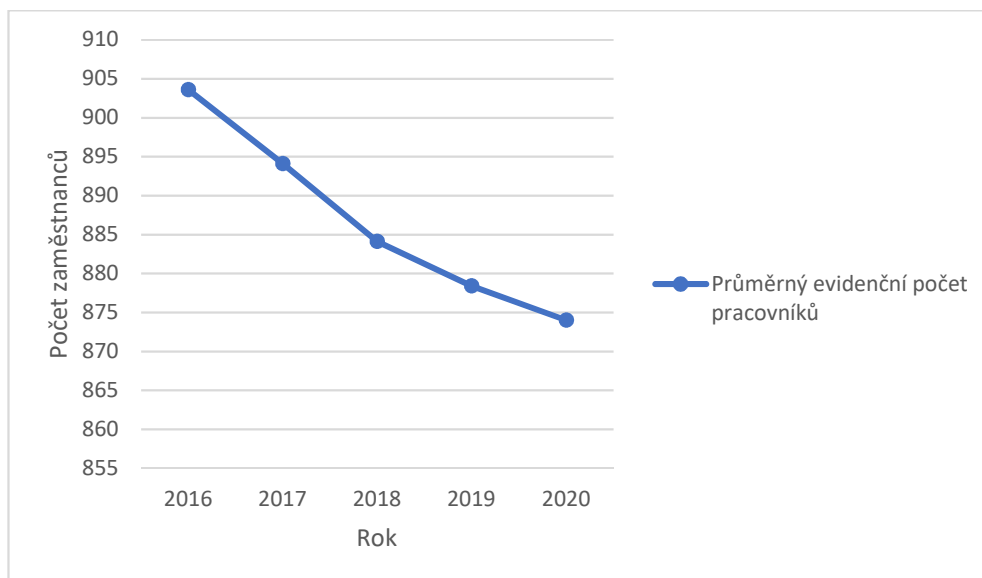
Závod 2 se sídlem v Pardubicích se operativně stará celkem o 4 037,0 km vodních toků a provozuje 74 jezů a 12 přehrad.

Závod 3 se sídlem v Roudnici nad Labem po restrukturalizaci spravuje Labe v celkové délce 297,3 km, udržuje vodní cestu na Labi od Mělníka po Hřensko a provozuje 24 jezů a 30 plavebních komor.

Závody ve svěřeném území systematicky pečují o vodní toky a jejich údržbu, zajišťují provoz vodních děl a vodohospodářských zařízení na síti vodních toků, ochranu a správu množství a jakosti povrchových a podzemních vod. Následující tabulka 1 uvádí vývoj počtu zaměstnanců a mzdových nákladů za období 2016-2020, z grafu 1 lze vyčíst, že podnik se snaží stále mírně snižovat stav zaměstnanců, dále na grafu 2 je zobrazeno rozdělení zaměstnanců dle ředitelství a jednotlivých závodů.

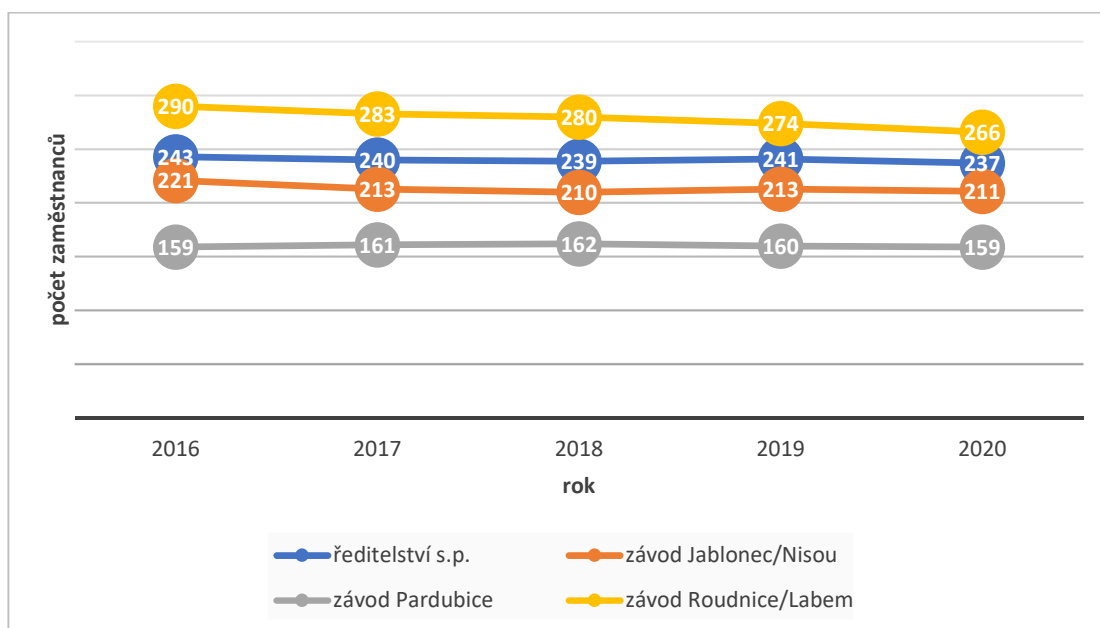
Tabulka 1: Počet zaměstnanců a mzdové náklady s. p. za období 2016-2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Průměrný evidenční počet pracovníků	903,6	894,1	884,1	878,4	874
Mzdové náklady (v tis. Kč)	349 641	361064	371 839	390 444	409 762

Graf 1: Vývoj průměrného evidenčního stavu pracovníků v letech 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Graf 2: Počet zaměstnanců na základních organizačních stupních v letech 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Z grafu 2 také vyplývá postupné snižování zaměstnanců státního podniku Povodí Labe.

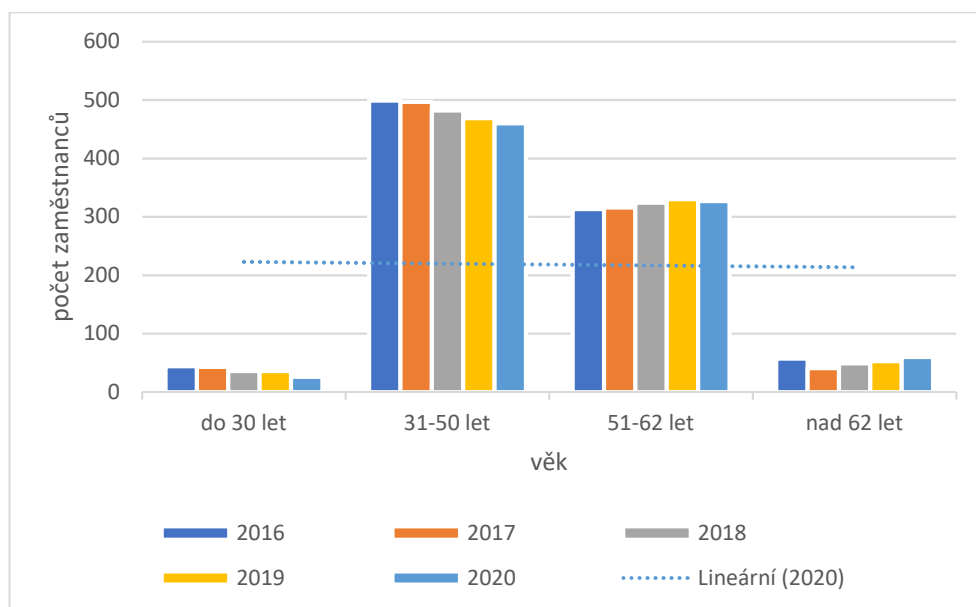
Závod jako organizační jednotka státního podniku nemá právní subjektivitu, proto nemůže vlastním jménem nabývat práv a zavazovat se. Tvoří samostatnou hospodářskou jednotku, která odpovídá za výsledky své činnosti, včetně dosažených hospodářských výsledků. Závod plní úkoly stanoveny plánem nebo vedením. Je povinen dodržovat všechny organizační normy a závazná ekonomická pravidla platná ve státním podniku. Po organizační stránce jsou závody vybaveny vlastními provozně technickými a ekonomickými složkami. [29]

Statutárním orgánem podniku je generální ředitel, který organizuje, řídí a odpovídá za veškerou činnost podniku a jedná jeho jménem ve všech jeho náležitostech, pokud nejsou zákonem vyhrazeny do působnosti zakladatele, tj. Ministerstva zemědělství.

Na výkon působnosti generálního ředitele a uskutečňování podnikatelské činnosti podniku dohlíží dozorčí rada, která zejména schvaluje zásadní otázky koncepce rozvoje podniku, auditora, projednává výroční zprávu, roční věcný a finanční plán, výsledky hospodaření a návrh na rozdělení použitelného zisku, případně vypořádání ztráty, kontroluje dodržování statutu a rozhodnutí zakladatele a dohlíží na hospodaření s fondy podniku. Dozorčí rada se skládá ze zakladatele – Ministerstva zemědělství a generálního ředitelství, tj. statutárního orgánu. [29]

Povodí Labe, státní podnik nemá žádné rozhodující ani podstatné podíly v obchodních společnostech.

K 31. 12. 2020 bylo v Povodí Labe zaměstnáno celkem 874 zaměstnanců, z toho 212 žen a 662 mužů, v dělnických profesích bylo 430 zaměstnanců a 444 technickohospodářských pracovníků.

Graf 3: Věková struktura zaměstnanců Povodí Labe v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Graf 3 ukazuje, že v Povodí Labe jsou zaměstnáni nejvíce zaměstnanci mezi 31-62 lety.

Vedení státního podniku od vzniku pandemie COVID-19 sleduje její vývoj, a především dopad na zaměstnance, náklady a vývoj tržeb. Vývoj nemocnosti včetně karantén významně neovlivnil chod podniku i s ohledem na přechodné využívání formy práce z domova u některých pracovníků. Mírně vyšší náklady byly v roce 2020 v oblasti spotřeby ochranných a dezinfekčních prostředků, i přesto, že státní podnik obdržel část těchto prostředků ve výši 427 tis. Kč jako dar od zakladatele.

5.4 MAJETEK A ZDROJE PODNIKU A JEJICH OCENĚNÍ

Dlouhodobý nehmotný majetek je oceňován v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady související s pořízením. DNM vytvořený ve státním podniku je oceňován vlastními náklady zahrnující náklady na materiál, energii, pohonné hmoty, mzdy, včetně sociálního a zdravotního pojištění a odpisy. Dlouhodobý nehmotný majetek je do nákladů

odepisován na základě předpokládané doby životnosti příslušného majetku a náklady na technické zhodnocení DNM zvyšují jeho pořizovací cenu.

Dlouhodobý hmotný majetek je oceňován v pořizovacích cenách, které zahrnují cenu pořízení, náklady na dopravu, poštovné a další náklady související s pořízením. DHM vytvořený ve státním podniku je oceňován vlastními náklady zahrnující náklady na materiál, energii, pohonné hmoty, mzdy, včetně sociálního a zdravotního pojištění a odpisy. Dlouhodobý hmotný majetek získaný bezúplatně od jiné státní organizace se oceňuje ve stejných pořizovacích cenách i oprávkách, v jakých byl oceněn u původní státní organizace. Vlastnictví se nemění, převádí se jen právo hospodaření a účtuje se ve prospěch účtu ostatních kapitálových fondů. Ocenění DHM se snižuje o dotace ze státního rozpočtu. Povodí Labe, státní podnik získává dotace provozní a investiční. Dotace přijaté na úhradu nákladů se účtují do provozních výnosů, dotace přijaté na pořízení a rekonstrukce dlouhodobého majetku včetně technického hodnocení snižují pořizovací cenu. Hodnota dotace na dlouhodobý majetek je vedena v podrozvahové evidenci. Opravy a údržba se účtují do nákladů. Náklady na technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku zvyšují jeho pořizovací cenu. Odpisy jsou vypočteny na základě pořizovací ceny a předpokládané doby životnosti příslušného majetku. Odpisový plán je přílohou organizační směrnice o účetnictví a daňově uznatelných nákladů Povodí Labe, státního podniku. Pokud dochází k poklesu účetní hodnoty u dlouhodobého majetku, tvoří státní podnik opravnou položku z důvodu dočasného poškození.

Vlastní kapitál - základní kapitál státního podniku je ve výši zapsaném v obchodním rejstříku krajského soudu, ostatní kapitálové fondy jsou tvořeny bezúplatným nabytím dlouhodobého majetku a finančních prostředků. Dle zakládací listiny státní podnik vytváří rezervní fond a podle statutu státního podniku tvoří i fond kulturních a sociálních potřeb, fond odměn, sociální fond a případně i fond investic.

Cizí zdroje - státní podnik nevytváří zákonné rezervy ve smyslu zákona o rezervách, ale jen účetní rezervy na jednotlivé akce dle organizační směrnice, například rezervy na opravy dlouhodobého hmotného vodohospodářského majetku, rezervy na opravy DHM zabezpečujícího specializovanou ochranu nebo rezervy na náklady spojené s prováděním zabezpečovacích prací při povodních a opravy DHM v důsledku povodní.

Dlouhodobé a krátkodobé závazky vykazuje státní podnik ve jmenovitých hodnotách.

Výnosy a náklady jsou účtovány časově rozlišené do období, s nímž věcně a časově souvisejí.

Daň z příjmů je vypočtena dle platné daňové sazby z účetního zisku zvýšeného nebo sníženého o trvale nebo dočasně daňově neuznatelné náklady a nezdaňované výnosy (rezervy a opravné položky, náklady na reprezentaci, rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy).

Vzhledem k tomu, že účetní závěrka předchází konečnému výpočtu daně z příjmů, státní podnik vytváří rezervu na daň z příjmů. Rezerva je následující účetní období zrušena a do nákladů je zaúčtována skutečná výše daně z příjmu.

Další informace o struktuře majetku jsou uvedeny v kapitole 6.

6 FINANČNÍ ANALÝZA VYBRANÉHO PODNIKU

V této kapitole se zaměřím na finanční analýzu Povodí Labe, státního podniku. Finanční analýzou bude vyhodnoceno hospodaření podniku a využití poskytnutých dotací v rámci programového období 2014-2020. Výpočty jsou zpracovány z rozvah a výkazů zisku a ztrát za období od roku 2016 do roku 2020.

Nejdříve je provedena analýza absolutních ukazatelů, a to horizontální a vertikální analýzou výkazů, kde je porovnávána majetková struktura podniku, náklady a výnosy a získané dotace. Následuje analýza poměrových a rozdílových ukazatelů.

6.1 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA

Horizontální analýza rozvahy je zpracována ve tvaru absolutním i relativním (procentním).

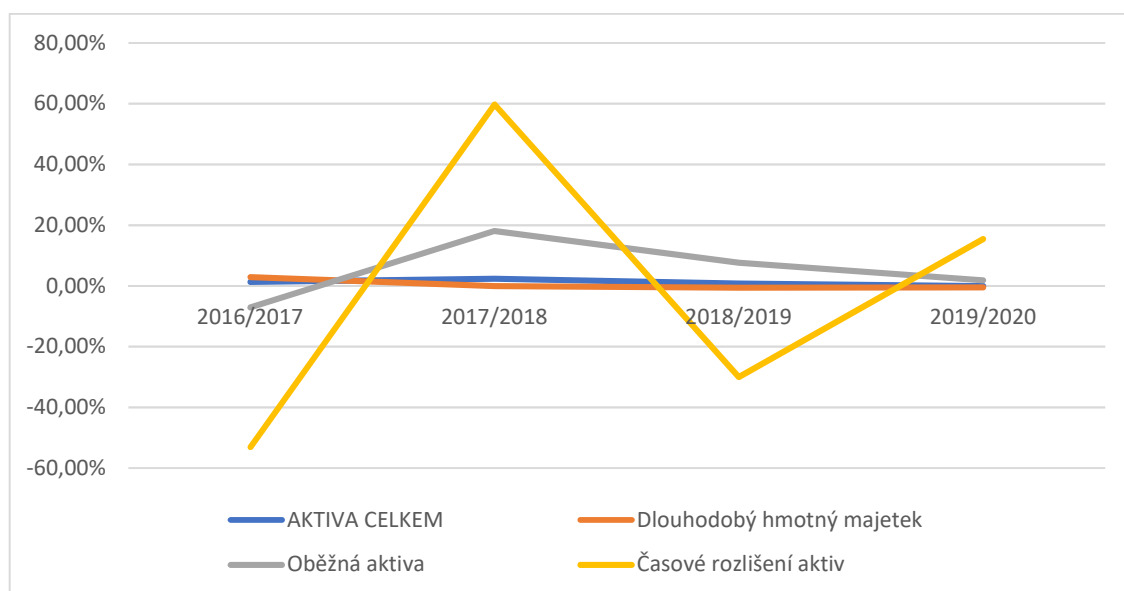
Tabulka 2: Horizontální analýza rozvahy za období 2016-2020

Horizontální analýza v tis. Kč	2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
AKTIVA CELKEM	68 454	1,35%	122 078	2,37%	40 465	0,77%	-176	0,00%
Stálá aktiva	124 951	2,90%	-7 920	-0,18%	-23 030	-0,52%	-16 713	-0,38%
Dlouhodobý nehmotný majetek	878	2,96%	-5 212	-17,04%	1 767	6,96%	3 505	12,91%
Dlouhodobý hmotný majetek	123 918	2,89%	-2 701	-0,06%	-24 805	-0,56%	-20 210	-0,46%
Dlouhodobý finanční majetek	-45	-86,54%	-7	-100,00%	8	-	-8	-100,00%
Oběžná aktiva	-54 353	-7,09%	128 867	18,09%	64 402	7,65%	16 211	1,79%
Zásoby	706	8,46%	-1 446	-15,97%	287	3,77%	1 094	13,86%
Krátkodobé pohledávky	184	0,10%	-6 985	-3,75%	20 303	11,34%	-20 060	-10,06%
Pohledávky z obchodních vztahů	9 551	5,93%	-21 359	-12,52%	10 069	6,75%	-5 246	-3,29%
Peněžní prostředky	-5 627	-1,08%	137 243	26,52%	43 834	6,70%	35 171	5,04%
Peněžní prostředky v pokladně	-110	-27,71%	49	17,07%	-176	-52,38%	107	66,88%
Peněžní prostředky na účtech	-5 517	-1,06%	137 194	26,53%	44 010	6,73%	35 064	5,02%
Časové rozlišení aktiv	-2 144	-53,12%	1 131	59,78%	-907	-30,00%	326	15,41%
PASIVA CELKEM	68 454	1,35%	122 078	2,37%	40 465	0,77%	-176	0,00%
Vlastní kapitál	53 399	1,19%	18 263	0,40%	67 834	1,49%	15 828	0,34%
Základní kapitál	0	0,00%	177 283	5,12%	0	0,00%	0	0,00%
Ážio a kapitálové fondy	2 669	0,34%	5 547	0,70%	-7 135	-0,89%	17 044	2,15%
Fondy ze zisku	-34 069	-13,74%	-127 171	-59,48%	6 576	7,59%	80 523	86,38%
Výsledek hospodaření minulých let	46 549	-100,00%	0	-	75 642	-	-75 642	-100,00%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	38 250	173,66%	-37 396	-62,04%	-7 249	-31,68%	-6 097	-39,01%
Cizí zdroje	11 218	1,89%	104 888	17,36%	-23 539	-3,32%	-14 153	-2,06%
Rezervy	47 690	18,63%	65 936	21,71%	-50 670	-13,71%	-8 937	-2,80%
Dlouhodobé závazky	9 440	6,22%	8 075	5,01%	22 091	13,05%	13 639	7,13%
Krátkodobé závazky	-45 912	-24,78%	30 877	22,16%	5 040	2,96%	-18 855	-10,76%
Závazky z obchodních vztahů	-45 908	-41,37%	21 847	33,57%	-2 605	-3,00%	-30 039	-35,63%
Dohadné účty pasivní	-616	-13,46%	2 492	62,90%	-3 087	-47,83%	2 424	71,99%
Časové rozlišení pasiv	3 837	27,24%	-1 073	-5,99%	-3 830	-22,73%	-1 851	-14,21%

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Horizontální analýza aktiv

Hodnota aktiva celkem v průběhu sledovaného období do roku 2018 se mírně zvyšovala a od roku 2019 naopak nepatrně začala klesat, dlouhodobý hmotný majetek tvoří největší složku stálých aktiv a celkových aktiv. Mezi nejvýznamnější přírůstky dlouhodobého hmotného majetku v roce 2016 patřilo zařazení rekonstrukce MVE Lobkovice v celkové ceně 149 296 tis. Kč a zařazení protipovodňových opatření na Labi v Mělníku, Děčíně a v Ústí nad Labem v pořizovací ceně z vlastních zdrojů bez dotací v celkové ceně 57 169 tis. Kč. Nejvíce se hmotný majetek zvýšil v roce 2017 o 123 918 tis. Kč, což bylo způsobeno převzetím daru přístavní zdi od Česko-saské přístavy s.r.o. ve výši 21 211 tis. Kč a darem pozemku od města Mělník v celkové výši 7 239 tis. Kč, dalšími významnými přírůstky bylo v roce 2017 zařazení protipovodňových opatření, např. PPO Novohradka, Lovosice a Křenovka v ceně z vlastních zdrojů ve výši 10 504 tis. Kč a z dotací 24 245 tis. Kč, pořizovací cena zařazeného dlouhodobého majetku je snížena o poskytnutou dotaci. V roce 2017 byly podnikem pořízeny z vlastních zdrojů pracovní stroje v celkové hodnotě 34 710 tis. Kč, byl obnoven vozový park (osobní automobily v celkové výši 11 206 tis. Kč, nákladní automobily za 36 543 tis. Kč a traktory ve výši 11 206 tis. Kč). V dalších letech sledovaného období hodnota stálých aktiv mírně klesala, jak ukazuje graf 4.

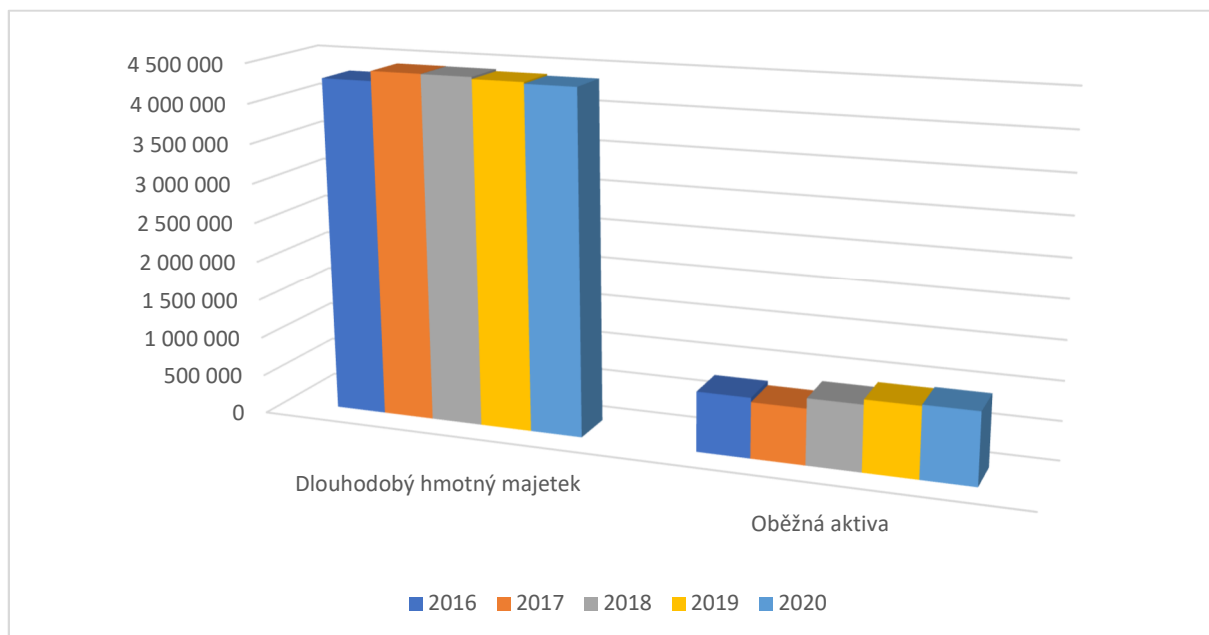

Graf 4: Horizontální analýza vybraných položek aktiv za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

V roce 2017 největší pokles zaznamenala oběžná aktiva, konkrétně peněžní prostředky o 627 tis. Kč a zvýšení pohledávek z obchodních vztahů o 9 551 tis. Kč, ale od roku 2018 se

začala hodnota oběžných aktiv opět zvyšovat (lze vidět i na grafu 5), pohledávky z obchodních vztahů začaly v dalších letech klesat, nejvíce se snížily v roce 2018 o 12,52 % a tím se zvýšily i prostředky na peněžních účtech, největší nárůst peněžních prostředků byl v roce 2018 o 26,53 %. Peněžní prostředky se zvyšují i vlivem získaných dotací, které podnik získával převážně od Ministerstva zemědělství na akce investičního charakteru. Časové rozlišení aktiv (náklady příštích období) zahrnují především pojištění dlouhodobého majetku, zůstatky pohonných hmot v nádržích a aktualizace softwarů. Jsou účtovány do nákladů období, do kterého věcně a časově přísluší, a zároveň i příjmy příštích období, zejména časové rozlišení úroků je účtováno do výnosů do období, ke kterému věcně a časově přísluší, proto jsou ve sledovaném období 2016-2020 poměrně rozdílné hodnoty.

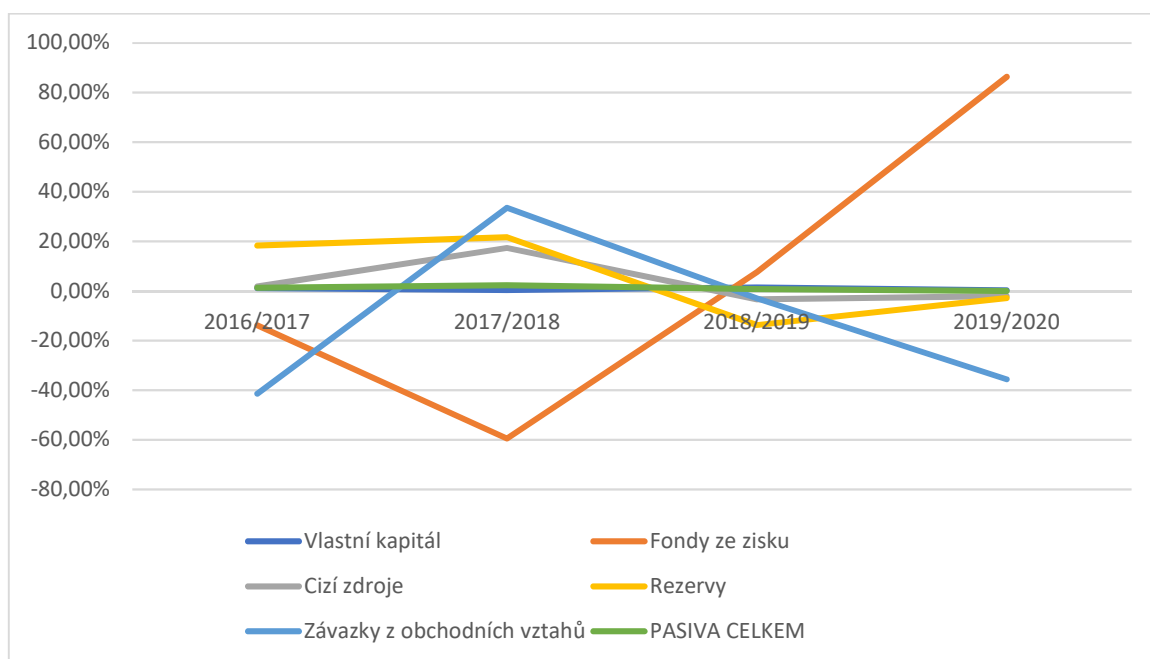
Graf 5: Změna dlouhodobého majetku a oběžných aktiv za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Horizontální analýza pasiv

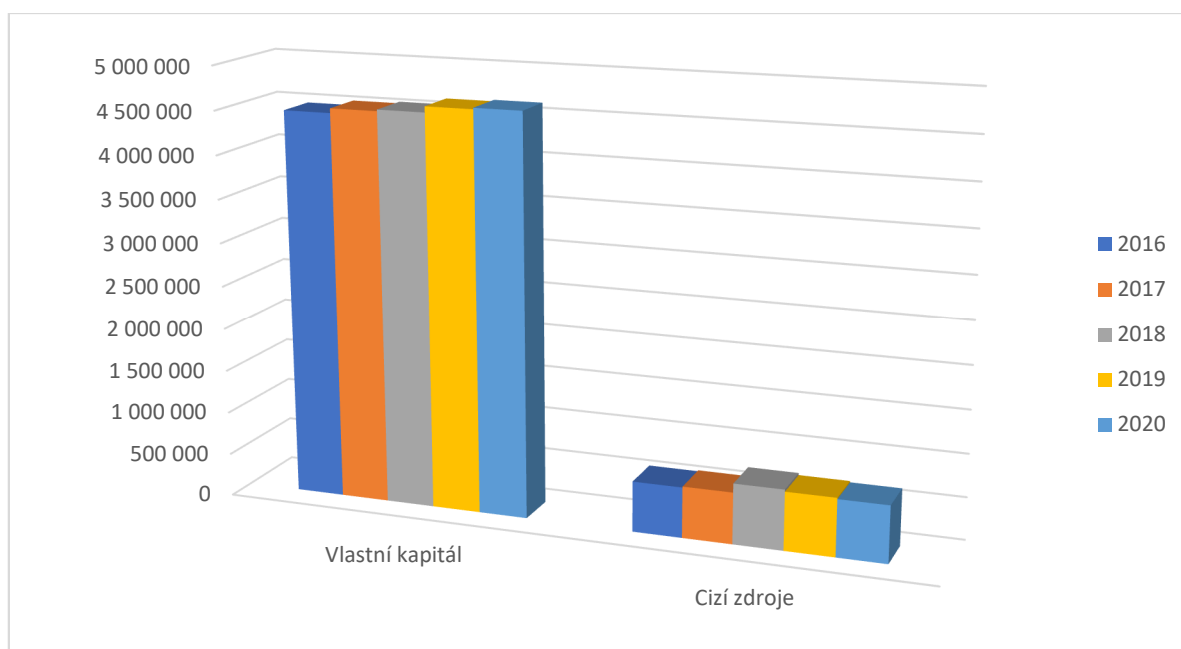
Největší položku pasiv tvoří vlastní kapitál, který je ve sledovaném období poměrně stabilní. Základní kapitál státního podniku se vykazuje ve výši zapsané v obchodním rejstříku krajského soudu. V roce 2018 došlo k navýšení základního kapitálu z fondu investic státního podniku o 177 283 tis. Kč, což v tomto roce způsobilo největší pokles ve fondech ze zisku. Ostatní kapitálové fondy jsou tvořeny bezúplatným nabytím dlouhodobého majetku, například v roce 2018 byl převeden od ZVHS majetek ve výši 432 224 tis. Kč a finančních prostředků. Fondy ze zisku skládající se z rezervního fondu, fondu kulturních a sociálních potřeb, fondu investic,

fondu odměn a sociálního fondu vykazují největší změny ve sledovaném období v roce 2018, pokles o 127 171 Kč byl nejvýraznější za celé období a podstatná změna byla i v navýšení základního kapitálu. Cizí zdroje od roku 2019 mají klesající tendenci, jen v roce 2017 a 2018 se mírně zvýšily, jinak podnik využívá vlastní kapitál, který se ve sledovaném období stále mírně navyšoval, snižuje zadluženost, snižuje krátkodobé dluhy a závazky z obchodních vztahů, graf 7 zobrazuje průběh změn vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Státní podnik tvoří účetní rezervy na jednotlivé tituly, jde o rezervy na opravy dlouhodobého hmotného vodohospodářského majetku, rezervy na náhrady škody ze soudních sporů a rezervy na náklady spojené s prováděním zabezpečovacích prací při povodních a náklady spojené s opravami DHM v důsledku povodní. Z horizontální analýzy vyplývá, že největší rezervy ve sledovaném období byly vytvořeny v roce 2018 v celkové částce 369 585 tis. Kč, což je o 21,71 % více než v předešlém roce. Mezi největší vytvořené rezervy v roce 2018 patřila rezerva na opravu jezových polí na VD Lysá nad Labem ve výši 30 000 tis. Kč, dále rezerva na opravu provizorního hrazení na VD Střekov v hodnotě 25 000 tis. Kč nebo na opravu hráze VD Josefův Důl 20 000 tis. Kč, ale i rezerva na soudní spor jez Hubálov ve výši 11 195 tis. Kč.

Graf 6: Horizontální analýza vybraných položek pasiv za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Graf 7: Změna vlastního kapitálu a cizích zdrojů za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Horizontální analýza výkazů zisku a ztrát

Horizontální analýzu výkazu zisku a ztrát zobrazuje tabulka 3, v nákladech největší složkou po celé sledované období jsou osobní náklady, vždy tvoří okolo 50 % celkových nákladů.

Tabulka 3: Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát za období 2016-2020

Horizontální analýza	2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	Abs. (tis. Kč)	Rel. (v %)	Abs. (tis. Kč)	Rel. (v %)	Abs. (tis. Kč)	Rel. (v %)	Abs. (tis. Kč)	Rel. (v %)
Výkazů zisku a ztrát								
Tržby z prodeje výrobků a služeb	37 634	3,46%	17 356	1,54%	-30 749	-2,69%	-90 473	-8,14%
Výkonová spotřeba	32 586	9,09%	-31 292	-8,00%	-31 809	-8,84%	-47 696	-14,55%
Spotřeba materiálu a energie	2 372	3,22%	-3 114	-4,09%	-1 915	-2,62%	-4 009	-5,64%
Opravy a služby	30 214	10,62%	-28 178	-8,95%	-29 894	-10,43%	-43 687	-17,01%
Osobní náklady	17 558	3,57%	16 179	3,18%	24 783	4,72%	30 795	5,60%
Odpisy dl. neh. a hm. hmotnosti	37 655	23,75%	9 341	4,76%	-16 856	-8,20%	7 084	3,75%
Ostatní provozní výnosy	47 056	86,37%	-43 269	-42,61%	-25 664	-44,04%	31 281	97,59%
Ostatní provozní náklady	-35 830	-34,86%	12 967	19,37%	-27 759	-34,74%	-43 334	-83,10%
Provozní výsledek hospodaření	39 042	125,86%	-40 343	-57,58%	-334	-1,12%	-10 328	-35,15%
Výnosové úroky	-2 622	-59,21%	948	52,49%	5 994	217,65%	-4 280	-48,93%
Nákladové úroky	0	-	0	-	0	-	1	-
Ostatní finanční výnosy	50 000	12500,00%	-50 001	1,00%	-3	1,00%	4	-
Ostatní finanční náklady	49 258	6455,83%	-49 646	-99,25%	62	16,53%	-47	-10,76%
Finanční výsledek hospodaření	-1 900	-52,14%	631	36,18%	5 944	250,27%	-4 246	-51,04%
Výsledek hospodaření před zdaněním	37 142	107,15%	-39 712	-55,30%	5 610	17,48%	-14 574	-38,65%
Daň z příjmu	-1 108	-8,77%	-2 316	-20,09%	12 859	139,56%	-8 477	-38,40%
Výsledek hospodaření po zdanění	38 250	173,66%	-37 396	-62,04%	-7 249	-31,68%	-6 097	-39,01%
Výsledek hospodaření za účetní období	38 250	173,66%	-37 396	-62,04%	-7 249	-31,68%	-6 097	-39,01%
Čistý obrat za účetní období	132 068	11,53%	-74 966	-5,87%	-50 422	-4,19%	-62 928	-5,46%

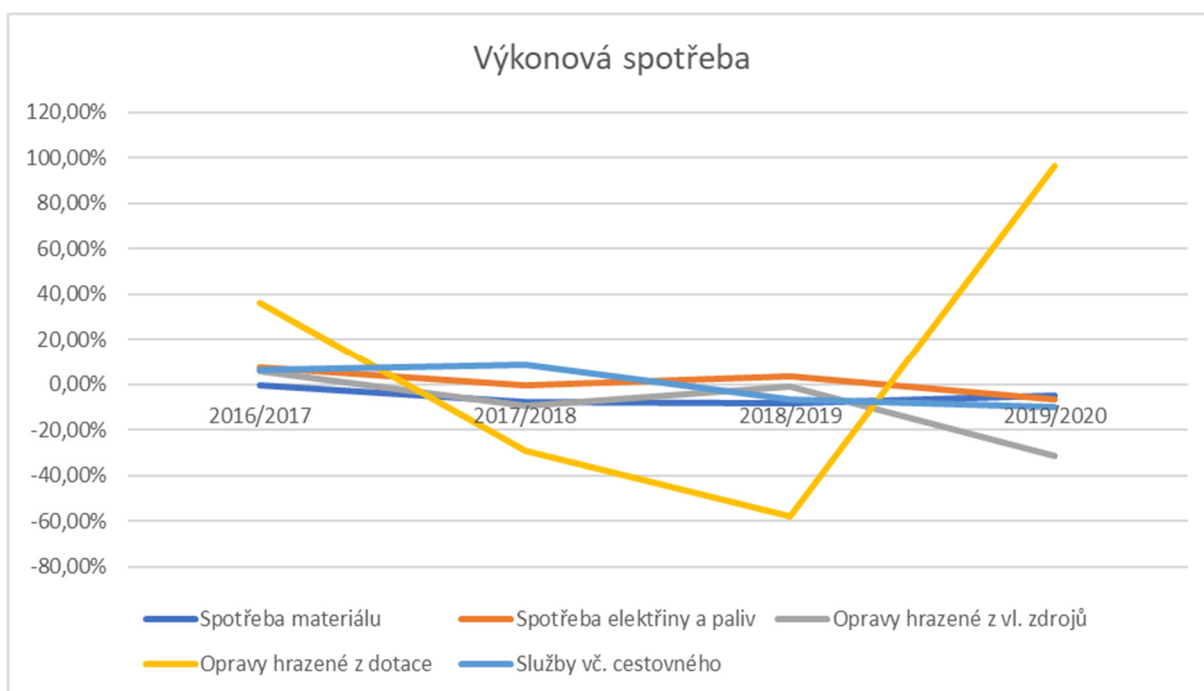
Zdroj: vlastní zpracování [37]

Další podstatnou položku tvoří výkonová spotřeba, která se postupně snižuje kromě roku 2017, kdy byla spotřeba zvýšena o 32 586 tis. Kč, největší podíl na zvýšení spotřeby toho roku měly opravy hrazené z vlastních zdrojů, ale i s dotací, jak zobrazuje tabulka 4 a graf 8.

Tabulka 4: Výkonová spotřeba v období 2016-2020

Složky výkonové spotřeby	2016	2017	2018	2019	2020
Spotřeba materiálu	41 063	40 957	37 918	34 743	33 132
Spotřeba elektřiny a paliv	32 675	35 153	35 078	36 338	33 939
Opravy hrazené z vl. zdrojů	177 078	187 834	170 039	168 270	115 394
Opravy hrazené z dotace	41 679	56 881	40 398	17 044	33 458
Služby vč. cestovného	65 874	70 130	76 230	71 461	64 234
Celkem	358 369	390 955	359 663	327 856	280 157

Zdroj: vlastní zpracování [37]

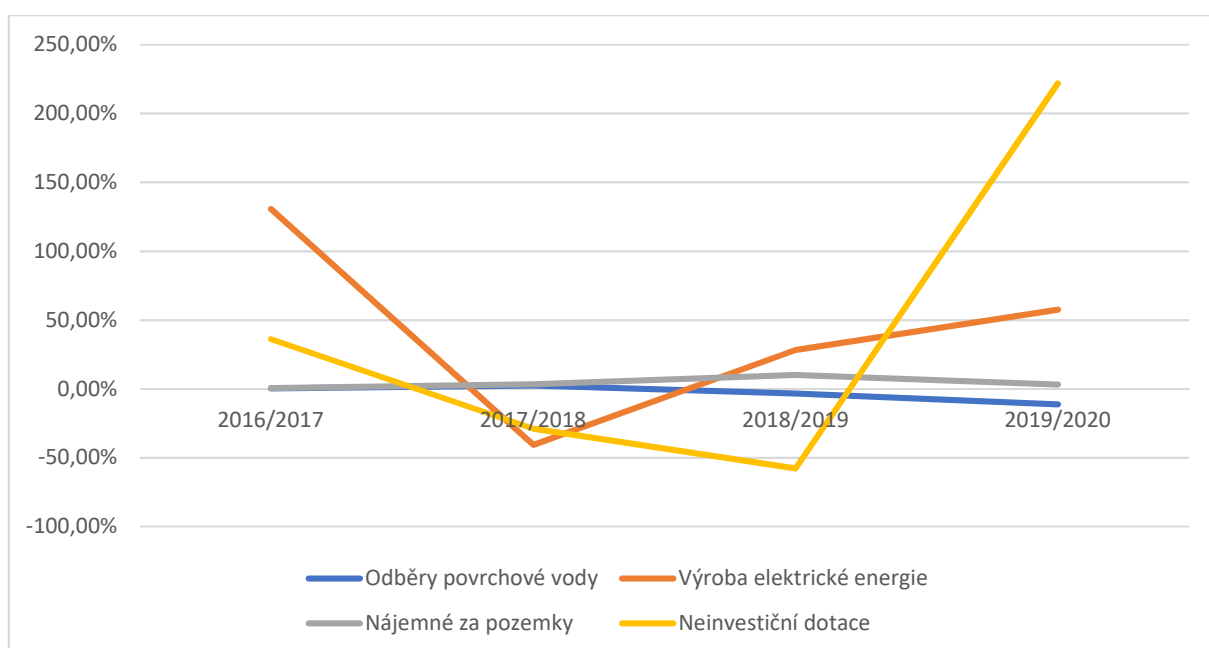
Graf 8: Horizontální analýza výkonové spotřeby za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Povodí Labe jako správný hospodář se musí starat o svůj majetek, proto opravy tvoří podstatnou část výkonové spotřeby.

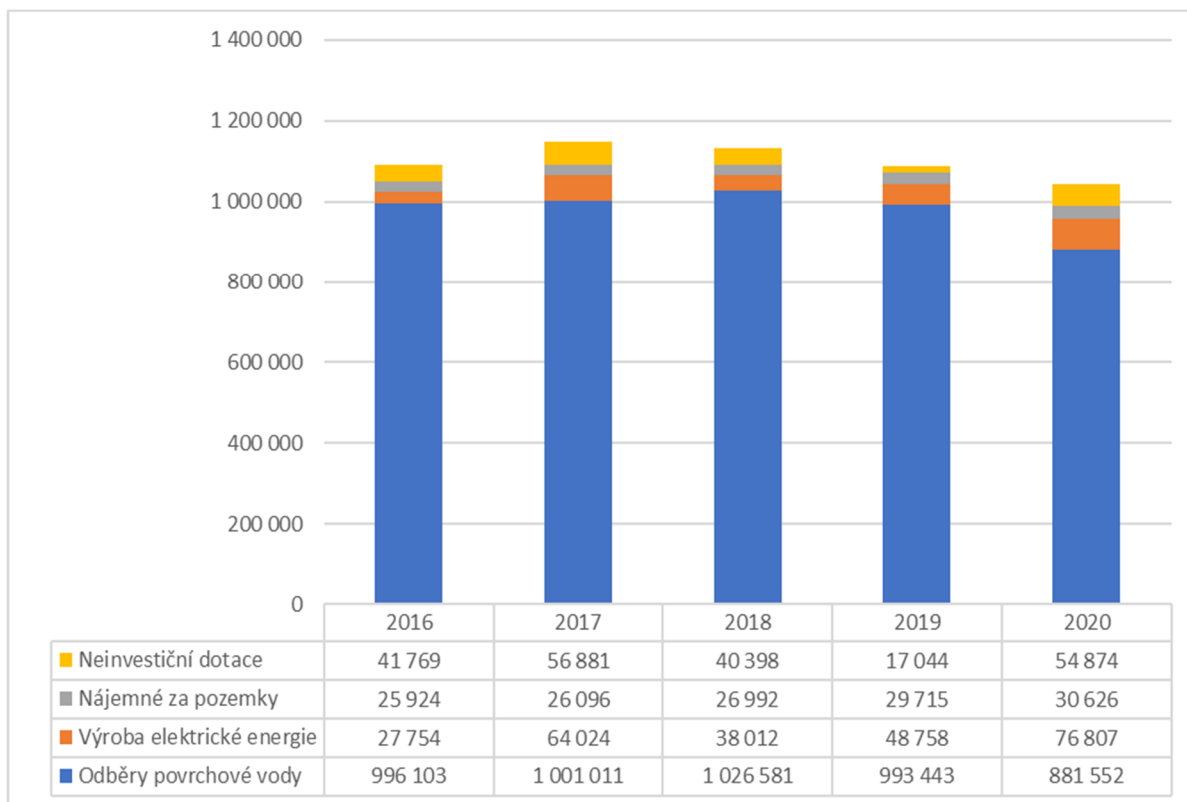
Výnosy státního podniku nejvíce ovlivňují tržby za povrchovou vodu, příjmy za elektrickou energii vyrobenou ve vlastních vodních elektrárnách a nájemné za pozemky. Ve výnosech dále

státní podnik eviduje dotace na provozní účely přijaté ze státního rozpočtu. Graf 9 zobrazuje ve sledovaném období mírný nárůst tržeb z nájmu za pozemky, nestabilní jsou tržby za odběry povrchových vod, které představují klíčovou složkou příjmů státního podniku, od roku 2019 spíše klesají, což způsobuje postupný odklon od spalování uhlí v energetice a teplárenství. Výroba elektrické energie na malých vodních elektrárnách je závislá na množství vody ve vodních tocích, proto i tržby mají kolísavý vývoj, v roce 2020 bylo velké zvýšení příjmů za prodej elektrické energie a tyto tržby částečně kompenzovaly pokles odběrů povrchové vody. Výše poskytnutých neinvestičních (provozních) dotací je vždy podle schválených žádostí o finanční pomoc.

Graf 9: Horizontální analýza vybraných výnosů za období 2016–2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Graf 10: Výnosy za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Graf 10 udává nejvýznamnější složky výnosů, včetně provozních (neinvestičních) dotací.

Tabulka 5: Horizontální analýza nákladů za období 2016-2020

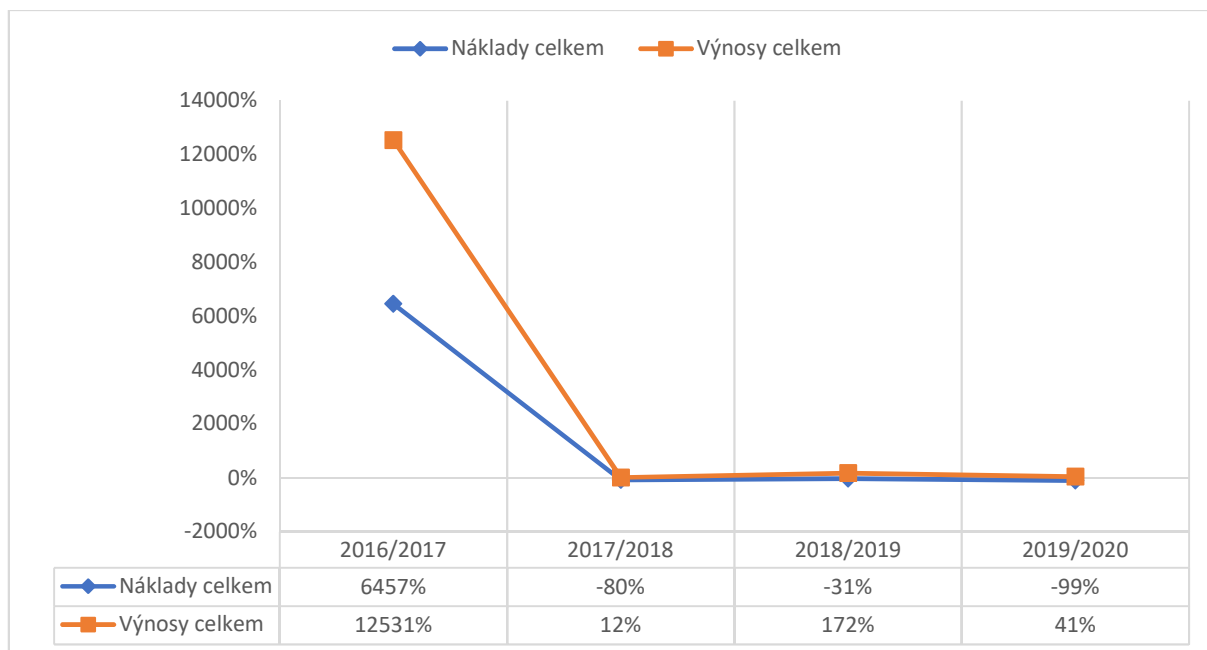
(v %)	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Výkonová spotřeba	9%	-8%	-9%	-15%
Osobní náklady	4%	3%	5%	6%
Odpisy dlouh. nehmotného a hmotného majetku	24%	5%	-8%	4%
Ostatní provozní náklady	-35%	19%	-35%	-83%
Ostatní finanční náklady	6455,83%	-99,25%	16,53%	-10,76%
Náklady celkem	6457%	-80%	-31%	-99%

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Tabulka 6: Horizontální analýza výnosů za období 2016-2020

(v %)	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	3%	2%	-3%	-8%
Ostatní provozní výnosy	86%	-43%	-44%	98%
Výnosové úroky	-59%	52%	218%	-49%
Ostatní finanční výnosy	12500%	1%	1%	-
Výnosy celkem	12531%	12%	172%	41%

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Graf 11: Horizontální analýza nákladů a výnosů celkem v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Na grafu 11 je zobrazen vývoj horizontální analýzy nákladů a výnosů společně. Státní podnik měl v roce 2016 v držení krátkodobý finanční majetek – dluhopis Oberbank AG Praha ve výši 49 625 tis. Kč, nominální hodnota dluhopisu k obchodování byla přeceněna na reálnou hodnotu k datu závěrky roku 2016 a v listopadu 2017 byl dluhopis Oberbank prodán, úrokový výnos za celou dobu držby dluhopisu byl ve výši 337 tis. Kč, proto je v tomto roce velký rozdíl ve sledovaném období, od roku 2018 se náklady a výnosy vyvíjí poměrně rovnocenně. Náklady a výnosy jsou na sobě závislé poměrně dosti i díky provozním (neinvestičním) dotacím. Výnosy jsou nejvíce ovlivňovány odběrem povrchové vody, bohužel postupné snižování odběru povrchové vody pro chlazení parních turbín v důsledku omezování výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách má vliv i na tržby podniku.

6.2 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA

Vertikální analýzou rozvahy zjistíme, jak se jednotlivé položky rozvahy podílí na celkové bilanční sumě, zvolenou základnou jsou aktiva a pasiva celkem. Následující tabulka 7 nám zobrazuje vertikální analýzu státního podniku Povodí Labe za období roku 2016 až 2020.

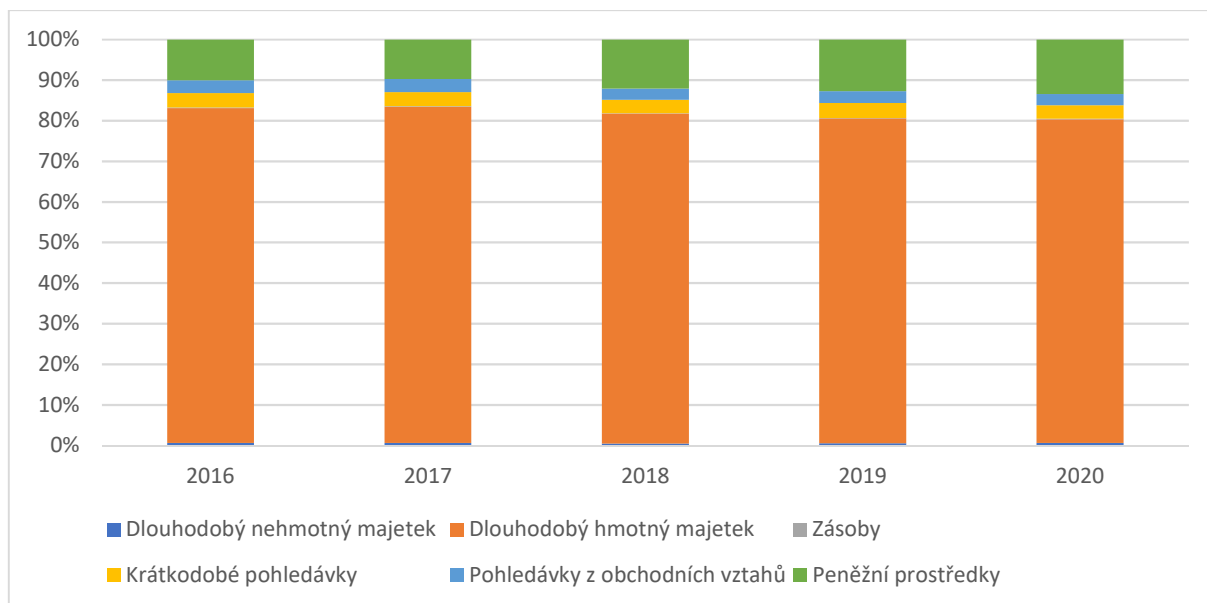
Tabulka 7: Vertikální analýza rozvahy v % za období 2016-2020

tis. Kč	Vertikální analýza				
	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Stálá aktiva	84,83%	86,13%	83,98%	82,91%	82,60%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,58%	0,59%	0,48%	0,51%	0,58%
Dlouhodobý hmotný majetek	84,25%	85,53%	83,50%	82,40%	82,02%
Dlouhodobý finanční majetek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Oběžná aktiva	15,09%	13,84%	15,96%	17,05%	17,36%
Zásoby	0,16%	0,18%	0,14%	0,15%	0,17%
Krátkodobé pohledávky	3,66%	3,61%	3,40%	3,75%	3,37%
Pohledávky z obchodních vztahů	3,17%	3,31%	2,83%	3,00%	2,90%
Peněžní prostředky	10,29%	10,05%	12,42%	13,15%	13,81%
Peněžní prostředky v pokladně	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,01%
Peněžní prostředky na účtech	10,29%	10,04%	12,41%	13,15%	13,81%
Časové rozlišení aktiv	0,08%	0,04%	0,06%	0,04%	0,05%
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	88,05%	87,92%	86,23%	86,85%	87,15%
Základní kapitál	68,09%	67,18%	68,99%	68,46%	68,47%
Ážio a kapitálové fondy	15,57%	15,41%	15,16%	14,91%	15,23%
Fondy ze zisku	4,88%	4,15%	1,64%	1,75%	3,27%
Výsledek hospodaření minulých let	-0,92%	0,00%	0,00%	1,42%	0,00%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,43%	1,17%	0,43%	0,29%	0,18%
Cizí zdroje	11,67%	11,73%	13,45%	12,91%	12,64%
Rezervy	5,04%	5,90%	7,01%	6,00%	5,84%
Dlouhodobé závazky	2,99%	3,13%	3,21%	3,60%	3,86%
Krátkodobé závazky	3,65%	2,71%	3,23%	3,30%	2,94%
Závazky z obchodních vztahů	2,18%	1,26%	1,65%	1,59%	1,02%
Dohadné účty pasivní	0,09%	0,08%	0,12%	0,06%	0,11%
Časové rozlišení pasiv	0,28%	0,35%	0,32%	0,25%	0,21%

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Vertikální analýza aktiv

Z tabulky 7 je zřejmé, že majetková struktura podniku je v celku konstantní, stálá aktiva se nejvíce podílejí na celkových aktivech a dlouhodobý hmotný majetek tvoří ve sledovaném období vždy přes 80 % stálých aktiv, protože ve vlastnictví státního podniku jsou pozemky, vodní toky, jezy, poldry, vodní díla a malé vodní elektrárny. Oběžná aktiva představují menší podíl na celkovém majetku podniku, největší část oběžných aktiv tvoří peněžní prostředky, a to na bankovních účtech, jejich stále mírně rostoucí trend v časové řadě lze spojit s postupným snižováním hodnoty krátkodobých pohledávek i pohledávek z obchodních vztahů. Zásoby po sledované období jsou téměř konstantním podílem na aktivech.

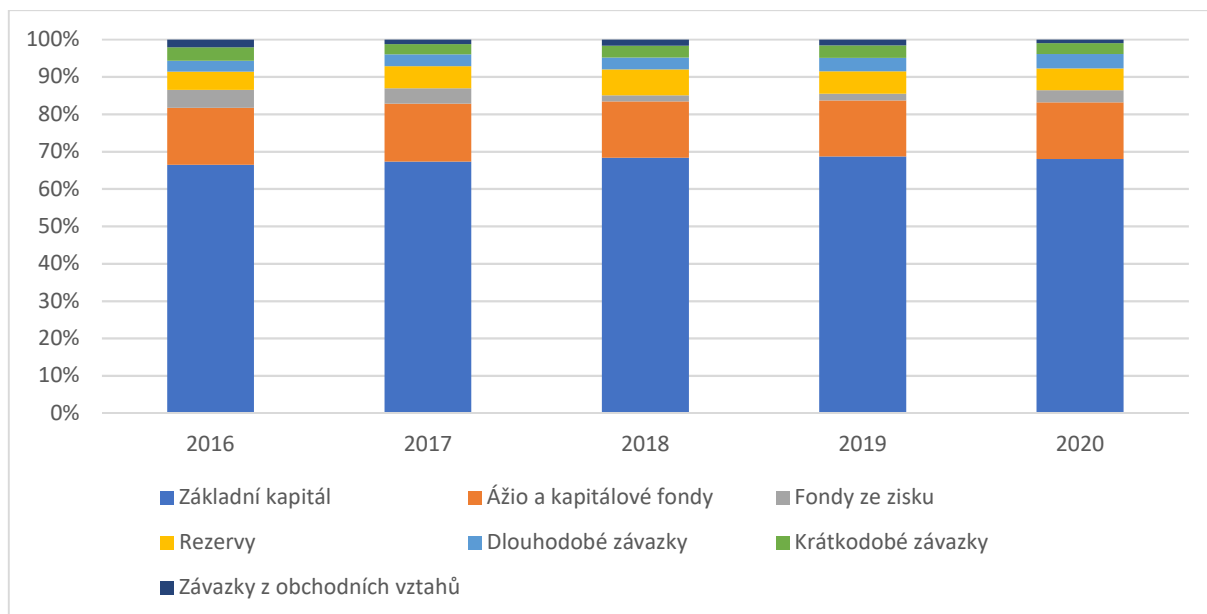
Graf 12: Vertikální analýza aktiv za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Poměr jednotlivých položek vertikální analýzy aktiv je lépe vidět na grafu 12, kde je znázorněn převládající podíl dlouhodobého hmotného majetku.

Vertikální analýza pasiv

Vlastní kapitál je ve sledovaném období téměř konstantní, pohybuje se okolo 87 % a představuje největší podíl na celkových pasivech. Největších výkyvů ve vlastním kapitálu, ale i v celkových pasivech dosáhly fondy ze zisku, v časové řadě nejvíce klesly v roce 2018 až na 1,64 % a 2019 na 1,75 %, následující rok se fondy začaly opět zvyšovat. Výsledek hospodaření měl největší podíl na celkových pasivech v roce 2017, a to 1,17 %, od roku 2018 jeho hodnota klesá. Cizí zdroje jsou také v celku konstantní, ve sledovaném období dosahují podílu na celkových pasivech okolo 12 %, nejvyšší podíl byl dosažen v roce 2018, a to 13,45 %, v tomto roce byly také vytvořeny nejvyšší rezervy na opravy majetku ve výši 7,01 %. Závazky na pasivech vykazují zanedbatelnou výši, dlouhodobé závazky se v období roku 2016-2020 mírně zvyšují, ale krátkodobé závazky se snižují a podíl závazků z obchodních vztahů na pasivech v časové řadě se snížil z 2,18 % na 1,02 %.

Graf 13: Vertikální analýza pasiv za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Z výše uvedeného grafu 13 vyplývá, že podnik není zadlužený a financuje většinou vše z vlastních zdrojů. Základní kapitál, ale i ostatní položky pasiv jsou téměř stabilní.

Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

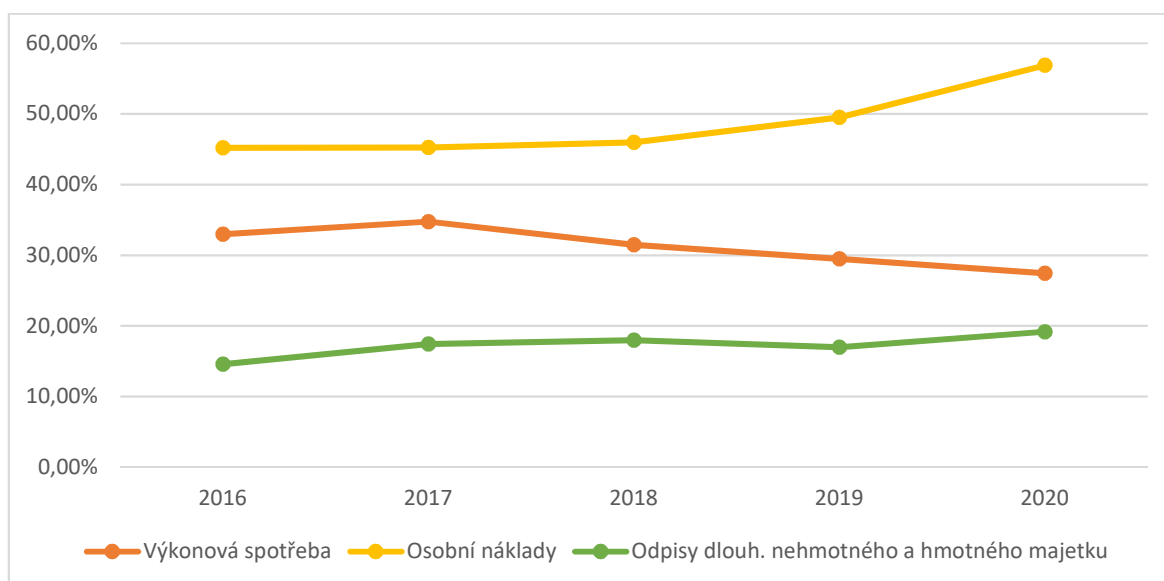
Analýza vyjadřuje procentní změny jednotlivých položek nákladů a výnosů. Povodí Labe, státnímu podniku plynou hlavní příjmy z tržeb z prodeje výrobků a služeb, porovnáváme proto celkové tržby k vybraným položkám v tabulce 8.

Tabulka 8: Vertikální analýza výkazů zisku a ztrát za období 2016-2020

Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát					
(v %)	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výkonová spotřeba	32,97%	34,76%	31,49%	29,50%	27,45%
Spotřeba materiálu a energie	6,78%	6,77%	6,39%	6,40%	6,57%
Opravy a služby	26,19%	28,00%	25,10%	23,11%	20,88%
Osobní náklady	45,21%	45,26%	45,99%	49,49%	56,89%
Odpisy dlouh. nehmotného a hmotného majetku	14,59%	17,45%	18,00%	16,98%	19,18%
Ostatní provozní výnosy	5,01%	9,03%	5,10%	2,93%	6,31%
Ostatní provozní náklady	9,45%	5,95%	7,00%	4,69%	0,86%
Provozní výsledek hospodaření	2,85%	6,23%	2,60%	2,64%	1,87%
Výnosové úroky	0,41%	0,16%	0,24%	0,79%	0,44%
Nákladové úroky	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ostatní finanční výnosy	0,00%	4,45%	0,00%	0,00%	0,00%
Ostatní finanční náklady	0,07%	4,45%	0,03%	0,04%	0,04%
Finanční výsledek hospodaření	0,34%	0,16%	0,21%	0,75%	0,40%
Výsledek hospodaření před zdaněním	3,19%	6,38%	2,81%	3,39%	2,27%
Daň z příjmu	1,16%	1,03%	0,81%	1,99%	1,33%
Výsledek hospodaření po zdanění	2,03%	5,36%	2,00%	1,41%	0,93%
Výsledek hospodaření za účetní období	2,03%	5,36%	2,00%	1,41%	0,93%
Čistý obrat za účetní období	105,42%	113,64%	105,34%	103,72%	106,75%

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Nejvýznamnější podíl v nákladech tvoří výkonová spotřeba a osobní náklady. Výkonová spotřeba, jako spotřeba materiálu, energií, opravy a služby v časové řadě klesá, ale osobní náklady a odpisy majetku, které tvoří podstatnější část nákladů, zase ve sledovaném období rostou. Osobní náklady vzrostly od roku 2016 do roku 2020 o 11,68 %, jinak ostatní nákladové položky ve sledovaném období mají jen minimální podíl.

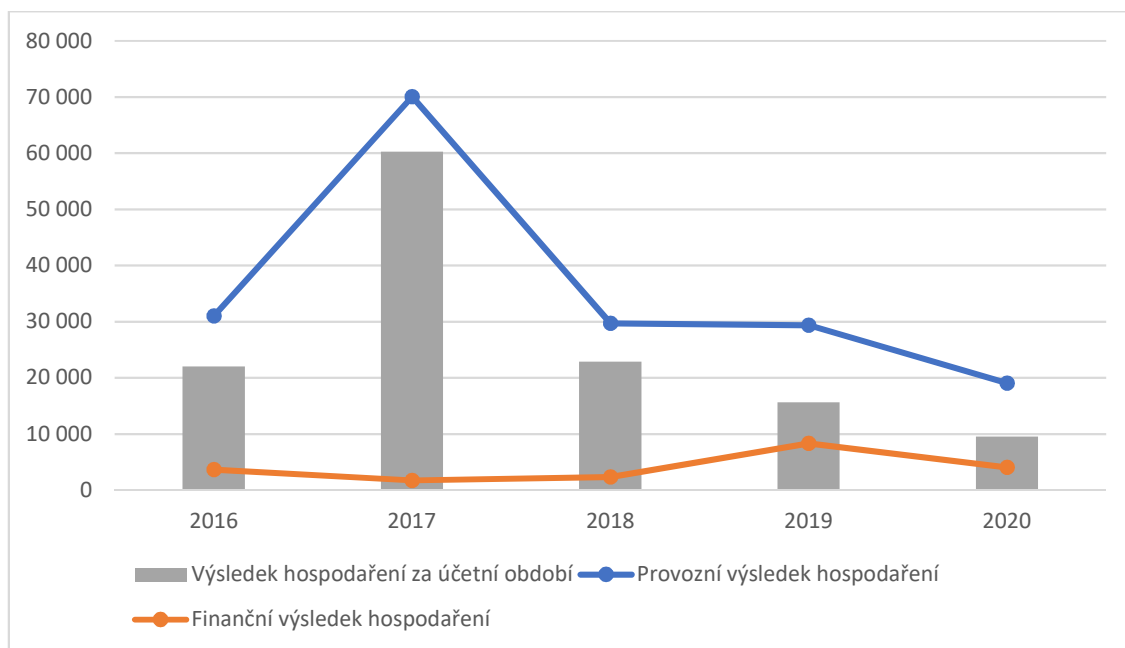

Graf 14: Vertikální analýza nákladů za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Na výše uvedeném grafu 14 je zobrazen růst osobních nákladů a odpisů, ale i naopak pokles výkonové spotřeby.

Podnik dokáže generovat svou činností zisk. Výsledek hospodaření je kolísavý, není záporný, ale od roku 2017 má spíše klesající tendenci, vývoj výsledku s jeho strukturou je znázorněn grafem 15.

Graf 15: Struktura hospodářského výsledku

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Na grafu 15 jsou provozní a finanční výsledky hospodaření znázorněny na vedlejší ose, rozdíl těchto výsledků znázorňuje velikost hospodářského výsledku za dané účetní období, jak je uvedeno výše, výsledek hospodaření od roku 2017 postupně klesá.

6.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

V této kapitole budu porovnávat hodnoty z výkazu zisku a ztrát pomocí vzorců uvedených v kapitole 1.2.2, tedy ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.

Ukazatele rentability

V teoretické části bylo uvedeno, že ukazatelé rentability poměrují zisk s prostředky, které mají být použity na jejich dosažení.

Z tabulky 9 vyplývá nárůst všech ukazatelů v roce 2017, což bylo způsobeno největším provozním výsledkem hospodaření za celé sledované období. Naopak nejnižší hodnoty jsou

v roce 2020 z důvodu vykázaného nejnižšího provozního zisku. Z horizontální analýzy výkazu zisku a ztrát je patrný největší nárůst tržeb v období od roku 2016 do 2017 a i celkový výsledek hospodaření podniku byl v tomto období největší.

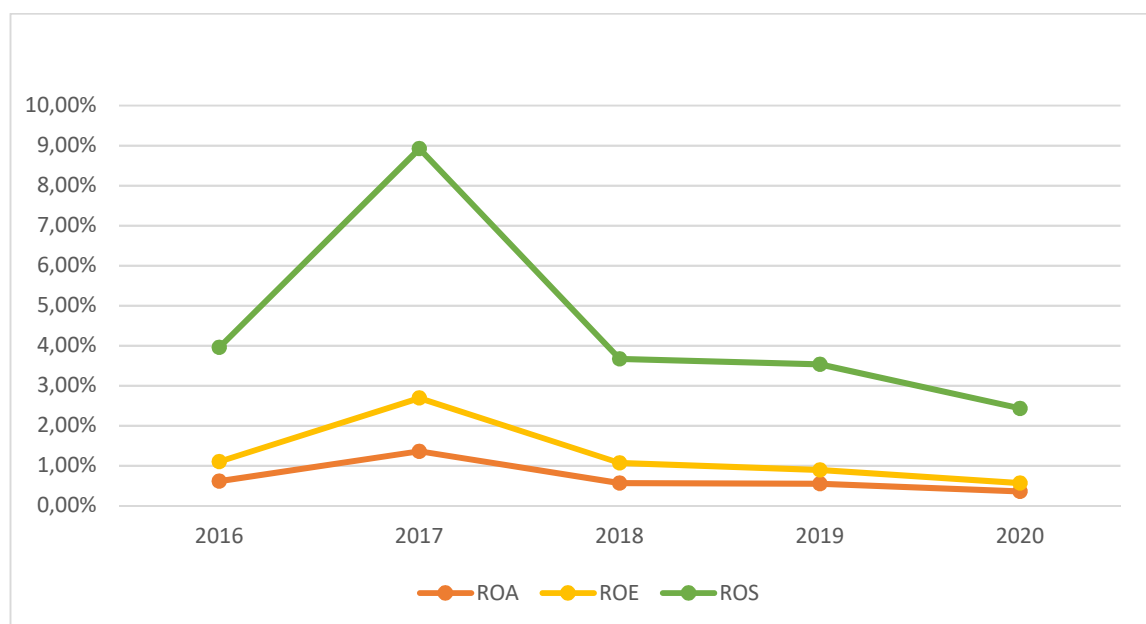
Tabulka 9: Ukazatele rentability za období 2016-2020

Ukazatele rentability	2016	2017	2018	2019	2020
ROA	0,61%	1,36%	0,56%	0,55%	0,36%
ROE	0,49%	1,33%	0,50%	0,34%	0,21%
ROS	2,85%	6,23%	2,60%	2,64%	1,87%

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Podnik si tedy nejlépe vedl v roce 2017, jak nám ukazuje i tabulka 9.

Graf 16 lépe znázorňuje postavení podniku ve sledovaném období, je vidět, že rok 2017 byl výrazně nejlepší. V roce 2019 se mírně zvýšil oproti roku 2018 jen ukazatel ROS, důvodem toho bylo i přes větší pokles tržeb jen nepatrné snížení provozního výsledku hospodaření.

Graf 16: Vývoj ukazatelů rentability v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

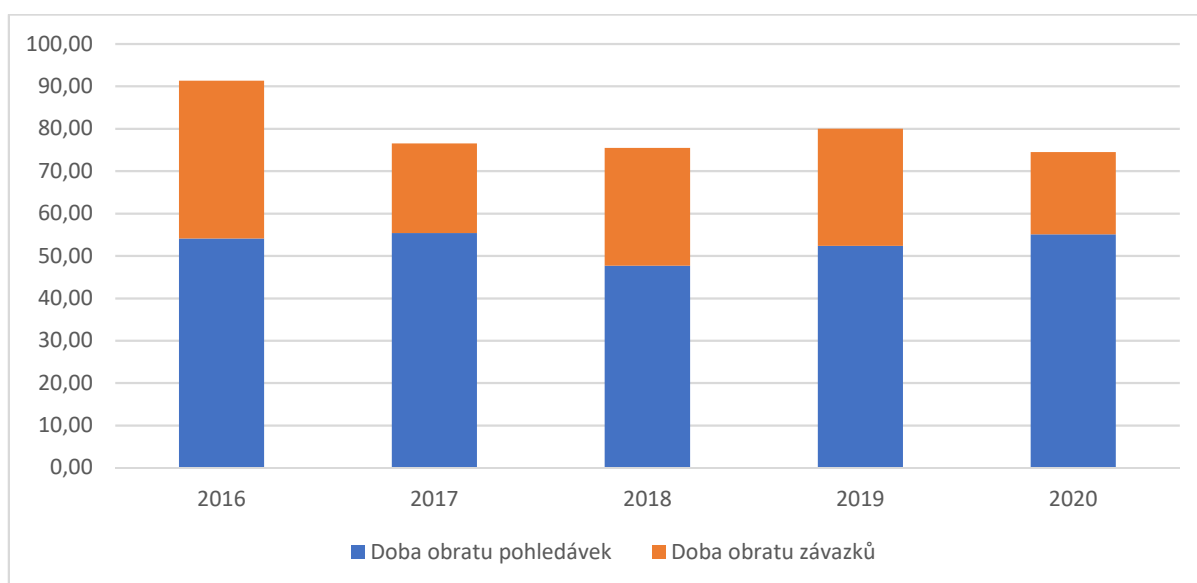
Z grafu 16 je dále vidět, že všechny ukazatele v ostatních letech postupně klesají. Důvodem je stálý pokles tržeb a stále nižší výsledek hospodaření. Rok 2020 byl nejhorší ze sledovaného období a znamenal pokles u všech ukazatelů.

Ukazatele aktivity

Ukazatelé aktivity hodnotí využití vlastního majetku k vlastním výkonům podniku, zhodnotí, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy za použití ukazatelů v kapitole 1.2.2.

Tabulka 10: Ukazatele aktivity za období 2016-2020

Ukazatele aktivity	2016	2017	2018	2019	2020
Obrat aktiv	0,21	0,22	0,22	0,21	0,19
Obrat dlouhodobého majetku	0,25	0,25	0,26	0,25	0,23
Obrat zásob	130,24	124,24	150,14	140,79	113,84
Doba obratu zásob	2,76	2,90	2,40	2,56	3,16
Obchodní deficit	16,58	33,78	19,64	24,29	35,19

Graf 17: Ukazatele aktivity za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Ukazatele likvidity

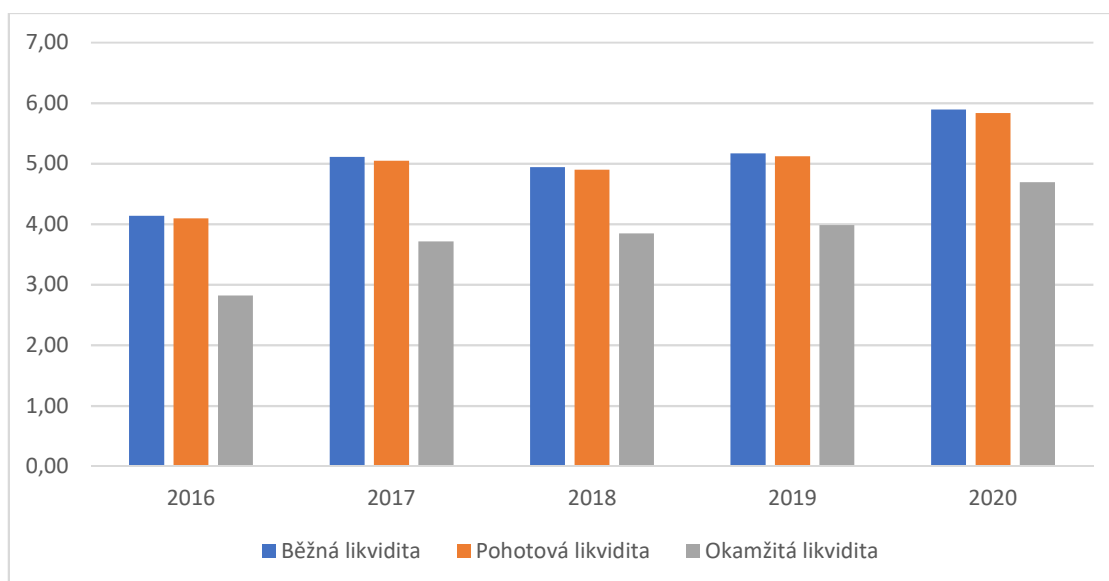
Následující ukazatele jsou pro podnik z hlediska platební schopnosti velmi zásadní.

Tabulka 11: Ukazatele likvidity za období 2016-2020

Ukazatele likvidity	2016	2017	2018	2019	2020
Běžná likvidita	4,14	5,11	4,94	5,17	5,89
Pohotová likvidita	4,09	5,05	4,90	5,12	5,84
Okamžitá likvidita	2,82	3,71	3,85	3,99	4,69

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Jak ukazují hodnoty ukazatelů likvidity v tabulce 11 a ještě lépe vyjádřeno grafem 18, podnik ve sledovaném období nemá problém s platební schopností.

Graf 18: Ukazatele likvidity za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Všechny hodnoty ukazatelů přesahují vrchní hranici doporučených limitů, podnik váže příliš mnoho finančních prostředků ve svých aktivech.

Ukazatele zadluženosti

Ukazatelé zadluženosti slouží k porovnání vztahu vlastního kapitálu a cizích zdrojů. V tabulce 12 jsou vypočteny hodnoty pro jednotlivé ukazatele zadluženosti uvedené v teoretické části diplomové práce. Podle horizontálních analýz rozvah a předešlých ukazatelů lze odhadovat, že podnik nebude zadlužen a převážně financuje majetek vlastním kapitálem.

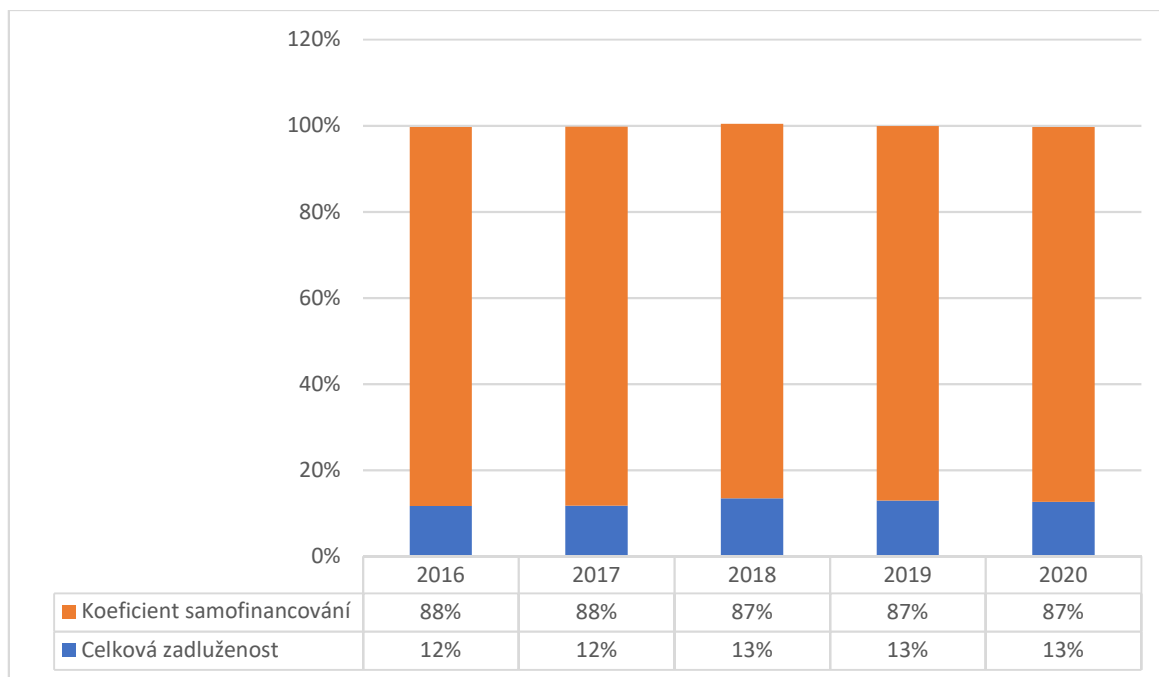
Tabulka 12: Ukazatele zadluženosti za období 2016-2020

Ukazatele zadluženosti	2016	2017	2018	2019	2020
Celková zadluženost	12%	12%	13%	13%	13%
Koeficient samofinancování	88%	88%	87%	87%	87%
Míra zadluženosti	13%	13%	16%	15%	15%

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Uvedla jsem i doplňující ukazatel celkové zadluženosti koeficient samofinancování, který udává využití vlastních zdrojů podniku k financování svých aktiv.

Ukazatel celkové zadluženosti by měl být pod 50 %, z výše uvedené tabulky lze vyčíst, že podnik této hodnoty po celé sledované období dosahuje, od roku 2018 se zadluženost mírně navyšuje (jen o 1 %) a to z důvodu navýšení dlouhodobých závazků.

Graf 19: Vývoj zadluženosti v letech 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Z celkového vývoje zadluženosti podniku a dle grafu 19 lze odvodit, že podnik upřednostňuje většinou vlastní zdroje financování.

6.4 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ

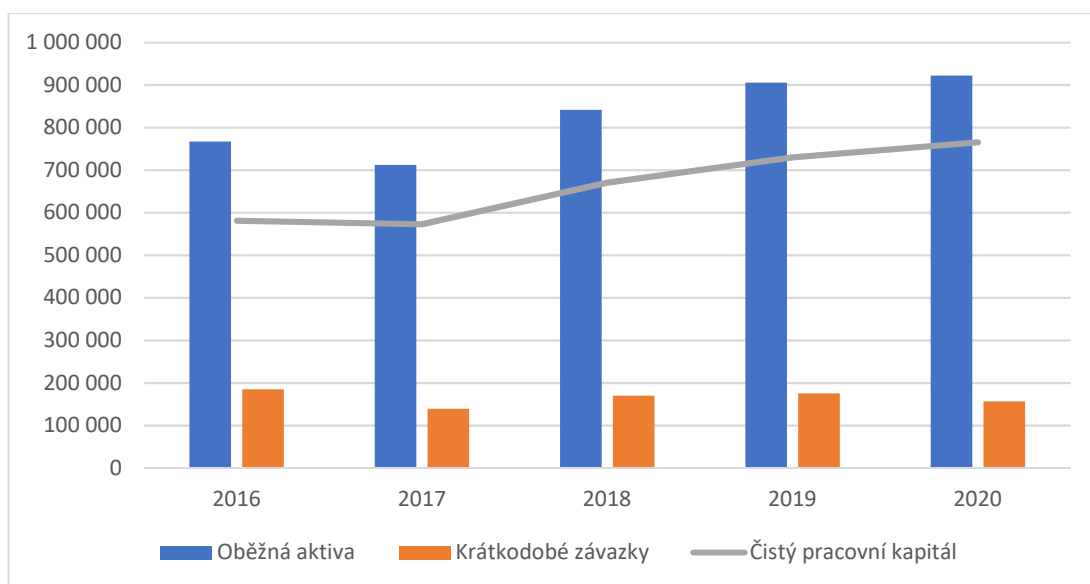
Rozdílový ukazatel čistý pracovní kapitál je takový kapitál, který podniku zbývá po splacení všech svých krátkodobých závazků. Jeho hodnota by měla být kladná, což podnik Povodí Labe splňuje po celé sledované období, čistý pracovní kapitál zobrazuje tabulka 13.

Tabulka 13: Čistý pracovní kapitál za období 2016-2020

(v tis. Kč)	2016	2017	2018	2019	2020
Čistý pracovní kapitál	581 590	573 149	671 139	730 501	765 567

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Vysoké hodnoty čistého pracovního kapitálu mohou snižovat rentabilitu podniku a podnik by mohl být označen jako nehospodárný.

Graf 20: Vývoj čistého pracovního kapitálu za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

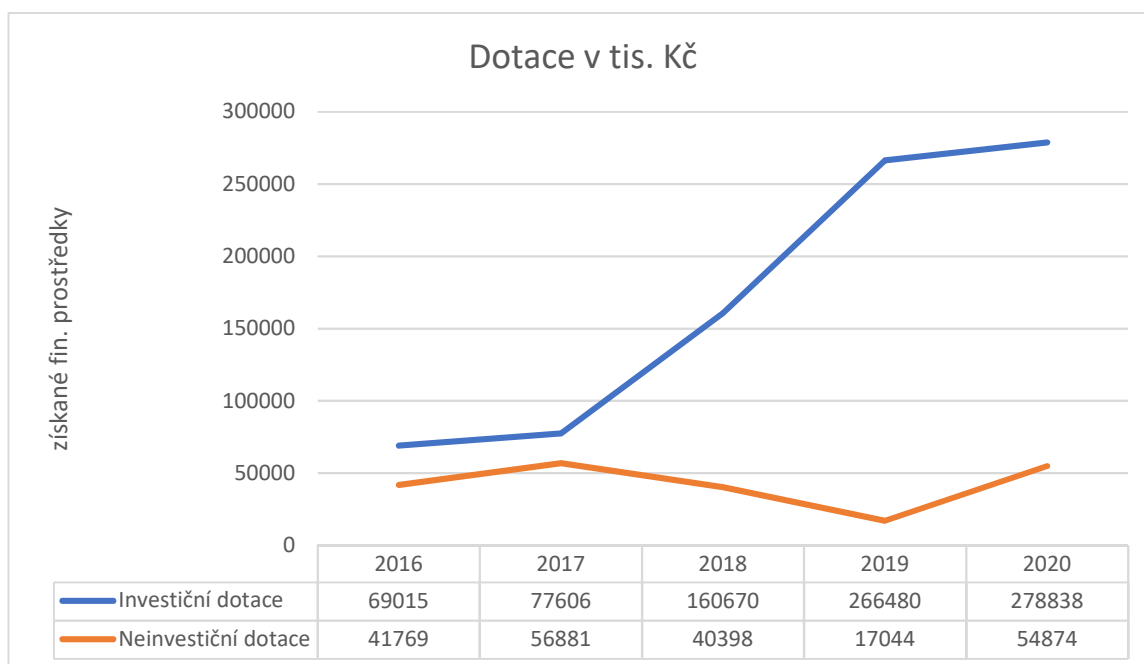
Hodnota čistého pracovního kapitálu ve sledovaném období je rostoucí, výjimkou je rok 2017, kdy výrazněji oproti předchozímu roku klesla oběžná aktiva a krátkodobé závazky. Od roku 2018 oběžná aktiva mají opět rostoucí trend, jak vyplývá z grafu 20.

6.5 VLIV DOTACÍ NA HOSPODAŘENÍ PODNIKU

Dotace mají poměrně zásadní vliv na hospodaření podniku, graf 21 znázorňuje objem celkových dotačních prostředků získaných Povodím Labe, státním podnikem od roku 2016 do roku 2018. Pokud státní podnik dostane přislíbenou dotaci v plné výši nákladů a investice nebo oprava je uskutečněna, tak hospodářský výsledek není nijak ovlivněn, vznikne nový majetek, jehož skutečná hodnota je vyšší než účetní nebo má podnik opravený stávající majetek, protože vzniklé náklady jsou rovny výnosu (dotaci). Když se podnik podílí na příslušné akci spolufinancováním vlastními zdroji, většinou ano, tak vlastní zdroje přecházejí u opravných akcí přímo do nákladů nebo u investic postupně po zařazení do majetku přes odpisy, v tomto případě bude hospodářský výsledek ovlivněn, protože výše dotace se nerovná výši vzniklých nákladů.

Povodí Labe ale není podnikatelský subjekt a nerozhoduje se podle toho, jestli mu akce generuje zisk nebo ne, je povinen v určitých případech jednat ve veřejném zájmu, například aby koryto toku bylo čisté, tak aby neohrozilo okolní domy povodněmi nebo pokud je majetek podniku v havarijním stavu, musí akci uskutečnit bez ohledu na to, jestli dotaci obdrží nebo ne.

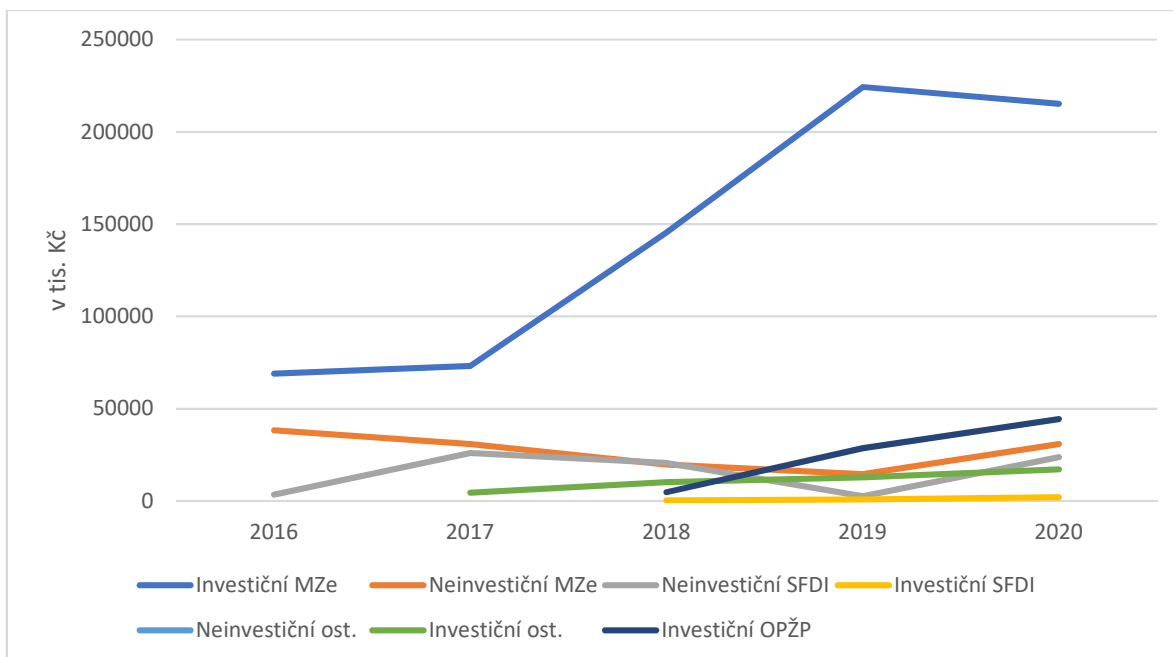
I tyto akce podstatně ovlivní hospodářský výsledek podniku, protože generují náklady, na které si musí vydělat vlastní činností, která není v přímé souvislosti s danou akcí.

Graf 21: Získané dotace v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

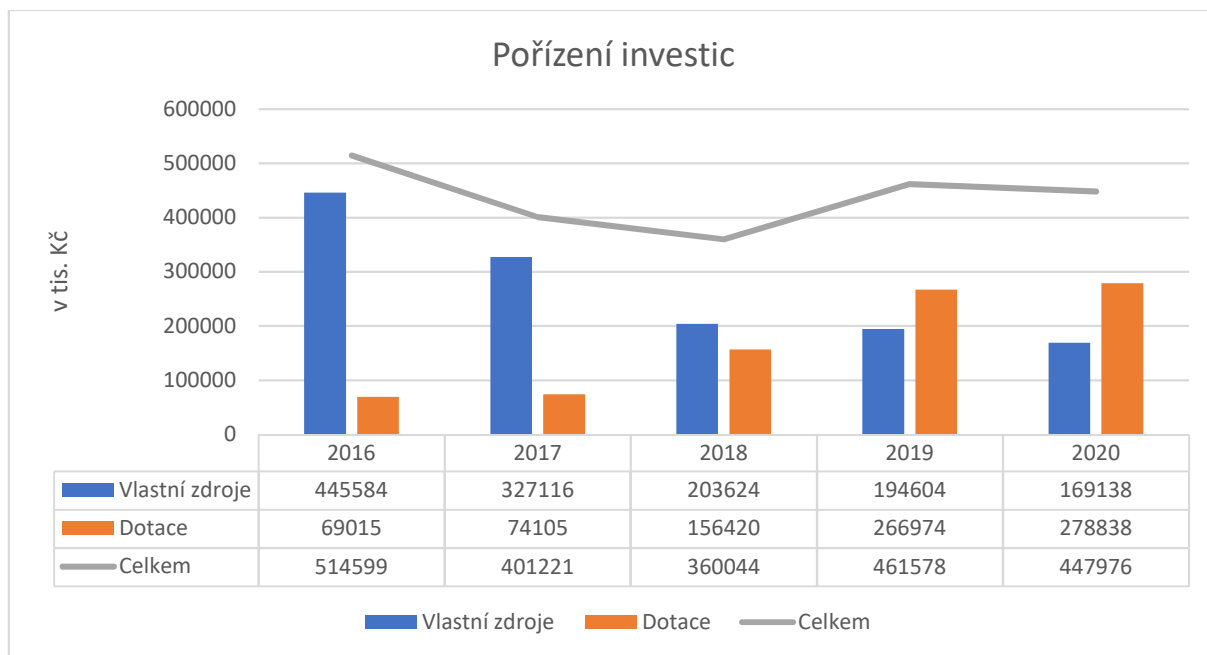
Z grafu 21 můžeme vyčíst, že investiční dotace měli po celé sledované období rostoucí tendenci, největší nárůst schválených a poskytnutých dotací byl v roce 2019, téměř o 66 % více než v roce 2018, i dále se jejich výše postupně zvyšovala. Graf 22 uvádí přehled jednotlivých druhů získaných dotací a graf 23 znázorňuje financování investic s rozdělením na vlastní zdroje a dotace. Z grafu 21 dále vyplývá, že neinvestiční neboli provozní dotace, z kterých jsou v podniku hrazeny většinou opravy hmotného majetku, neměly stabilní nárůst, ne všechny dotace byly státnímu podniku schváleny, proto podnik některé opravné akce nemohl realizovat, jak můžeme vidět z grafu 23.

Graf 22: Druhy získaných dotací za období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Z grafu 22 vyplývá, že Povodí Labe, státní podnik získal a získává i dále na podporu v oblasti vodního hospodářství a vodohospodářské infrastruktury nejvíce dotací z národních zdrojů. Investiční dotace poskytované Ministerstvem zemědělství na protipovodňová opatření z programu 129 260 a na podporu opatření na DVT a MVN z programů 129 270 a 129 290 tvoří největší část z poskytnutých dotací. Z evropských fondů, konkrétně z Operačního programu Životní prostředí Povodí Labe získalo poprvé investiční dotaci v roce 2018, od tohoto roku se objem získaných dotačních prostředků výrazně zvyšuje. Získat dotaci z evropských fondů je stále poměrně dosti administrativně náročné a časově zdlouhavé, podnik po zkušenostech už vyčlenil specializované pracovníky přímo na zadávání a registraci dotací, jejich vyhodnocení a další práce s dotacemi.

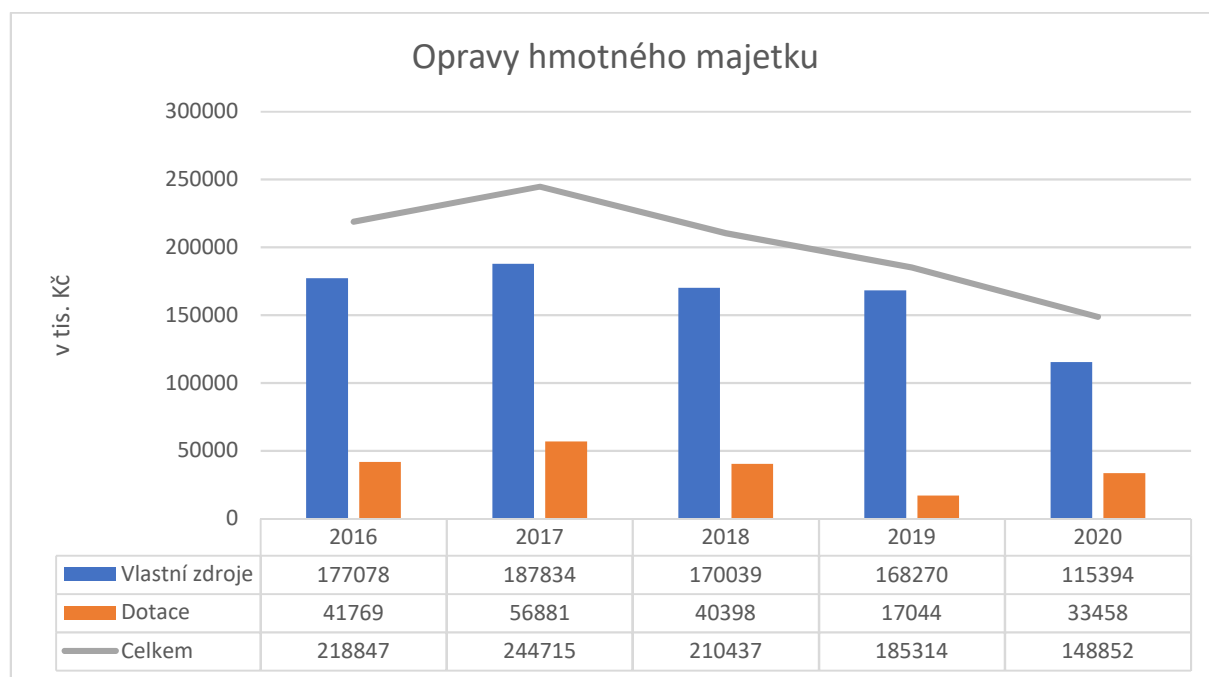

Graf 23: Skladba zdrojů financování investic v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Z grafu 23 je patrné, že od roku 2016 do roku 2020 podnik nedřívě financoval investice z vlastních zdrojů, postupně díky možnosti využití dotačních prostředků se právě dotace staly převažující složkou financování investic a ve sledovaném období se jejich objem stále zvyšoval. Nejvíce ve sledovaném období bylo pořízeno investic v roce 2016, ale zároveň za největšího použití vlastních zdrojů. K nejvýznamnějším akcím financovaných z vlastních zdrojů, které byly realizovány v roce 2016, patřila modernizace MVE Lobkovice o celkovém nákladu stavby 149,296 mil. Kč a rekonstrukce jezového uzávěru Jez Dolsko ve výši 16,898 mil. Kč. Mezi největší stavební investice, které byly zahájeny v roce 2017 a přecházely i do roku 2018 patřilo zvýšení retenční funkce rekonstrukcí spodních výpustí v obtokovém tunelu na VD Labská o celkovém nákladu stavby 104,506 mil. Kč, z toho dotace poskytnutá z MZe programem 129 260 byla ve výši 98,684 mil. Kč. V roce 2019 byla dokončena stavební investice financovaná z fondu EU dotačním programem OPŽP 2014-2020 na záchranu rdestu dlouhohlého revitalizace slepého rameno Malšova Lhota o celkových stavebních nákladech 6,510 mil. Kč (dotace 100 %). V roce 2019 začala rekonstrukce vodního díla MVN Tutleky za pomoci financování MZe v rámci programu 129 292 ve výši 5,401 mil. Kč, celkový stavební náklad této akce byl 6,361 mil. Kč, tato dotační akce je více přiblížena v podkapitole 6.5.2. Jen v roce 2019 bylo čerpáno z MZe z programu 129 260 celkem 118,107 mil. Kč dotačních prostředků a v rámci programu 129 290 na investiční akce činilo čerpání 21,915 mil. Kč a 16,660 mil. Kč bylo z vlastních zdrojů. V rámci sledovaného období bylo v roce 2020 získáno

z fondů EU nejvíce dotačních prostředků, například v rámci programu OPŽP byla realizována a dokončena akce na zajištění migračního zprůchodnění "Smědá, jez Frýdlant, rybí přechod" o celkových stavebních nákladech 6,069 mil. Kč (z toho dotačních bylo 5,079 mil. Kč) nebo revitalizace ramene Jordán Orlice, Týniště nad Orlicí o celkové ceně dle smlouvy o dílo 17, 866 mil. Kč. Jen celkové čerpání dotačních prostředků na investiční akce v rámci OPŽP v roce 2020 činilo 55,716 mil. Kč a 6,272 mil. Kč vlastních zdrojů.

Graf 24: Financování oprav hmotného majetku v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Na grafu 24 můžeme vidět, že výše poskytnutých neinvestičních dotací na opravu hmotného majetku postupně spíše klesá a klesá i výše celkových oprav. Pokud podnik nezíská dotaci na opravu svého majetku, snaží se odložit akci na příští rok, kdy opět žádá o dotaci na konkrétní opravu. Samozřejmě s výjimkou havarijního stavu, kdy se oprava, na kterou nebyla poskytnuta dotace, musí realizovat, a to jen z vlastních zdrojů z důvodu zabránění před povodněmi a ochrany majetku a života obyvatel. Například v roce 2016 pomocí Státního fondu dopravní infrastruktury byla financována akce VD Lovosice oprava nátěrů svodidel o celkovém nákladu stavby 3,437 mil. Kč, z toho dotace 3,394 mil. Kč. Z největších opravných akcí v roce 2017 (do objemu finančních prostředků financovaných z vlastních zdrojů) byla dokončena akce – "Oprava levého a pravého jezového válce VD Brandýs nad Labem" o celkovém stavebním nákladu 38,440 mil. Kč. Opravy majetku Povodí Labe i v roce 2018 byly realizovány převážně

z vlastních zdrojů, mezi nejvýznamnější opravné akce lze zařadit opravu jezu VD Sojovice o celkových stavebních nákladech 19,708 mil. Kč a opravu bočních štítů VD Nymburk ve výši 18,470 mil. Kč. V roce 2018 a 2019 k významným opravným akcím financovaných z vlastních zdrojů patřila obnova národní kulturní památky VD Les Království o celkovém stavebním nákladu 32,119 mil. Kč (z toho opravná část 27,468 mil. Kč), která spočívala v rekonstrukci domu hrázného, obou průjezdových bran a levé šoupátkové věže. S ohledem na památkovou ochranu byly při rekonstrukci budov použity materiály a stavební prvky, které odpovídaly historickým originálům, stejně tak jako tradiční stavební postupy. Dále byly v roce 2019 dokončeny dvě největší neinvestiční (opravné) akce financované z vlastních zdrojů a ze SFDI Přístav Rozbělesy, Děčín odstranění nánosů o celkových stavebních nákladech 16,977 mil. Kč a Přístav Mělník, oprava kamenné zdi ve výši 9,243 mil. Kč. Celkové čerpání dotačních prostředků na opravy z tohoto programu v roce 2019 činilo 2,559 mil. Kč. V roce 2020 byla z vlastních zdrojů a pomocí dotačního programu 129 290 z MZe realizována akce oprava koryta Velká strouha, Pardubice o celkovém stavebním nákladu 1,475 mil. Kč (z toho dotace 0,753 mil. Kč), podrobněji k akci "Velká strouha, Pardubice oprava koryta" se věnuji v následující podkapitole 6.5.1. Celkové čerpání dotačních prostředků z programu 129 290 – "Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích" na opravné akce v roce 2020 činilo 12,711 mil. Kč a vlastních zdrojů 0,722 mil. Kč.

6.5.1 OPRAVA KORYTA VELKÁ STROUHA, PARDUBICE

Ministerstvo zemědělství, odbor vody v krajině a odstraňování povodňových škod poskytlo v souladu s pravidly České republiky – Ministerstva zemědělství č. j. 42194/2018-MZE-15151 pro poskytování a čerpání dotací v programu 129 292 – podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích Povodí Labe, státnímu podniku neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu, rozhodnutí o poskytnutí dotace je doloženo přílohou B, v příloze C je zpráva o plnění závazných ukazatelů akce a příloha D je čestné prohlášení Povodí Labe, že po dobu dalších minimálně 10 let nezmění vlastnická práva k předmětu podpory, jak bylo uvedeno v kapitole 4.2 této diplomové práce. Dotace byla poskytnuta **Ex ante** = převod prostředků na účet příjemce dotace na základě kopie předloženého neuhrazeného daňového dokladu (faktury).

V tabulce 14 je uvedena neinvestiční dotační akce "Velká strouha, Pardubice, oprava koryta, ř. km 4,800-6,230" a její časová posloupnost jednotlivých kroků od podání žádosti až po přijetí faktury za provedenou práci a je zde vyčíslen také celkový náklad stavební akce (hrazený jak z vlastních zdrojů, tak dotace).

Tabulka 14: Financování akce Oprava koryta Velká strouha, Pardubice

Zdroje financování		
Podání žádosti o dotaci	17.01.2019	
Schválení dotace	02.04.2019	
Rozhodnutí o poskytnutí dotace	04.06.2019	753 000,00 Kč
Vlastní zdroje		722 337,90 Kč
Faktura dle Smlouvy o dílo 1. část	31.10.2019	753 326,40 Kč
Poskytnutá dotace z Mze	26.11.2019	753 000,00 Kč
Faktura dle smlouvy o dílo 2. část	31.01.2020	
Celkový stavební náklad		1 475 337,90 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Přijetí neinvestiční (provozní) dotace ovlivní rozvahu, dotace se v aktivech promítne do oběžných aktiv, zvýší se tak prostředky na bankovních účtech a na druhé straně v pasivech ovlivní krátkodobé závazky. Čerpání dotace se promítne do výkazu zisku a ztrát do nákladů na položky, ke kterým je dotace určena (účet oprav 511) a přijetí dotace je zároveň provozním výnosem. Použití dotace má vliv i na rozvahu na aktiva, konkrétně na bankovní účty, kde dochází ke snižování finančních prostředků a zároveň se v pasivech snižují krátkodobé závazky.

Pro objasnění toho, jakým způsobem se dotace promítne do nákladů i majetku podniku, je dále uveden postup zúčtování konkrétní poskytnuté neinvestiční dotace na opravu dlouhodobého majetku u vybraného podniku Povodí Labe.

Dle příslušné smlouvy nebo rozhodnutí o poskytnutí dotace se na nákladech účastní ve stanovených podílech státní rozpočet a státní podnik vlastními zdroji. Účtování (uvedeno opět bez DPH, které je hrazeno z vlastních prostředků ve stejném postupu jako při běžné faktuře). Po zaúčtování dodavatelské faktury (DOD) je ve stejném okamžiku zaúčtováno poskytnutí dotace interním dokladem (ID), tímto postupem je zajištěno, že náklady a výnosy jsou účtovány současně a v případě zjištění aktuálního stavu hospodářského výsledku nedochází k časovému posunu.

Nárok na dotaci	753 000,00 Kč	371xxx/346xxx	ID
Dodavatelská faktura za provedené práce			
část financována z vlastních zdrojů	722 337,90 Kč	511xxx/321200	DOD
část financována ze státního rozpočtu	753 000,00 Kč	511xxx/321200	DOD
Poskytnutí dotace	753 000,00 Kč	346xxx/648xxx	ID
Připsání prostředků na bankovní účet	753 000,00 Kč	221xxx/371xxx	BÚ
Úhrada faktury			
část hrazena z vlastních zdrojů	722 337,90 Kč	321200/221100	BÚ
část hrazena ze státního rozpočtu	753 000,00 Kč	321200/221xxx	BÚ

Analytika účtu pro konkrétní dotační titul nebo vlastní zdroje dle účtového rozvrhu pro dané účetní období je označena xxx. Dodržování označení účetních zápisů číslem zakázky a účetní činnosti je možné sestavou z účetnictví zjistit výši nákladů, jak na celé číslo zakázky (hmotný majetek), tak v rozdělení podle jednotlivě sledovaných dotací. Správně vedené a částečně oddělené účetnictví je podmínkou pro získání dotace a při kontrole i v rámci průběžné kontroly, musí být poskytnuto poskytovateli podpory (uvedeno v kapitole 2.2 ZÍSKÁVÁNÍ DOTACE, této diplomové práce).

Provozní dotace se účtují do výnosů a nákladů, ovlivňují hospodářský výsledek a jsou tedy zahrnuty ve vybraných ukazatelích, kterými jsou ROA (rentabilita aktiv), ROE (rentabilita vlastního kapitálu) a ROS (rentabilita tržeb). V případě Povodí Labe ale provozní dotace sebou nesou vždy vyšší náklady než výnosy, podnik musí spolufinancovat z vlastních zdrojů část nákladů dané akce. Náklady jsou tedy vyšší, než přijaté výnosy z dotací a podnik dosahuje menších zisků, než kdyby neopravoval svůj majetek, ale jedná z pozice správného vodohospodáře a chrání majetek občanů a státu, takže využívá každé poskytnuté a získané dotace ze státního rozpočtu nebo evropských fondů.

Všechny ukazatele ROA, ROE i ROS ve sledovaném období měly klesající tendenci, protože zisk podniku byl postupně menší než v předešlých obdobích.

6.5.2 MVN TUTLEKY, REKONSTRUKCE VODNÍHO DÍLA

Povodí Labe zažádalo Ministerstvo zemědělství o dotaci na rekonstrukci vodního díla Tutleky. Stávající objekt MVN Tutleky byl poškozený a zanesený sedimentem, z tohoto důvodu nešlo provádět manipulace na vodním díle a pokud by nedošlo k rekonstrukci, nebyla by zajištěna stabilita vodního díla a hrozilo by nebezpečí vzniku zvláštní povodně v zastavěném území pod nádrží, příloha E této diplomové práce je žádost o poskytnutí podpory pro MVN Tutleky a příloha H je prohlášení žadatele.

Ministerstvo zemědělství, odbor vody v krajině a odstraňování povodňových škod poskytlo v souladu s pravidly České republiky – Ministerstva zemědělství č. j. 42194/2018-MZE-15151 pro poskytování a čerpání dotací v programu 129 292 – podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích Povodí Labe, státnímu podniku investiční dotaci ze státního rozpočtu, rozhodnutí o poskytnutí dotace je doloženo přílohou F a rozhodnutí o změně výše dotace přílohou G.

Rekonstrukcí MVN byla obnovena provozuschopnost hráze a tím i zajištěna stabilita vodního díla, které je v majetku státu, kde vlastnické právo vykonává Povodí Labe, státní

podnik. Navíc vybudovaná kamenná hrázka oddělila litorální pásmo v nátokové části rybníka od hlavní vodní plochy a došlo ke vzniku biotopu pro v lokalitě zastiženou obojživelníky, zejména kuňku ohnivou.

V následující části této kapitoly bych blíže popsala tuto investiční dotační akci-rekonstrukci MVN Tutleky.

Předpokládané náklady na stavbu dle krycího listu akce byly vyčísleny	7 300 549,98 Kč
Předpoklad požadované výše dotace	5 840 439,00 Kč

V následující tabulce 15 je investiční dotační akce MVN Tutleky a její financování přehledně zobrazeno.

Tabulka 15: Financování MVN Tutleky, rekonstrukce

<i>Zdroje financování</i>		
Podání žádosti o dotaci	04.09.2018	
Rozhodnutí o poskytnutí dotace	15.02.2019	4 005 000,00 Kč
Změna rozhodnutí o dotaci	21.09.2020	5 400 600,84 Kč
<i>Vlastní zdroje</i>		960 523 ,32 Kč
Faktura dle Smlouvy o dílo	30.11.2019	960 526,32 Kč
<i>Poskytnutá dotace z Mze r. 2019</i>	04.12.2019	4 005 000,00 Kč
Faktury dle smlouvy o dílo r. 2019		4 005 000,00 Kč
<i>Poskytnutá dotace z Mze r. 2020</i>	30.11.2020	1 395 600,84 Kč
Faktury dle smlouvy o dílo r. 2020		1 395 600,84 Kč
<i>Celkový stavební náklad</i>		6 361 127,16 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 15 jsou chronologicky seřazeny kroky od podání žádosti, rozhodnutí o poskytnutí dotace, dále změna o poskytnutí dotace a je uvedena výše vlastních zdrojů a vyčíslený celkový náklad investiční akce, je také doloženo v příloze C, E, Fa G.

Při pořízení dlouhodobého majetku z dotace se účtuje již o nezpochybnitelném právním nároku na dotaci dle příslušné smlouvy nebo vydaného rozhodnutí o poskytnutí dotace tak, aby byl dodržen aktuální princip, což je účtování nákladů a výnosů do období, se kterým věcně a časově souvisí, aniž by bylo bráno v úvahu, kdy došlo k reálnému pohybu peněz.

Následující příklad uvádí zúčtování poskytnuté konkrétní investiční dotace MVN Tutleky.

V rozhodnutí o poskytnutí dotace je uvedeno, že v roce 2019 bude uhrazeno 4 005 000,- Kč ze státního rozpočtu na bankovní účet (BÚ) a v roce 2020 1 395 600,84 Kč, dodavatelské faktury (DOD) jsou ve výši 6 361 127,16 Kč, účtování (uvedeno bez DPH, které je hrazeno z vlastních prostředků ve stejném postupu jako při běžné faktuře).

Rok 2019 na základě dotačního titulu-nárok na dotaci	5 400 600,84 Kč	371xxx/346xxx	ID
Rok 2019 dodavatelská faktura za provedené práce	4 965 526,32 Kč		
část financována z vlastních zdrojů	960 526,32 Kč	042xxx/321200	DOD
část financována ze státního rozpočtu	4 005 000,00 Kč	0427xx/321200	DOD
Rok 2019 - čerpání dotace	4 005 000,00 Kč	346xxx/0427xx	ID
Rok 2019 - připsání dotace na bankovní účet	4 005 000,00 Kč	221xxx/371xxx	BÚ
Rok 2019 - úhrada faktury			
část hrazena z vlastních zdrojů	960 526,32 Kč	321200/221100	BÚ
část hrazena ze státního rozpočtu	4 005 000,00 Kč	321200/221xxx	BÚ
Rok 2020 - čerpání dotace	1 395 600,84 Kč	346xxx/0427xx	ID
Rok 2020 - připsání dotace na bankovní účet	1 395 600,84 Kč	221xxx/371xxx	BÚ
Rok 2020 - úhrada faktury	1 395 600,84 Kč	321xxx/221xxx	BÚ

K čerpání dotace za dané účetní období dochází na základě nákladů z jednotlivých akcí (tj. žádostí ex-post nebo ex-ante o proplacení faktur/části faktur) interním dokladem (ID).

V případě Povodí Labe poskytnutí dotace na konkrétní akci sebou nese vždy spoluúčast z vlastních zdrojů.

Přijetí a následné použití investiční dotace ovlivní rozvahu, dotace se v aktivech promítne do oběžných aktiv, zvýší nebo sníží se tak prostředky na bankovních účtech a na druhé straně v pasivech ovlivní krátkodobé závazky. Použití vlastních zdrojů se projeví v rozvaze v aktivech zvýšením dlouhodobého hmotného majetku a v pasivech zvýšením základního kapitálu. Ve výkazu zisku a ztrát se projeví odpisy dlouhodobého majetku.

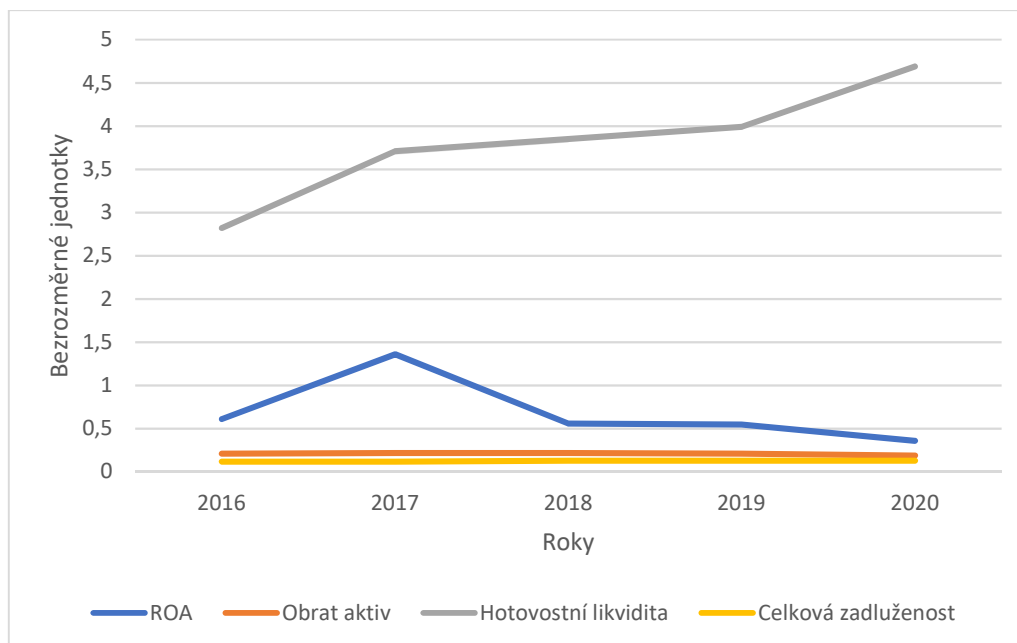
7 ZHODNOCENÍ, NÁVRHY A OPATŘENÍ

Finanční řízení Povodí Labe je specifické díky tomu, že se jedná o státní podnik, který se odlišuje od klasických podniků zaměřených pro generování zisku.

Po zpracování finanční analýzy, která popisuje, jak podnik hospodaří a porovnáním se zásadami finančního řízení, bilančními pravidly nebo spíše doporučeními, která by měl management podniku dodržovat pro dosažení dlouhodobé finanční rovnováhy, jsem dospěla k těmto skutečnostem.

- ✓ Podnik svůj dlouhodobý majetek financuje zejména z vlastních nebo dlouhodobých cizích zdrojů a krátkodobý majetek z příslušných krátkodobých zdrojů, čímž dodržuje zlaté bilanční pravidlo, které říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován dlouhodobým kapitálem a krátkodobý majetek kapitálem krátkodobým. Povodí Labe sleduje časový horizont trvání majetkových částí s časovým horizontem zdrojů při financování.
- ✓ Vztah mezi vlastními a cizími zdroji je klíčová otázka optimalizace finanční struktury. Vlastní zdroje při financování dlouhodobého majetku Povodí Labe jsou vždy vyšší než cizí, snižuje se tím věřitelské riziko i působení finanční páky a je dodrženo zlaté pravidlo financování rizik, které říká, že poměr vlastních zdrojů k cizím má být 1:1, případně aby byly vlastní zdroje vyšší.
- ✓ Zlaté pari pravidlo doporučuje, aby dlouhodobý majetek byl prioritně financován z vlastního kapitálu, pro podnik je zdravější, když drží nejvýše tolik vlastního kapitálu, kolik potřebuje hodnota dlouhodobého majetku, i z důvodu dosažení potenciálně vyšších rentabilit, což u Povodí Labe vždy neplatí, protože část finančních zdrojů získává z dotací, ať již ze státního rozpočtu nebo z Evropské unie. Zlaté pari pravidlo tedy podnik nespĺňuje.

Na následujícím grafu 25 jsou porovnány nejdůležitější ukazatele z každé kategorie poměrových ukazatelů ve sledovaném období 2016-2020.

Graf 25: Porovnání vybraných ukazatelů v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Výše obratu aktiv a celkové zadluženosti byla po celé sledované období téměř konstantní, u obratu aktiv by byla spíše žádoucí postupně rostoucí tendence, čím vyšší hodnotu ukazatel má, tím je efektivnější. Již z analýzy rozvah bylo patrné, že podnik nebude mít se zadlužeností problém. Hodnoty celkové zadluženosti byly v letech 2016-2020 pod doporučenou hranicí 0,3 - 0,6, ukazatel míry zadluženosti je důležitým kritériem pro banky nebo pro získávání dotací a lze tedy konstatovat, že podnik je důvěryhodný. ROA nejvyšší hodnota ukazatele byla v roce 2017, od tohoto roku postupně klesala. Naopak hodnota likvidity se ve sledovaném období neustále zvyšovala, zde jsou promítnuty ale i dotace, které přímo ovlivňují oběžná aktiva.

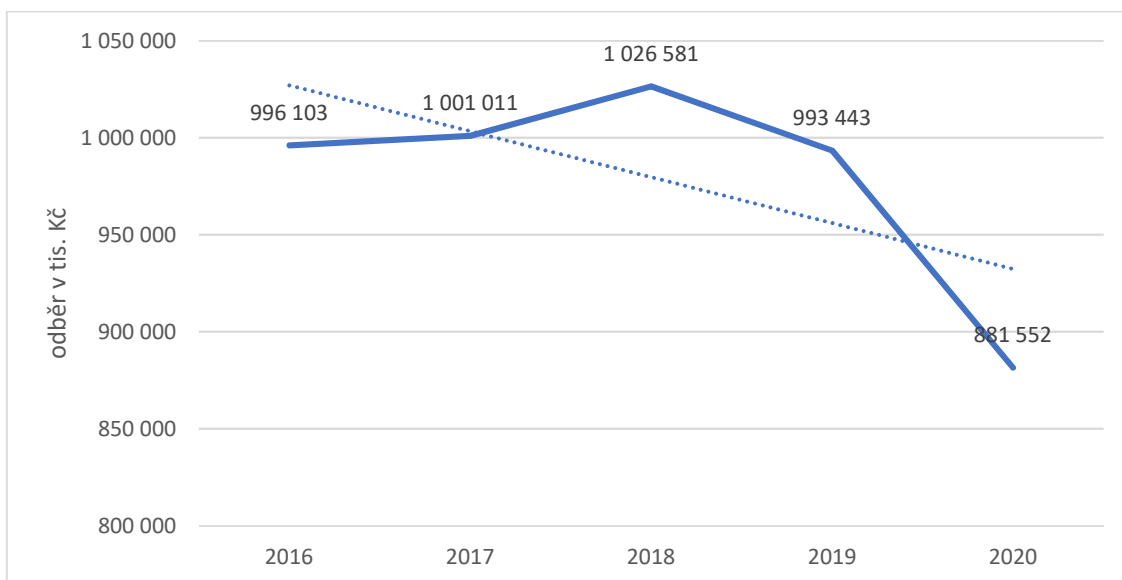
Nízká zadluženost a vysoká likvidita, jak bylo již uvedeno v kapitole 6. 3, to lze podniku vytknout. Doporučení plynoucí z finanční analýzy je lépe hospodařit s peněžními prostředky, více investovat a zaměřit se na efektivnější řízení oběžných aktiv.

Podle ukazatelů rentability lze konstatovat, že podnik hospodaří dobře se svým majetkem, v každém roce sledovaného období dosahoval zisk.

Na základě těchto výsledků z finanční analýzy jsem dospěla k závěru, že finanční situace za sledované období je příznivá. Podnik se může i nadále rozvíjet, investovat do svého majetku a tvořit přidanou hodnotu, i přes nepříznivou situaci se začínajícím poklesem tržeb z prodeje výrobků a služeb.

Předpokládá se, že trend snižování odběrů vod a tím i příjmů podniku bude pokračovat i nadále. Před managementem podniku stojí obtížná výzva, nalezení dostatečných zdrojů pro

zajištění všech potřeb a rozvoje státního podniku. Tržby za odběry povrchové vody jsou opravdu klíčovou složkou příjmů státního podniku a finanční management se bude muset zaměřit na problém poklesu odběru povrchové vody. Na grafu 26 můžeme vidět, jak ve sledovaném období postupně docházelo od roku 2019 k poklesu tržeb za odběr povrchové vody.

Graf 26: Vývoj odběru povrchové vody v období 2016-2020

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Důvodem poklesu tržeb je trend snižování odběru povrchové vody pro chlazení parních turbín a zavádění nových progresivních technologií v oboru energetického průmyslu s přechodem na nové zdroje výroby elektrické energie.

Jen částečnou kompenzací tržeb bylo zvýšení příjmů za prodej elektrické energie vyrobené ve vlastních vodních elektrárnách, jak je uvedeno v tabulce 16.

Tabulka 16: Tržby za výrobu elektrické energie za období 2016-2020

v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
Výroba elektrické energie	27 754	64 024	38 012	48 758	76 807

Zdroj: vlastní zpracování [37]

Vodní energii by do budoucna chtělo Povodí Labe využít jako určitý zdroj příjmů, proto od roku 2016 v rámci rozvoje a zefektivnění provozu malých vodních elektráren dokončilo

rekonstrukce několika svých MVE, například MVE Litice, MVE Počaply a MVE Veletov, zajistilo instalaci měření výroby a spotřeby u dalších 7 malých vodních elektráren. V roce 2020 byly dokončeny technologické úpravy na MVE Křižanovice, kde došlo ke zvýšení instalovaného výkonu. Dále v souvislosti s přehodnocením přístupu k posílení vlastních energetických zdrojů získalo územní rozhodnutí pro MVE Týnec nad Labem a MVE Zlích.

V období poklesu příjmů z prodeje povrchové vody byla významná pomoc od Ministerstva zemědělství ČR, které Povodí Labe poskytlo větší objem dotací. Od roku 2019 podstatně vzrostly oproti předešlému období poskytnuté investiční dotace a v roce 2020 i objem neinvestičních dotačních prostředků, jak jsme mohli vidět v kapitole 6.5 na grafu 21. Přesto podnik musel omezit náklady na plánované opravy, dodavatelské služby a materiál, jak bylo uvedeno již v kapitole 6.1 v tabulce 4.

Na základě předchozích poznatků popsaných v kapitole 6.1 jsem zjistila, že dotace v účetní závěrce z důvodu ovlivnění hospodářského výsledku musíme posuzovat ze dvou hledisek, a to neinvestičního a investičního.

Dotace převážně poskytované Ministerstvem zemědělství Povodí Labe získá vždy jen za spoluúčasti vlastních zdrojů, v případě neinvestiční dotace vlastní zdroje převyšují získanou dotaci a vstupují do nákladů a ovlivní tím přímo hospodářský výsledek podniku. Během psaní diplomové práce jsem zjistila, že když podnik požádá o dotaci, která mu bohužel pak není poskytnuta, i přes to musí danou akci, například koryto řeky v havarijním stavu opravit. Povodí Labe není podnikatelský subjekt, který se rozhoduje ve své činnosti vždy jen podle toho, zda mu generuje zisk nebo ne, jedná ve veřejném zájmu a musí tedy mnohdy provést opravu či investici na majetku i přesto, že mu tato činnost přinese jen náklady a žádný zisk. Tyto akce Povodí Labi generují jen náklady, na které si musí vydělat vlastní činností, například prodejem povrchové vody nebo výrobou elektrické energie. Tyto výnosy ale nejsou v přímé souvislosti s danou akcí, a pokud na ni podnik nedostane dotaci, hospodaření podniku to určitě ovlivní, náklady podniku jsou vyšší. Ale i obráceně, pokud podnik dostane a dostává dotace, výnosy ze svých činností ušetří a hospodářský výsledek to ovlivní obráceně, dosahuje zisku, který může investovat do majetku jako správný hospodář nebo do mezd pracovníků.

Hospodaření podniku ovlivňují ale i investiční dotace, a to formou odpisů majetku, kdy cena majetku je sice navýšena o celkovou cenu investice, ale do nákladů podniku vstupují odpisy z ceny uhrazené z vlastních zdrojů.

Podstatnou nákladovou položkou jsou osobní náklady, které tvoří ve sledovaném období průměrně 50 % celkových nákladů, aby podnik mohl uspořit na této položce, měl by analyzovat své pracovní síly a zaměřit se na časovou vytíženost a náplň práce administrativních

a technickohospodářských pracovníků. Počet zaměstnanců se už ale ve sledovaném období 2016-2020 stále snižuje, jak je uvedeno v tabulce 1. Podnik by mohl zaměstnávat více pracovníků na dohody o provedení práce nebo o pracovní činnosti, čímž by ušetřil náklady na sociální a zdravotní pojištění.

ZÁVĚR

Záměrem diplomové práce bylo posoudit finanční řízení a dotační politiku vybraného podniku.

Finanční řízení mimo jiné zahrnuje výběr optimální varianty pro získání zdrojů financování - pokud se management podnik nebude zabývat adekvátními metodami tohoto řízení, stane se podnikem finančně nestabilním a nekonkurenčním jiným podnikům.

V diplomové práci byly nejprve vysvětleny pojmy finančního řízení, finanční analýzy a její metody, dále byly popsány zdroje financování se zaměřením na dotace. Ve sledovaném období 2016-2020 byla provedena analýza hospodaření Povodí Labe horizontální a vertikální analýzou rozvahy pro zjištění rozložení aktiv a pasiv, dále horizontální a vertikální analýzou výkazů zisku a ztrát ke sledování vývoje nákladů a výnosů. Dále byly poměrovou analýzou zjišťovány ukazatelé rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Analýzou rozdílových ukazatelů byl měřen čistý pracovní kapitál. K analýzám byla použita data z rozvah a výkazů zisku a ztrát. U každého ukazatele byl popsán jeho vývoj v čase a důvody související s vývojem hodnot. Podstatná část diplomové práce byla věnována dotacím, které podnik získal v programovém období 2014-2020 na opravy svého majetku či na investice. U vybraných dotačních titulů byl popsán průběh celého cyklu od podání žádosti až po zaúčtování dotace a pořízení majetku. Povodí Labe se stále uchází o nové dotace a v budoucnu tomu tak i nadále bude, sleduje aktuální zveřejňované výzvy, protože získané dotační prostředky vždy použije pro obnovu majetku státu jako správný hospodář.

Velkou pozornost právě díky dotacím věnuje Povodí Labe také akcím, kterými navrácí přírodě to, co se jí v důsledku přirozeného vývoje a chybných rozhodnutí v minulosti vzdálilo. Snaží se o přiblížení koryt vodních toků přirozenému stavu, revitalizuje odstavená říční ramena, čímž pomáhá chránit ohrožené druhy živočichů a rostlin. Z nejzajímavějších projektů je možno zmínit dokončení dlouholetého procesu přípravy stavby suchého poldru Kutřín a zahájení revitalizace Orlice v místě slepého ramene Jordán.

Dalším příspěvkem podniku Povodí Labe životnímu prostředí je i výroba elektřiny na malých vodních elektrárnách z obnovitelných zdrojů. Dle mého názoru mohou také tržby za výrobu elektrické energie do budoucna představovat velmi zajímavou oblast z hlediska příjmů podniku.

Na základě všech těchto poznatků se dá předpokládat, že dotace poskytované Povodí Labe, jak ze strany státu, tak z Evropské unie se budou dále jen zvyšovat. Získávat dotace i nadále bude dlouhodobým úkolem pro financování činností a zajištění chodu Povodí Labe, státního

podniku. Doporučila bych se více zaměřit na celý proces získávání dotací na opravy majetku, rekonstrukce nebo investice.

Pro zlepšení současné situace doporučuji více se soustředit na dotace a možnosti využití dotačního financování, případně by bylo vhodné na ekonomickém oddělení zavést úsek zabývající se jen dotačními prostředky, jak ze státního rozpočtu, tak Evropské unie, který bude sledovat harmonogramy výzev z operačních programů uveřejňovaných na stránkách Ministerstva zemědělství nebo www.strukturalni-fondy.cz, jejich vyhledávání, včasným podáním a vyřízením žádostí. Tato činnost je dosti časově i administrativně náročná, jak bylo blíže popsáno v kapitole 2.2, mnohdy je i komplikována veřejnými zakázkami nebo majetkoprávním vypořádáním, hlavně u investičních dotací. Povodí Labe by se tedy mohlo více zaměřit na získávání většího objemu dotačních prostředků, což by podniku při současném snižování tržeb za odběr povrchové vody určitě mohlo pomoci při financování své činnosti při údržbě majetku.

Přínosem mé práce je posouzení významnosti dotačních prostředků pro vybraný podnik, a to v oblasti investičních i neinvestičních dotací. Z analýz vyplývá, že vybraný podnik je z části závislý na poskytovaných dotacích z různých zdrojů. Poskytnuté dotace nemají zásadní vliv na hospodářský výsledek, ale jsou významným přínosem pro činnost podniku a růst majetku, který obhospodařuje a tím i pro celou společnost.

Vzhledem k tomu, že se jedná o státní podnik, je finanční řízení odlišné od jiných právních forem podnikání a z hlediska řízení finanční struktury jsou dotace důležitým zdrojem pro podnik.

Závěrem lze říci, že diplomová práce naplnila cíl, kterým bylo na základě finanční analýzy posoudit finanční řízení podniku a navrhnout případná zlepšení.

ZDROJE

- [1] BOARDMAN, Anthony E., David H. Greenberg, Aidan R. Vining a David Leo Weimer. Cost-benefit analysis: concepts and practice. Fifth edition. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, 2018, 594 s. ISBN 978-1-108-41599-6.
- [2] ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančního řízení podniku. Praha: Grada Publishing, Prosperita firmy, 2018, 240 s. ISBN 978-80-271-0194-8.
- [3] DOUCHA, Rudolf. Bilanční analýza. Praha: Grada, 1995, 83 s. ISBN 80-85623-89-7.
- [4] Dotace z EU. Dotace [online]. © 20014-2020 [cit. 2021-12-02]. Dostupné z: <https://www.prehleddotaci.cz/>.
- [5] DLUHOŠOVÁ, Dana. Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita. 3. rozšířené vydání. Praha: Ekopress, 2010, 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [6] DLUHOŠOVÁ, Dana. Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita, interakce. 4. rozšířené vydání. Osnice: Ekopress, 2021, 257 s. ISBN 978-80-87865-71-2.
- [7] Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek [online] © 2019 ALTAXO SE, [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/ucetnictvi-a-dane/danova-evidence/dlouhodoby-hmotny-a-nehmotny-majetek>.
- [8] Evropská komise [online], [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/>.
- [9] GRANTEK [online], [cit. 2021-11-19]. Dostupné z: <https://www.grantek.cz/>.
- [10] KALOUDA, František. Finanční analýza a řízení podniku, 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, 328 s. ISBN 978-80-7380-646-0.
- [11] KALOUDA, František. Finanční a cost-benefit analýza podniku. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019, 236 s. ISBN 978-80-7380-778-8.
- [12] KISELÁKOVÁ, Dana, Šoltés M. Modely řízení finanční výkonnosti v teorii a praxi malých a středních podniků. Praha: Grada Publishing, Prosperity firmy, 2017, 185 s. ISBN 978-80-271-0680-6.
- [13] KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. 20. aktualizované vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, 412 s. ISBN 978-80-7273-169-5.

- [14] KNÁPKOVÁ, Adriana, Pavelková D. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 1. vydání Praha: Grada Publishing, 2010, 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [15] KUBĚNKA, Michal. Finanční stabilita podniku a její indikátory. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Monografie, 2015, 88 s. ISBN 978-80-7395-890-9.
- [16] LANDA, Martin, Polák, M. Ekonomické řízení podniku. 1. vydání Brno: Computer Press, a.s. 2008, 198 s. ISBN 978-80-251-1996-9.
- [17] MÁČE, Miroslav. Účetní a finanční řízení. Praha: Grada, 2013, 551 s. ISBN 978-80-247-4574-9.
- [18] Ministerstvo dopravy. Evropská Unie, Operační program doprava [online]. © 2020 Ministerstvo dopravy, [cit. 2021-11-19]. Dostupné z: <https://www.opd.cz/>.
- [19] Ministerstvo financí Česká republiky [online]. © [2006], [cit. 2021-11-19]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2006/vyhlasaka-c-560-2006-3549>.
- [20] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. © [2021], [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/>
- [21] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Dotace EU [online], [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/uvod>.
- [22] Ministerstvo vnitra České republiky, ERDF [online] © 2021 Ministerstvo pro místní rozvoj, [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz>.
- [23] Ministerstvo životního prostředí [online], [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/o-programu/opzp-2007-2013/>.
- [24] NÝVLTOVÁ, Romana, Marinič P., Finanční řízení podniku-moderní metody a trendy. Praha: Grada, 2010, 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- [25] Organizační struktura Povodí Labe [online] © 2009-2022 Ministerstvo zemědělství, [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/pla/portal/organizacni-struktura/>.
- [26] PEVNÁ, Jana. Vybrané kapitoly z finančního řízení firmy. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017, 151 s. ISBN 978-80-245-2225-8.
- [27] Portál eAGRI – resortní portál Ministerstva zemědělství [online] © 2009-2022, [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/>.

- [28] Portál operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost [online]. © 2021 dotace-optak.cz, [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: <https://www.dotace-optak.cz/>.
- [29] Povodí Labe [online] © 2009 Povodí Labe – státní podnik, [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: www.pla.cz.
- [30] PRUDKÝ Pavel, Lošťák M. Hmotný a nehmotný majetek v praxi. Olomouc: Anag, 2017, 350 s. ISBN 978-80-7554-063-8.
- [31] RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, Finanční řízení. 2019, 152 s. ISBN 978-80-271-2028-4.
- [32] SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. Brno: Computer Press, 2007, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
- [33] STRNADOVÁ, Zuzana. Co by měl vědět příjemce dotace. Praha: Grada Publishing, Finance a investování, 2019, 189 s. ISBN 978-80-247-3076-9.
- [34] TSAY, Ruey S. Analysis of financial time series. 2nd ed. Hoboken: John Wiley, c2005, Wiley series in probability and statistics. ISBN 0-471-69074-0.
- [35] VILAMOVÁ, Šárka. Jak získat finanční zdroje Evropské unie. Praha: Grada, 2004, 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
- [36] VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. aktualizované vydání. Grada Publishing, Finance, 2020, 479 s. ISBN 978-80-271-1701-7.
- [37] Výroční zprávy Povodí Labe, státní podnik, rok 2016 – 2020.
- [38] Zákony pro lidi [online] © AION CS, s.r.o. 2010-2022, [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586.
- [39] Zákony pro lidi [online] © AION CS, s.r.o. 2010-2022, [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218#cast1>.
- [40] Zákony pro lidi [online] © AION CS, s.r.o. 2010-2022, [cit. 2021-12-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563#cast4>.

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A Zjednodušené rozvahy a výkazy zisku a ztrát za období 2016-2020
- Příloha B Registrace akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace Velká strouha, Pardubice
- Příloha C Zpráva o plnění závazných ukazatelů pro závěrečné vyhodnocení akce
- Příloha D Čestné prohlášení pro akci Velká strouha, Pardubice, oprava koryta
- Příloha E Žádost o poskytnutí podpory pro MVN Tutleky, rekonstrukce vodního díla
- Příloha F Registrace akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace MVN Tutleky
- Příloha G Rozhodnutí o poskytnutí dotace (změna) MVN Tutleky, rekonstrukce VD
- Příloha H Prohlášení žadatele (příloha k žádosti o poskytnutí dotace na MVN Tutleky)

Příloha A

Zjednodušené rozvahy za období 2016-2020					
tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA CELKEM	5 081 351	5 149 805	5 271 883	5 312 348	5 312 172
Stálá aktiva	4 310 455	4 435 406	4 427 486	4 404 456	4 387 743
Dlouhodobý nehmotný majetek	29 707	30 585	25 373	27 140	30 645
Dlouhodobý hmotný majetek	4 280 896	4 404 814	4 402 113	4 377 308	4 357 098
Dlouhodobý finanční majetek	52	7	0	8	0
Oběžná aktiva	766 860	712 507	841 374	905 776	921 987
Zásoby	8 346	9 052	7 606	7 893	8 987
Krátkodobé pohledávky	185 837	186 021	179 036	199 339	179 279
Pohledávky z obchodních vztahů	161 034	170 585	149 226	159 295	154 049
Peněžní prostředky	523 052	517 425	654 668	698 502	733 673
Peněžní prostředky v pokladně	397	287	336	160	267
Peněžní prostředky na účtech	522 655	517 138	654 332	698 342	733 406
Časové rozlišení aktiv	4 036	1 892	3 023	2 116	2 442
PASIVA CELKEM	5 081 351	5 149 805	5 271 883	5 312 348	5 312 172
Vlastní kapitál	4 474 254	4 527 653	4 545 916	4 613 750	4 629 578
Základní kapitál	3 459 752	3 459 752	3 637 035	3 637 035	3 637 035
Ážio a kapitálové fondy	791 143	793 812	799 359	792 224	809 268
Fondy ze zisku	247 882	213 813	86 642	93 218	173 741
Výsledek hospodaření minulých let	-46549	0	0	75 642	0
Výsledek hospodaření běžného účetního období	22 026	60 276	22 880	15 631	9 534
Cizí zdroje	593 009	604 227	709 115	685 576	671 423
Rezervy	255 959	303 649	369 585	318 915	309 978
Dlouhodobé závazky	151 780	161 220	169 295	191 386	205 025
Krátkodobé závazky	185 270	139 358	170 235	175 275	156 420
Závazky z obchodních vztahů	110 979	65 071	86 918	84 313	54 274
Dohadné účty pasivní	4 578	3 962	6 454	3 367	5 791
Časové rozlišení pasiv	14 088	17 925	16 852	13 022	11 171

Zjednodušené výkazy zisku a ztrát období 2016-2020					
tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	1 086 996	1 124 630	1 141 986	1 111 237	1 020 764
Výkonová spotřeba	358 369	390 955	359 663	327 854	280 158
Spotřeba materiálu a energie	73 738	76 110	72 996	71 081	67 072
Opravy a služby	284 631	314 845	286 667	256 773	213 086
Osobní náklady	491 422	508 980	525 159	549 942	580 737
Odpisy dlouh. nehmotného a hmotného majetku	158 563	196 218	205 559	188 703	195 787
Ostatní provozní výnosy	54 483	101 539	58 270	32 606	64 427
Ostatní provozní náklady	102 769	66 939	79 906	52 147	8 813
Provozní výsledek hospodaření	31 020	70 062	29 719	29 385	19 057
Výnosové úroky	4 428	1 806	2 754	8 748	4 468
Nákladové úroky	0	0	0	0	1
Ostatní finanční výnosy	4	50 004	3	0	4
Ostatní finanční náklady	763	50 021	375	437	390
Finanční výsledek hospodaření	3 644	1 744	2 375	8 319	4 073
Výsledek hospodaření před zdaněním	34 664	71 806	32 094	37 704	23 130
Daň z příjmu	12 638	11 530	9 214	22 073	13 596
Výsledek hospodaření po zdanění	22 026	60 276	22 880	15 631	9 534
Výsledek hospodaření za účetní období	22 026	60 276	22 880	15 631	9 534
Čistý obrat za účetní období	1 145 911	1 277 979	1 203 013	1 152 591	1 089 663

Zpracováno z výročních zpráv r. 2016-2020

REGISTRACE AKCE A ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

Identifikační údaje			
Poskytovatel	Ministerstvo zemědělství	Identifikační číslo	129D292006075
Adresa	Těšnov 65/17, 11000 Praha 1	Identifikační číslo EIS	
		Typ financování	Ex ante
Program	12929 - Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích		
Název akce (projektu)	Velká strouha, Pardubice, oprava koryta, ř. km 4,800 – 6,230		
Účastník	Povodí Labe, státní podnik	IČ nebo RČ	70890005
Osoba oprávněná	Ing. Marián Šebesta generální ředitel	Ulice	Víta Nejedlého 951/8
Telefon	495 088 111	Obec	Hradec Králové
E-mail	labe@pla.cz	PSČ	50003
		Místo realizace	Pardubice
		Alokace v území (LAU)	CZ0532 Pardubice

Dotace	753 000,00Kč
--------	--------------

Souhrn financování				Údaje v Kč
Rok	Účast státního rozpočtu/dotace (max) ¹	Vlastní zdroje (min) ¹	CELKEM	
2019	753 000,00	0,00	753 000,00	
2020	0,00	722 337,90	722 337,90	
Celkem	753 000,00	722 337,90	1 475 337,90	

¹ Pokud poskytovatel nestanovil jinak v podmínkách tohoto řídicího dokumentu.

Kód	Termíny akce (projektu)	Ukončení	Závaznost
2018	Realizace akce (projektu) stanovená poskytovatelem	31.12.2020	max
2042	Předložení dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce (projektu)	31.03.2021	max

Cíl akce (projektu)
Cíl nebyl stanoven

Kód	Indikátory akce (projektu)	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Datum dosažení
	Indikátory nebyly stanoveny.				

Kód	Parametry akce (projektu)	Měrná jednotka	Hodnota	Závaznost	Minimální hodnota ²	Maximální hodnota ²
1	Vybudování, rekonstrukce/oprava opevnění vodních koryt	m2	555,00	min	0,00	0,00
6	Údržba /výsadba břehových porostů	ks	141,00	min	0,00	0,00
7	Odstranění křovin nebo zapojeného porostu dřevin	m2	1 681,00	min	0,00	0,00
10	Odstranění sedimentů	m3	1 988,00	min	0,00	0,00

² V případě závaznosti INT se vyplní minimální a maximální hodnota (v případě jiné závaznosti nelze pole vyplnit).

Zpráva o plnění závazných ukazatelů pro Závěrečné vyhodnocení akce
pro akce realizované v rámci programu 129 290 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“

Název akce	Velká strouha, Pardubice, oprava koryta, ř. km 4,800 – 6,230
Číslo v databázi EDS	129 D 292 00 6075
Číslo a název podprogramu	129 292 „Podpora opatření na drobných vodních tocích, rybnících a malých vodních nádržích“
Účastník programu Adresa účastníka programu	Povodí Labe, státní podnik Víta Nejedlého 951, 500 03, Slezské Předměstí, Hradec Králové

Plnění závazných ukazatelů

Ukazatel		Platné rozhodnutí	Skutečnost (přesně)
Realizace akce (ukončení)		31.12.2020	31.01.2020
Závěrečné vyhodnocení		31.03.2021	1 8. 02. 2021
Parametry	Vybudování, rekonstrukce/oprava opevnění vodních koryt (m ²)	555	557
	Údržba /výsadba břehových porostů (ks)	141	141
	Odstranění křovin nebo zapojeného porostu dřevin (m ²)	1 681	1 681
	Odstranění sedimentů (m ³)	1 988	1 990
Vlastní zdroje		722 337,90 Kč	722 337,90 Kč
Dotace		753 000,00 Kč	753 000,00 Kč
Cena celkem		1 475 337,90 Kč	1 475 337,90 Kč

V přílohách dokládám:

- krycí list akce aktualizovaný ke dni podání Zprávy o plnění závazných ukazatelů pro Závěrečné vyhodnocení akce (formulář G),
- dodržení kalkulace výdajů – EDS S09,
- kopie výpisů z účtu,
- závazek, že po dobu dalších minimálně 10 let od ukončení akce bez písemného souhlasu Ministerstva zemědělství, vlastník předmětu nezmění vlastnická práva k předmětu podpory (čestné prohlášení formulář J),
- doklad o skutečném množství odtěženého sedimentu v m³, potvrzené odborně způsobilou osobou,
- doklad o uložení odtěženého sedimentu dle projektové dokumentace (čestné prohlášení formulář J), podepsaný žadatelem,
- stavební deník vedený po dobu realizace odbahnění,
- oznámení o ukončení udržovacích prací,
- zápis o odevzdání a převzetí předmětu díla.

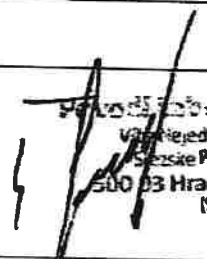
ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

pro akce realizované v rámci programu 129 290 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“

Název akce	Velká strouha, Pardubice, oprava koryta, ř. km 4,800 – 6,230
Číslo a název podprogramu	129 292 „Podpora opatření na drobných vodních tocích, rybnících a malých vodních nádržích“

Čestně prohlašuji, že:

- po dobu dalších minimálně 10 let od ukončení akce bez písemného souhlasu Ministerstva zemědělství nezměním vlastnická práva k předmětu podpory, pokud jsem jeho vlastníkem, jinak jsem povinen poskytnutou dotaci v plné výši vrátit. V případě záměru změn vlastnických práv k předmětu podpory uvedu do žádosti o změnu vlastnických práv informaci o poskytnuté dotaci (datum vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace včetně čísla jednacího, výši dotace, účel poskytnuté dotace, datum závěrečného vyhodnocení akce),
- na předmětu podpory nebude vykonávána ekonomická činnost, která by příjemce podpory zvýhodňovala na trhu,
- byla zajištěna efektivnost vynaložených výdajů,
- s vytěženým sedimentem bylo naloženo dle projektové dokumentace.

Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu žadatele (vedoucí organizace)	Ing. Marián Šebesta
Funkce	generální ředitel
Datum, razítko, podpis	18. 02. 2021 Ing. Marián Šebesta, státní podnik Václavské náměstí 951/8 Střežice Předměstí 500 03 Hradec Králové (9)

Handwritten mark or signature

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ PODPORY

pro akce realizované v rámci programu 129 290 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“

Název akce		MVN Tutleky, rekonstrukce vodního díla	
Číslo a název podprogramu		129 292 „Podpora opatření na drobných vodních tocích, rybnících a malých vodních nádržích“	
Evidenční číslo v databázi EDS			
Název žadatele		Povodí Labe, státní podnik	
Adresa sídla žadatele		Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí, Hradec Králové 500 03	
IČ	70890005	ID datové schránky:	dbyt8g2
DIČ	CZ70890005	E-mail	labe@pla.cz

Přílohy žádosti:

- prohlášení žadatele (formulář B)
- technická zpráva (formulář C)
- dokumentace pro provádění stavby na CD
- pravomocné stavební povolení
- krycí list akce (formulář G)
- situace území (povodí) v měřítku přiměřeném povaze akce s vyznačením úseku či místa navrhované realizace akce viz technická zpráva
- hydrotechnické výpočty
- formuláře EDS

Za žádost odpovídá:

Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu žadatele (vedoucí organizace)	Ing. Marián Šebesta
Funkce	generální ředitel
Datum, razítko, podpis (u obcí úředně ověřený)	04. 09. 2018

Povodí Labe, státní podnik
Víta Nejedlého 951/8
Slezské Předměstí
500 03 Hradec Králové
(9)

Příloha F REGISTRACE AKCE A ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

Identifikační údaje			
Poskytovatel	Ministerstvo zemědělství	Identifikační číslo	129D292006825
Adresa	Těšnov 65/17, 11000 Praha 1	Identifikační číslo EIS	
		Typ financování	Ex ante
Program	12929 - Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích		
Název akce (projektu)	MVN Tutleky, rekonstrukce vodního díla		
Účastník	Povodí Labe, státní podnik	IČ nebo RČ	70890005
Osoba oprávněná	Ing. Marián Šebesta generální ředitel	Ulice	Víta Nejedlého 951/8
		Obec	Hradec Králové
		PSC	50003
Telefon	495 088 111	Místo realizace	Tutleky
E-mail	labe@pla.cz	Alokace v území (LAU)	CZ0524 Rychnov nad Kněžnou

Dotace	4 005 000,00Kč
---------------	-----------------------

Souhrn financování				Údaje v Kč
Rok	Účast státního rozpočtu/dotace (max) ¹	Vlastní zdroje (min) ¹	CELKEM	
2019	4 005 000,00	1 373 000,00	5 378 000,00	
2020	0,00	784 980,00	784 980,00	
Celkem	4 005 000,00	2 157 980,00	6 162 980,00	

¹ Pokud poskytovatel nestanoví jinak v podmínkách tohoto řídicího dokumentu,

Kód	Termíny akce (projektu)	Ukončení	Závaznost
2018	Realizace akce (projektu) stanovená poskytovatelem	31.12.2020	max
2042	Předložení dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce (projektu)	31.03.2021	max

Cíl akce (projektu)
Cíl nebyl stanoven

Kód	Indikátory akce (projektu)	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Datum dosažení
	Indikátory nebyly stanoveny.				

Kód	Parametry akce (projektu)	Měrná jednotka	Hodnota	Závaznost	Minimální hodnota ²	Maximální hodnota ²
8	Vybudování, rekonstrukce/oprava hráze	m3	702,00	min	0,00	0,00
9	Vybudování, rekonstrukce/oprava bezpečnostních/ manipulačních objektů	ks	3,00	min	0,00	0,00

² V případě závaznosti INT se vyplní minimální a maximální hodnota (v případě jiné závaznosti nelze pole vyplnit).

Identifikační údaje			
Poskytovatel	Ministerstvo zemědělství	Identifikační číslo	129D292006825
Adresa	Těšnov 65/17, 11000 Praha 1	Identifikační číslo EIS	
		Typ financování	Ex ante
Program	12929 - Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích		
Název akce (projektu)	MVN Tutleky, rekonstrukce vodního díla		
Účastník	Povodí Labe, státní podnik	IČ nebo RČ	70890005
Osoba oprávněná	Ing. Marián Šebesta generální ředitel	Ulice	Víta Nejedlého 951/8
Telefon	495 088 111	Obec	Hradec Králové
E-mail	labe@pla.cz	PSČ	50003
		Místo realizace	Tutleky
		Alokace v území (LAU)	CZ0524 Rychnov nad Kněžnou

Dotace	5 400 600,84Kč
--------	----------------

Souhrn financování				Údaje v Kč
Rok	Účast státního rozpočtu/dotace (max) ¹	Vlastní zdroje (min)	CELKEM	
2019	4 005 000,00	960 526,32	4 965 526,32	
2020	1 395 600,84	0,00	1 395 600,84	
Celkem	5 400 600,84	960 526,32	6 361 127,16	

¹ Pokud poskytovatel nestanovil jinak v podmínkách tohoto řídicího dokumentu.

Kód	Termíny akce (projektu)	Ukončení	Závaznost
2022	Vydání Registrace akce (projektu)	20.02.2019	max
2018	Realizace akce (projektu) stanovená poskytovatelem	31.03.2021	max
2042	Předložení dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce (projektu)	30.09.2021	max

Cíl akce (projektu)
Cíl nebyl stanoven

Kód	Indikátory akce (projektu)	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Datum dosažení
	Indikátory nebyly stanoveny.				

Kód	Parametry akce (projektu)	Měrná jednotka	Hodnota	Závaznost	Minimální hodnota ²	Maximální hodnota ²
8	Vybudování, rekonstrukce/oprava hráze	m3	702,00	min	0,00	0,00
9	Vybudování, rekonstrukce/oprava bezpečnostních/manipulačních objektů	ks	3,00	min	0,00	0,00

² V případě závaznosti INT se vyplní minimální a maximální hodnota (v případě jiné závaznosti nelze pole vyplnit)

PROHLÁŠENÍ ŽADATELE

Formulář B

příloha k žádosti o poskytnutí podpory v rámci programu 129 290 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“

Podáním žádosti na akci:

Název akce	MVN Tutleky, rekonstrukce vodního díla
Číslo a název podprogramu	129 292 „Podpora opatření na drobných vodních tocích, rybnících a malých vodních nádržích“

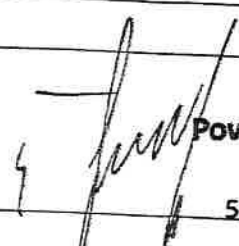
Vyjadřuji svůj souhlas se všemi podmínkami uvedenými v Pravidlech České republiky - Ministerstva zemědělství č.j. 42194/2018-MZE-15151 pro poskytování a čerpání dotací z programu 129 290 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“ a způsobu kontroly jejich užití (dále jen „Pravidla“) a zavazujeme se:

- řídit se těmito Pravidly a souvisejícími právními předpisy,
- poskytnutou podporu použít pouze pro stanovený účel a ve stanoveném časovém období,
- okamžitě písemně informovat Ministerstvo zemědělství o změnách údajů, uvedených v předložené žádosti a doplňku žádosti,
- v případě, že obdržíme podporu, dodržet v Rozhodnutí stanovené ukazatele a podmínky a v případě zjištění, že je jejich dodržení ohroženo nebo nebudou moci být splněny, ihned informovat Ministerstvo zemědělství o této skutečnosti s návrhem na řešení situace, podloženým potřebnými doklady a formuláři podle zvláštního právního předpisu a podle Pravidel,
- předkládat doplňující podklady v rozsahu stanoveném Ministerstvem zemědělství, popřípadě Ministerstvem financí,
- vést účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů,
- zajistit hospodárné využití podpory,
- požádat o ukončení vyhodnocení akce ve stanoveném termínu,
- vyjadřujeme svůj výslovný souhlas se zveřejněním vstupních dat o akci v rozsahu uvedeném ve formuláři podle zvláštního právního předpisu, v Rozhodnutí a v předložených dokladech, majících charakter povolení a vyjádření,
- předkládat příslušné podklady a doklady v rámci kontrol prováděných Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem financí a místně příslušným finančním úřadem,
- umožnit přístup zástupců kontrolních orgánů do svých provozních a administrativních prostor k provedení kontroly a kontrolu umožnit.

Zároveň čestně prohlašuji:

- že ke dni podání žádosti nemáme žádné nevypořádané závazky po lhůtě splatnosti ke státnímu rozpočtu a státním fondům,
- že na stejný účel nepožadujeme podporu z jiných zdrojů státního rozpočtu,
- že na stejný předmět podpory nebyla v posledních 10 letech poskytnuta dotace z veřejných zdrojů (pro akce podprogramu 129 292 se předmětnou dobou rozumí doba začínající převzetím majetku od ZVHS),
- veškeré předložené náležitosti žádosti a doplňující podklady jsou pravdivé.

Jsem si vědom (a) právních důsledků nepravdivosti čestného prohlášení.

Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu žadatele	Ing. Marián Šebesta
Funkce	generální ředitel
Datum, razítko, podpis	04. 09. 2018 Povodí Labe, státní podnik Víta Nejedlého 951/8 Slezské Předměstí 500 03 Hradec Králové (9)